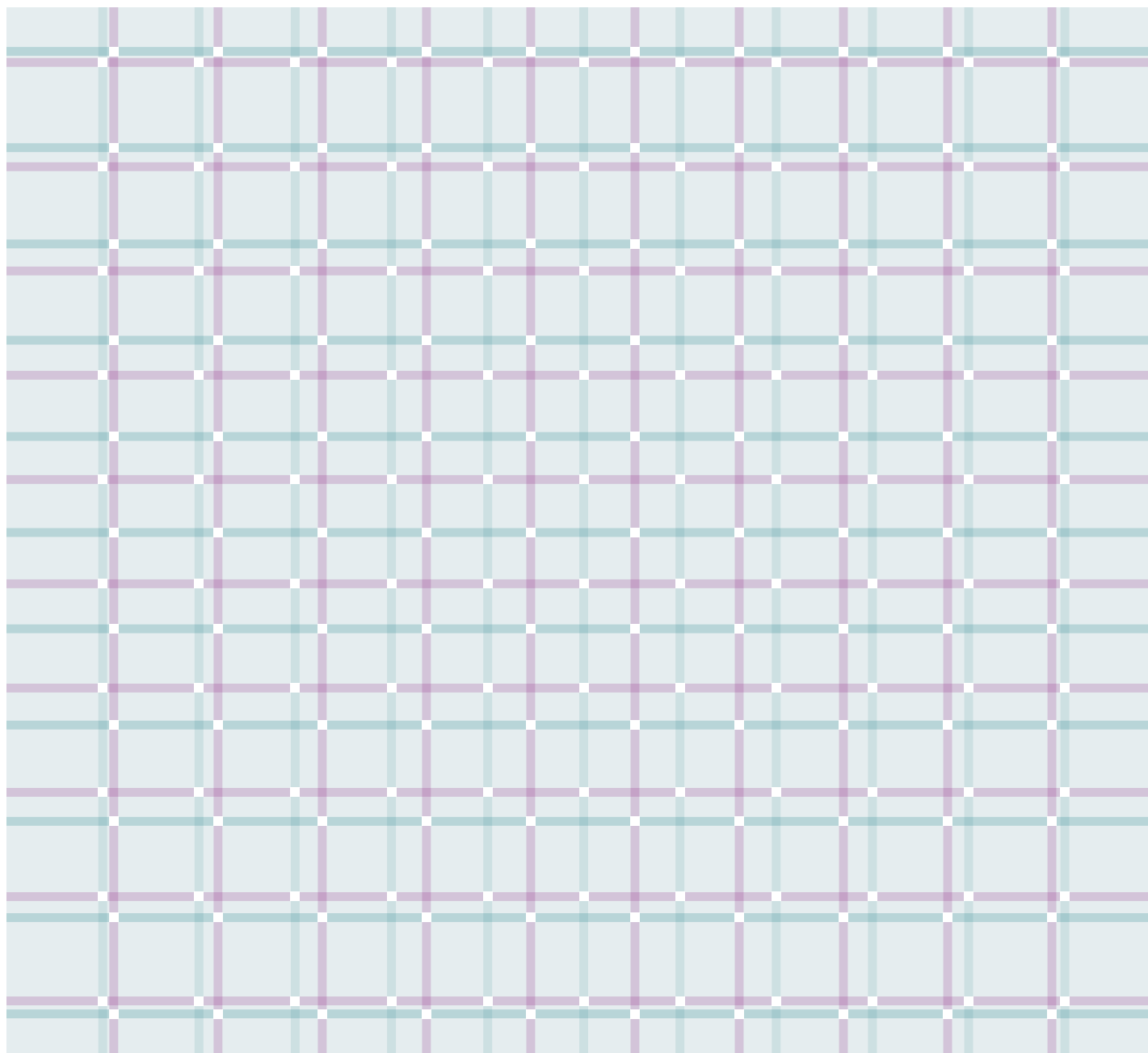

II. Atala 3. Kapitulua

Aniztasuna ikasgeletan: ikuspegi kuantitatiboa

6-16 urte

Iraide Fernández Aragón, Julia Shershneva eta Maite Fouassier Zamalloa

Argitaraldi elektronikoa

Izenburu orokorra:	Haur eta gazteen aniztasuna EAEn. (Oker izendatutako) bigarren belaunaldiak
Argitalpenaren urtea eta lekua:	2017, Bilbo
Argitaratzailea:	Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua
Diseinua eta maketazioa:	Taide Arteta, Ikuspegi – Immigrazioaren Euskal Behatokia
Dokumentazioa:	Antonio Gómez, Ikuspegi – Immigrazioaren Euskal Behatokia
Itzulpena:	Bakun Itzulpen eta Argitalpen Zerbitzuak, S.L.
ISBN:	978-84-9082-621-8 (obra osoarena)

AURKIBIDEA

Sarrera	11
1. Alderdi orokorrak	17
1.1 Lehen Hezkuntzako alderdi orokorrak	17
1.2 Bigarren Hezkuntzako alderdi orokorrak	28
2. Eskola-esparrua	41
2.1 Lehen Hezkuntzako eskola-esparrua	41
2.2 Bigarren Hezkuntzako eskola-esparrua	51
3. Familia-esparrua	69
3.1 Lehen Hezkuntzako familia-esparrua	69
3.2 Bigarren Hezkuntzako familia-esparrua	75
4. Identitatea	83
4.1 Identitatea Lehen Hezkuntzan	83
4.2 Identitatea Bigarren Hezkuntzan	88
5. Gizarte-harremanak	101
5.1 Lehen Hezkuntzako gizarte-harremanak	101
5.2 Bigarren Hezkuntzako gizarte-harremanak	107
6. Ongizatea	113
6.1 Ongizatea Lehen Hezkuntzan	113
6.2 Ongizatea Bigarren Hezkuntzan	116
7. Itxaropenak	123
7.1 Itxaropenak Lehen Hezkuntzan	123
7.2 Itxaropenak Bigarren Hezkuntzan	128
Laburpena eta ondorioak	135
I. ERANSKINA: Galdera-sorta	143

GRAFIKOEN ETA TAULEN AURKIBIDEA

TAULEN AURKIBIDEA

1. taula	Jatorri atzerritarreko 0 eta 24 urte arteko gazteen kategorizazioa.....	12
2. taula	Lagin haztatuaren banaketa	13
3. taula	Atzerritar jatorriko ikasleen jaiotza-herrialdea, %	29
4. taula	Jatorrizko hizkuntza, %	38
5. taula	Borroken motiboak, %	42
6. taula	Irakasgaiak gustukoak dituzten edo ez, %	46
7. taula	Indarkeriaren motiboak, %	54
8. taula	Etxeko pertsona-kopurua jatorriaren arabera, % bertikalak	69
9. taula	Etxeko egoera ekonomikoa, atzerritar jatorria, ikastetxe-motaren arabera, % bertikalak	80
10. taula	Lagun-taldearen osaera ikastetxe-motaren arabera, atzerritar jatorria, % ...	108
11. taula	Handitan zer izan nahi duten, %	123
12. taula	Seme-alaben etorkizun profesionalari buruzko gurasoen nahia eta errealitate posiblea, %	125
13. taula	Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen lan-etorkizunari buruzko nahia eta errealitate posiblea, %	129
14. taula	Seme-alaben etorkizun profesionalari buruzko Bigarren Hezkuntzako gurasoen nahia eta errealitate posiblea, %	131

GRAFIKOEN AURKIBIDEA

1. grafikoa	Banaketa lurralde historikoen arabera, %	17
2. grafikoa	Ikastetxe mota, %	17
3. grafikoa	Inkestatutako populazioaren sexua, %	18
5. grafikoa	Hizkuntza-ereduak, %	18
4. grafikoa	Hizkutzak, %	18
6. grafikoa	Inkestatuko pertsonen adina, %	19
7. grafikoa	Egoera zibila, %	19
8. grafikoa	Ikasketa-maila jatorriaren arabera, %	20
9. grafikoa	Inkestatutako pertsonaren erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %	21
10. grafikoa	Bikotekidearen erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %	21
11. grafikoa	Etxeko diru-sarrera nagusiak, %	22
12. grafikoa	Egungo etxeko egoera ekonomikoaren hautemate subjektiboa, %	23
13. grafikoa	Etxebizitza edukitzeko erregimena, %	23
14. grafikoa	Gurasoetako baten jatorria, %	24
15. grafikoa	Lehen Hezkuntzako haurren jaiotza-lekua, %	25
16. grafikoa	Gurasoen administrazio-egoera, %	25
17. grafikoa	Espainiara iristeko garaia, %	26
18. grafikoa	Jatorrizko hizkuntza, %	26
21. grafikoa	Inkestatutako populazioaren adina, %	28
19. grafikoa	Banaketa LHka, %	28
20. grafikoa	Ikastetxe-motao, %	28
22. grafikoa	Arintasunez hitz egiten dituzten hizkuntzak, %	29
23. grafikoa	Etxean erabilitako hizkuntzak, %	30
25. grafikoa	Egoera zibila, %	31
24. grafikoa	Hizkuntza-ereduak, %	31
26. grafikoa	Gurasoen hezkuntza-maila, %	32
27. grafikoa	Inkestatutako pertsonaren erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %	33
28. grafikoa	Bikotekidearen erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %	33
29. grafikoa	Etxeko diru-sarrera nagusiak, %	34
30. grafikoa	Egungo etxeko egoera ekonomikoaren hautemate subjektiboa, %	35
31. grafikoa	Etxebizitza edukitzeko erregimena, %	35
32. grafikoa	Gurasoetako baten jatorria, %	36
33. grafikoa	Bigarren Hezkuntzako ikasleen jaiotza-lekua, %	37
34. grafikoa	Gurasoen administrazio-egoera, %	37

35. grafikoa	Espainiara iristeko garaia, %	38
36. grafikoa	Borrokak ikasgelan, %	42
37. grafikoa	Norbera borroketan sartuta egotea, %	42
38. grafikoa	Borroken maiztasuna, %	42
39. grafikoa	Atzeritar jatorriko Lehen Hezkuntzako ikasleek bizi izandako egoerak, % . .	43
40. grafikoa	Ikasgelako ikaskideen arteko harremanen balorazioa, %	43
41. grafikoa	Ikastetxeak antolatutako ibilaldietako eta jardueretako parte-hartzea, % . .	44
42. grafikoa	Eskolaz kanpoko jarduerak, %	45
43. grafikoa	Eskolaz kanpoko jarduera-motak, %	45
44. grafikoa	Kultura-aniztasunaren hautematea ikasgelan, %	45
45. grafikoa	Ikasgelarekiko eta ikaskideekiko asebetetze-maila, %	46
46. grafikoa	Ikasle-motaren autopertzepzioa, %	47
47. grafikoa	Ikastetxea aukeratzea. Lehen aipamena eta guztizkoak, % (Iradokitako erantzuna)	48
48. grafikoa	Ikastetxez aldatzea, %	49
49. grafikoa	Ikastetxe-aldaketen kopurua, %	49
50. grafikoa	Ikastetxearekiko harremana, %	49
51. grafikoa	Ikastetxearekiko harremanik ezaren motiboak, %	49
52. grafikoa	Kultura-aniztasunari buruzko iritzia, %	51
53. grafikoa	Ikasgelako kultura-aniztasunari buruzko iritzia, %	52
54. grafikoa	Atzeritar jatorriko ikasleen presentziari buruzko hautematea, %	52
55. grafikoa	Indarkeria ikastetxean, %	53
56. grafikoa	Indarkeria lehen pertsonan bizitzea, %	54
57. grafikoa	Ikasleek Bigarren Hezkuntzan bizi izandako egoerak, %	55
58. grafikoa	Ikasle gatazkatsuak, %	56
59. grafikoa	Gatazken maiztasuna, %	56
60. grafikoa	Ikaskideekiko harremana ikasgelan, %	56
61. grafikoa	Irakasleekiko harremanen balorazioa, %	57
62. grafikoa	Eskolaz kanpoko jardueretako parte-hartzea, %	57
63. grafikoa	Eskolaz kanpoko jarduerak, %	58
64. grafikoa	Eskolaz kanpoko jarduera-motak, %	58
65. grafikoa	Ikasgelarekiko asebetetze-maila, %	58
66. grafikoa	Eskola-errendimenduaren autopertzepzioa, batez besteko balioak	59
67. grafikoa	Balorazio baxueneko irakasgaiak, %	59
68. grafikoa	Maila noizbait errepikatu dute, %	60
69. grafikoa	Maila errepikatzeko aukera, %	60
70. grafikoa	Ikastetxeak emandako laguntza, %	61

71. grafikoa	Familiak emandako laguntza, %	61
72. grafikoa	Eskolara huts egitearen maiztasuna, %	61
73. grafikoa	Ikastetxea aukeratzea. Lehen aipamena eta guztizkoak, % (Iradokitako erantzuna)	62
74. grafikoa	Ikastetxez aldatzea, %	63
75. grafikoa	Ikastetxe-aldaketen kopurua, %	63
76. grafikoa	Ikastetxerako erreferentziazko pertsona, %	63
77. grafikoa	Ikastetxearekiko harremana, %	64
78. grafikoa	Ikastetxearekiko harremanik ezaren motiboak, %	64
79. grafikoa	Etxeko kideak, familiako jatorriaren arabera %	70
80. grafikoa	Anai-arreba kopurua, familiako jatorriaren arabera %	70
81. grafikoa	Bizi diren pertsonetikiko harremanak, familia-jatorriaren arabera, %	71
82. grafikoa	Etxeko egoera ekonomikoa, familia-jatorriaren arabera, %	72
83. grafikoa	Etxeko lanetako laguntza, atzeritar jatorria, %	72
84. grafikoa	Ikasleekin bizi diren pertsonen eskola-esparruko alderdiei buruz duten interesa, atzeritar jatorria, %	73
85. grafikoa	Etxeko pertsona-kopurua, atzeritar jatorria, %	75
86. grafikoa	Etxeko osaera, atzeritar jatorria, %	75
87. grafikoa	Anai-arrebarik baduten, jatorriaren arabera, %	76
88. grafikoa	Anai-arreben kopurua, jatorriaren arabera, %	76
89. grafikoa	Familiakoen arteko harremanak, atzeritar jatorria, %	77
90. grafikoa	Etxeko lanetan laguntzen dieten pertsonak, familia-jatorriaren arabera, %	77
91. grafikoa	Etxeko lanak egiteko laguntzaren maiztasuna, jatorriaren arabera, %	78
92. grafikoa	Ikasleekin bizi diren pertsonen eskola-esparruko alderdiei buruz duten interesa, atzeritar jatorria, %	79
93. grafikoa	Etxeko egoera ekonomikoa, jatorriaren arabera, %	79
94. grafikoa	Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %	84
95. grafikoa	Hautemandako desberdintasuna, atzeritar jatorria, %	84
96. grafikoa	Gurasoen erlijiozaletasun-maila, jatorriaren arabera, %	85
97. grafikoa	Zer erlijiotakoak diren, atzeritar jatorriko gurasoak, %	86
98. grafikoa	Jatorriko tradizioak eusteari atzeritar jatorriko gurasoek ematen dioten garrantzia, %	86
99. grafikoa	Etxean normalean erabiltzen dituzten hizkuntzak, atzeritar jatorria, %	88
100. grafikoa	Nazio-identifikazioa, atzeritar jatorria, %	89
101. grafikoa	Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %	89
102. grafikoa	Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %	90
103. grafikoa	Erlijiozaletasun-maila, jatorriaren arabera %	91

104. grafikoa	Erlijio-pertenentzia, atzerritar jatorria, %	91
105. grafikoa	Familia-jatorriko tradizioei eusteko garrantziaren maila, jatorriaren arabera, %	92
106. grafikoa	Seme-alaba zer hizkuntzatan heziko zuketzen, jatorriaren arabera, %	93
107. grafikoa	Seme-alaben erlijio-heziketa, jatorriaren arabera, %	93
108. grafikoa	Seme-alabak zer erlijiotan heziko zituzketen, atzerritar jatorria, %	94
109. grafikoa	Integrazio-maila euskal gizartean, jatorriaren arabera, batez besteko balioak	95
110. grafikoa	Gurasoen erlijiozaletasun-maila jatorriaren arabera, atzerritar jatorria, % . . .	96
111. grafikoa	Erlijio-pertenentzia, atzerritar jatorria, %	96
112. grafikoa	Jatorriko tradizioak eusteari atzerritar jatorriko gurasoek ematen dioten garrantzia, jatorriaren arabera, %	97
113. grafikoa	Lagun-kopurua jatorriaren arabera, batez besteko balioak	101
114. grafikoa	Lagunen familia-jatorria, lehen, bigarren eta hirugarren aipamena jatorriaren arabera, %	102
115. grafikoa	Lagun-taldearen jatorria, jatorriaren arabera, %	103
116. grafikoa	Jolaserako nahiago duten taldearen osaera, jatorriaren arabera, %	104
117. grafikoa	Gurasoen lagunak jatorria, jatorriaren arabera, %	105
118. grafikoa	Hiru lagun onenen jatorria, jatorriaren arabera, %	107
119. grafikoa	Lagun-taldearen osaera, jatorriaren arabera, %	108
120. grafikoa	Adin bereko neska-mutilekin partekatutako gustuak, sinesmenak, ohiturak eta arazoak jatorriaren arabera, %	109
121. grafikoa	Gurasoen lagunak jatorria, atzerritar jatorria, %	110
122. grafikoa	Ohiko gogo-aldatea, atzerritar jatorria, %	113
123. grafikoa	Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, jatorriaren arabera, %	114
124. grafikoa	Pertsonarteko konfiantza, jatorriaren arabera, batez besteko balioak	116
125. grafikoa	Zoriontasuna, jatorriaren arabera, batez besteko balioak	117
126. grafikoa	Zoriontasuna, hizkuntza-ereduaren arabera, batez besteko balioak	117
127. grafikoa	Bizimoduarekiko asebetetze-maila, jatorriaren arabera, batez besteko balioak	118
128. grafikoa	Bizimoduarekiko asebetetze-maila, atzerritar jatorria, hizkuntza-ereduaren arabera, batez besteko balioak	118
129. grafikoa	Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, atzerritar jatorria, %	119
130. grafikoa	Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, atzerritar jatorria, gurasoen ikasketa-mailaren arabera, %	119
131. grafikoa	Osasunaren autoebaluazioa, jatorriaren arabera, %	120

132. grafikoa	Osasunaren autoebaluazioa ikastetxe-motaren arabera, atzerritar jatorria %	120
133. grafikoa	Lehen Hezkuntzako gurasoek institutuaren ondorengo etorkizunari buruz dituzten nahiak, %	124
134. grafikoa	Hemendik bost urtera arteko itxaropenak, %	126
135. grafikoa	Bigarren Hezkuntzako ikasleen nahia institutua amaitzen dutenerako, % .	128
136. grafikoa	Bigarren Hezkuntzako ikasleen pertzepzioa gurasoen eta irakasleen nahiari buruz, %	129
137. grafikoa	Bigarren Hezkuntzako gurasoek institutuaren ondorengo etorkizunari buruz dituzten nahiak, %	131
138. grafikoa	Hemendik bost urtera arteko itxaropenak, %	132

SARRERA

Nazioarteko migrazioak aurreko mendearen amaierako eta mende honen hasierako aldaketa demografiko eta sozial handienetako bat dira. Gure gizartera hainbat ingurune eta kulturatako pertsonak iristeak orain arte ezezaguna zen kultura-aniztasuna ekarri du, eta, horrez gain, lehendik zeuden gizarte-desberdintasunak areagotu egin ditu. Ekonomia-krisiaren aurreko aldira arte, atzerriarren kopurua Euskal Autonomia Erkidegoan (EAE) azkar hazi bazen ere, gorakada hori geratu egin zen aldi horretan, eta egonkortu egin zen ondoren.

Hasiera batean, ahalegin instituzionalak eta akademikoak biztanleria heterogeneo berri baten diagnostikoa eta harrera egitera bideratu ziren, baina, gaur egun, jadanik finkatuta dagoen aniztasuna kudeatzea eta ulertzea ere garrantzitsua da. Euskal lurraldean, bizikidetzarekin, integrazioarekin edo identitatearekin lotutako gaiak, besteak beste, lehentasunezko gai bihurtu dira, eta migrazio-tasa berriro hazi da; %9,4an kokatu da 2018an. Horren haritik, immigranteen ondorengoen integrazioa, egungo eta etorkizuneko aniztasuna ordezkatzeko kolektiboa den aldetik, migrazio-fenomenoaren dimentsioen artean gutxien aztertutakoetako bat da EAEn.

Beraz, immigranteen integrazioa nolakoa izaten ari den aztertuko dugu lan honetan, eta, bereziki, “bigarren belaunaldia” osatzen dutenen integrazioa. Adierazpen hori, aztergai dugun kolektiboa intuitiboki definitzen duen arren, eztabaidagai da, estigmatizatzeko duen gaitasun potentzialagatik eta migrazioaren izaera “heredatu egiten dela” adierazten duelako. Hain zuzen ere, lan honetan zehazki zeri buruz ari garen zehaztea komeni da. Kontzeptu horrek gai demografiko bati –atzerriko pertsonaren seme-alabak– eta soziologiko bati –gurasoekin partekatzen dituzten ezaugarri soziodemografikoak, eta gizarteko gainerako pertsonetatik bereizten dituztenak– erantzun nahi die. Zehazki, ikerketa honetan, atzerriko gurasoak (biak edo bat) dituzten eta Estatuan jaio diren edo adin txikia izanik berriro elkartu dituzten pertsonak adierazteko erabiliko dugu termino hori. Gaiari buruzko argitalpen-serie batean zehar, kategorizazio hau hartu dugu kontuan.

1. taula Jatorri atzerritarreko 0 eta 24 urte arteko gazteen kategorizazioa

IKUSPEGI TIPOLOGIA	KOLEKTIBOA
Bigarren belaunaldia: 2.0G	EAEn jaioetako eta 4 urterekin edo gutxiagorekin berriz elkartutako pertsonak
Belaunaldi mistoa: 1.5G	5-11 urte artean berriz elkartutako pertsonak
Migrazioa lehen pertsonan: 1.25G	12-15 urte artean berriz elkartutako pertsonak
Migrazioa lehen pertsonan: 1.0G	6-24 urte artean berriz elkartutako pertsonak

Iturria: egileek egina

Beraz, garrantzi handiko gaia dugu gure aurrean, eta batik bat, etorkizuneko gai bat. Nazioarteko esperientziak erakusten digu bizikidetza- eta aniztasun-ereduek garrantzi berezia dutela bigarren belaunaldien gizarteratzean eta gizarte-mugikortasunean. Bigarren belaunaldien azterketa AEBn hasi zen 90eko hamarkadan, teorien zenbait kontzeptu garatuz; adibidez, Second-generation decline (bigarren belaunaldien gainbehera), gizarte estatubatuarrean etorkinen bigarren belaunaldiaren arrakasta automatikoaren ustea zalantzan jartzen duena (Gans, 1992)¹. Europan, horrelako azterketak beranduago agertu ziren. Ez zen gertatu 90eko hamarkadaren bukaera aldera arte, Europako zortzi herrialdetako integrazio-politiken eta bigarren belaunaldien arteko erlazioa aztertzen duen EFFNATIS “Effectiveness of National Integration Strategies towards Second” proiektua egin zuten arte (Aparicio, 2007)².

Hala, kapitulu honen helburua 6 urtetik 16 urtera arteko atzerritarra den eta/edo atzerriko jatorria duen biztanleria aztertzea da: haien diskurtsoak, identitateak, motibazioak, ardurak, asmoak, irrikak, itxaropenak, integrazio-prozesuak, arazoak, etab. Beraz, helburua EAEn bigarren belaunaldien argazki zehatz bat lortzea da, ikuspegi kuantitatibo baten bidez, lortutako datuak estatistikoki estrapolagarriak izan daitezen EAEn bizi diren neska-mutiken eta gazteen unibertsorako. Lehen Hezkuntzarako galde-sortak (irudizatuak) eta Bigarren Hezkuntzarakoak dokumentuaren amaieran erantsi dira (Eranskina).

Horretarako, gure publiko objektiboaren lagin adierazgarri baten probabilitate-zundaketa bat egin da: 323 inkesta; horietatik 100 (%30) pertsona autoktonoei egin zaizkie (atzerriko arbasorik gabeak), eta 223 (%70), atzerriko jatorria duten pertsonen seme-alabei, proportzionaliki esleituta gurasoen jatorriaren eta mailaren

¹ Gans, H. (1992). Second generation decline: Scenarios for the economic and ethnic futures of the post 1965 American. *Ethnic and Racial Studies*, 12(2), 173-192.

² Aparicio R. (2007). “Bigarren belaunaldien” integrazioa Europan: EFFNATIS ikerketa (etorkinen seme-alaben integrazio-politiken efikazia). In A. López eta L. Cachón, *Juventud e Inmigración. Desafíos para la participación y la integración*, (pp. 119-138). Dirección General de Juventud de la Consejería de Empleo y Asuntos Sociales del Gobierno de Canarias.

(Lehen Hezkuntza/Bigarren Hezkuntza³) arabera. Jatorria oinarritzat hartuta haztapan bat aplikatu ondoren, lagina honela banatzen da:

2. taula Lagin haztatuaren banaketa

	LEHEN HEZKUNTZA	BIGARREN HEZKUNTZA
Espainia	30,4	31,6
Latinoamerika	31,4	31,6
Magreb	12,1	14,5
Saharaz hegoaldeko Afrika	8,7	6,8
Ekialdeko Europa	1,9	5,1
Txina	10,7	1,3
Asiako gainerakoa	0,8	3,8
Beste batzuk	4,0	5,1
Guztira (%)	100	100
Guztira (Kop.)	206	117

Iturria: egileek egina

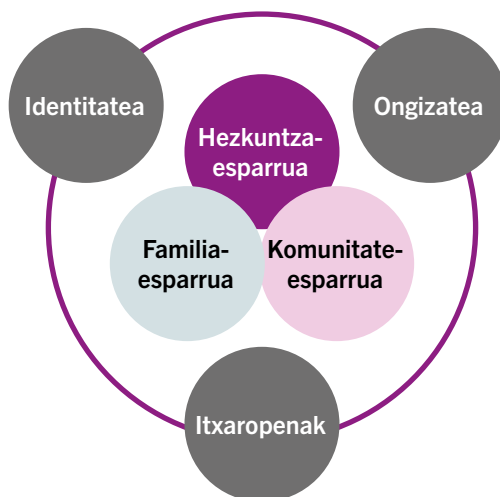
Laginen tamaina horrekin, erabiliko dugun lagin-errorea gehienez +/- %5,44 izango dela eta konfiantza-maila estatistikoa %95ekoa izango dela bermatzen dugu (kasurik okerreanean, $p=q=0,5$ direnean).

Azterketa hau hunkiberatasun handiko gizarte-fenomeno oso konplexu baten lehen hurbilketa gisa planteatu da, familia jatorriz atzerritarra duten euskaldunen gizarte-errealitatearen hurbilketa gisa, hain zuzen ere. Beraz, esplorazio-azterketa bat da, eta gure asmoa aurrerago azterketa honi berriz erantzutea da, azterketa honetan hautemandako arazoak eta akatsak zuzenduz, lagin handiagoa hartuta, fenomenoaren argazkia zehatzagoa izan dadin.

Jatorri atzerritarra duen biztanleriari buruzko hurbilketa horiek hiru esparru nagusitatik egiten dira: hezkuntza-esparrua, familia eta komunitate-esparrua.

³ Lehen Hezkuntza 6 urtetik 11 urtera arteko ikasleentzat da (salbuespenak albavespen) eta 4 maila ditu. Bigarren Hezkuntza 11 urtetik 16 urtera arteko ikasleentzat da eta beste 4 maila ditu. Biak derrigorrezkoak eta doakoak dira, aukera pribatuak eta itunpekoak ere badauden arren. Unibertsitatean sartzeko, Lehen eta Bigarren Hezkuntzaz gain, batxilergoa (2 maila) eta selektibitateko azterketa gainditu behar dira.

1. eskema Ikerketaren dimentsioakn

Iturria: egileek egina

Oinarrizko hiru esparruez gain, galde-sortak jatorri atzerritarreko pertsonen integrazio-prozesuak eta ongizatea ulertzeko zeharkako izaerako funtsezko dimentsio batzuk ere baditu: gurasoen eta seme-alaben identitatea, ongizate subjektiboa eta etorkizuneko itxaropenak. Ikastetxearen, familiaren eta gizarte-erlazioen argazkia bigarren belaunaldien alderdi subjektiboekin eta ezaugarriekin osatzean datza.

Azken zehaztapen bat txosten honetan aipatzen ditugun kolektiboei buruz, inkestatutako ikasle guztiak (edo ia guztiak) “euskaldunak” direlako (Euskadin edo Estatu espainiarren jaioak), edozein dela ere gurasoen jatorria. Batetik, atzerritar jatorriko ikasleak (euskaldunak) bereizi ditugu, Euskadin jaioetako etorkinen seme-alabak edo adin goiztiarra izanik iritsitakoak adierazteko (aurrez 2.0 B izendatu ditugun pertsonak); bestetik, jatorri autoktonoko ikasleak (euskaldunak) bereizten ditugu, hemen jaioetako eta guraso autoktonoak dituzten pertsonak adierazteko. Gurasoez ari garenean ere, beste bereizketa bat egiten dugu: lehenik eta behin, atzeritar jatorriko gurasoak ditugu, atzerrian jaioak diren eta atzeritar jatorriko ikasleen (euskaldunen) gurasoak direnak adierazteko, haietako bat autoktonoa izan daitekeen arren (atzeritar jatorriko familia adierazpena ere erabiltzen dugu); eta bigarrenik, guraso autoktonoak ditugu (edo jatorri autoktonokoak) ditugu, jatorri autoktonoko ikasleak (euskaldunak) adierazteko (familia autoktono edo familia euskaldun adierazpena ere erabiltzen dugu).

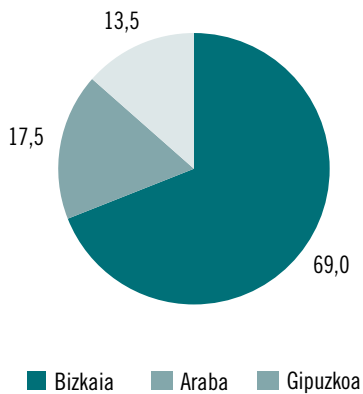
1

Alderdi orokorrak

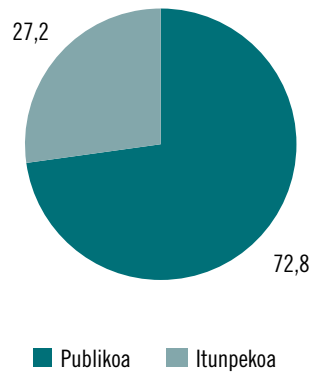
Lehen hezkuntzako alderdi orokorrak

Atzerritar jatorriko ikasleen eta haien familien profila ezagutzeko, garrantzitsua iruditzen zaigu zenbait datu orokor deskribatzea; esate baterako, inkestatutako neska-mutilen adina eta sexua, ikastetxearen titulartasuna, haien bizilekua den Lurralde Historikoa eta dakizkiten hizkuntzak, besteak beste. Bizilekuari dagokionez, %69 Bizkaian bizi da, %13,5 Gipuzkoan eta %17,5 Araban. Ikastetxearen titulartasunari dagokionez, ehuneko handi bat ikastetxe publikoak dira (%72,8), eta %27,2, itunpekoak.

1. grafikoa Banaketa lurralde historikoen arabera, %

2. grafikoa Ikastetxe mota, %

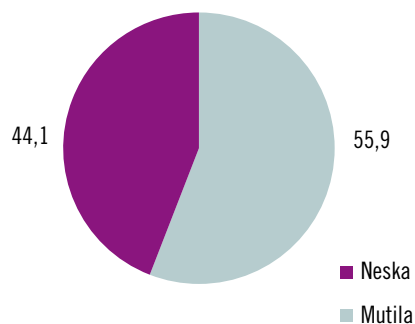

Iturria: egileek egina

Sexuaren arabera banaketari dagokionez, %44,1 neska dira, eta %55,9, mutilak. Adinari dagokionez, Lehen Hezkuntzako pertsonak bost urtetik hamaika urtera artekoak dira, eta inkestatutako neska-mutilen batez bestekoa 7,5 urtekoa da.

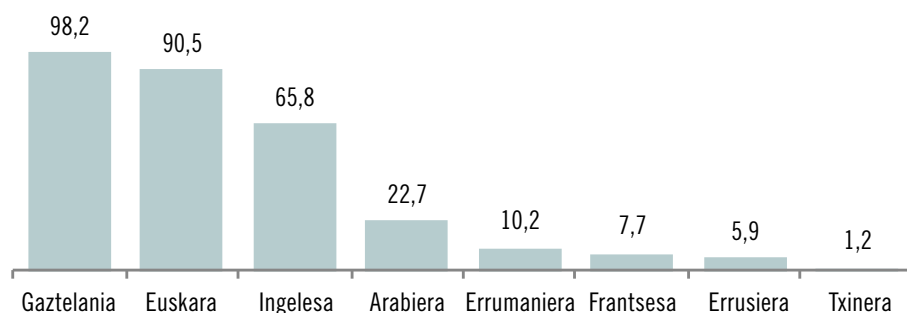
Azkenik, eta aztergai dugun multzoaren argazki orokorra egiten amaitzeko, 4. grafikoan ikus dezakegu zer hizkuntza dakizkiten atzeritar jatorriko neska-mutilek; ikus dezakegun, hainbat dira, eta gehienek diote gaztelaniaz (%98,2) eta euskaraz (%90,5) komunikatzen direla.

3. grafikoa Inkestatutako populazioaren sexua, %

Iturria: egileek egina

4. grafikoa Hizkuntzak, %

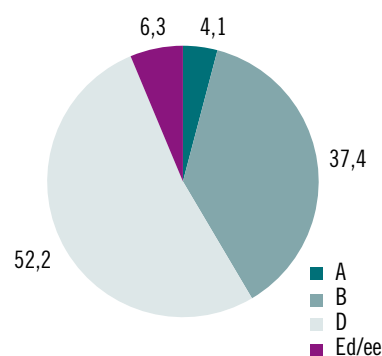

31.G. Zer hizkuntza erabiltzen dituzu?
Iturria: egileek egina

Lehen Hezkuntzan matrikulatuta dauden atzeritar jatorriko ikasleen hezkuntza-ereduari dagokionez, 5. grafikoan ikus daiteke %52,2k D ereduari ikasten duela, %37,4k B ereduari eta soilik %4,1ek A ereduari. Kasu honetan Ed/ee sartu dugu, %6,3koa dena, guraso batzuek ez zekitelako beren seme-alabak B edo D ereduari ari diren ikasten eta beste batzuek ez zekitelako zer ereduari dauden matrikulatuta.

Inkesta honetan parte hartu duten atzeritar jatorriko pertsona helduen parte-hartzeari dagokionez, ia kasu

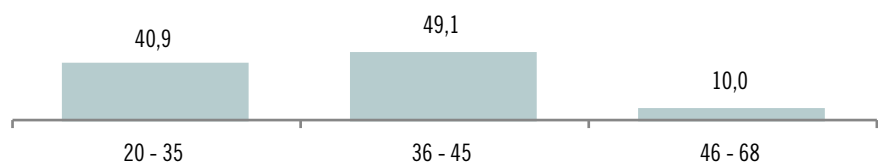
5. grafikoa Hizkuntza-ereduak, %

Iturria: egileek egina

guztietan, haurren aitak edo amak hartu du parte; zehazki, %98,6k. Gainerakoak aitona-amonak (%0,9) eta izebak edo osabak (%0,5) izan dira. Bestalde, galde-sorta honi erantzun dioten gehienak emakumean izan dira (%80,6). Adin-tarteka, 6. grafikoan ikus dezakegu 36tik 45 urtera arteko tartea izan dela ugariena. Hain zuzen ere, adin-tarte horretako pertsonak %49,1 izan dira. Bigarren ugariena 20tik 35 urtera artekoa izan da (%40,9).

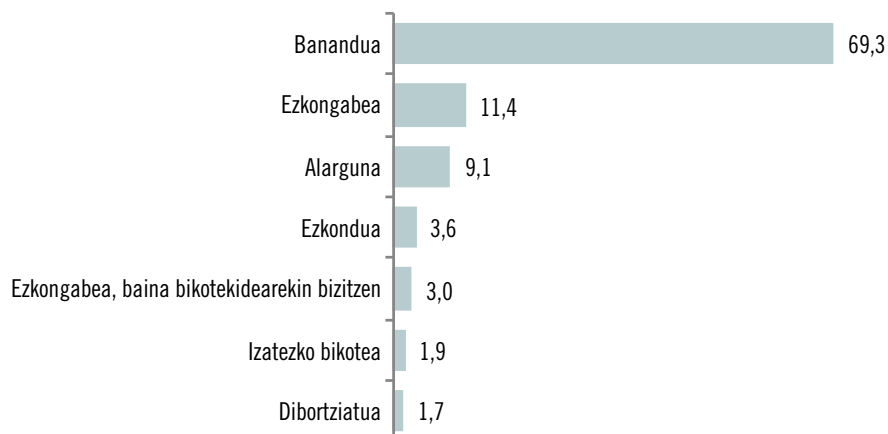
6. grafikoa Inkestatuko pertsonen adina, %

Iturria: egileek egina

7. grafikoan ikus dezakegun moduan, hamar pertsonatik zortzi ezkontuta daude, elkarrekin bizi dira edo izatezko bikote gisa onartuta daude. %14,5ek dio ezkongabea dela, eta %5ek, bereizita edo dibortziatuta dagoela.

7. grafikoa Egoera zibila, %

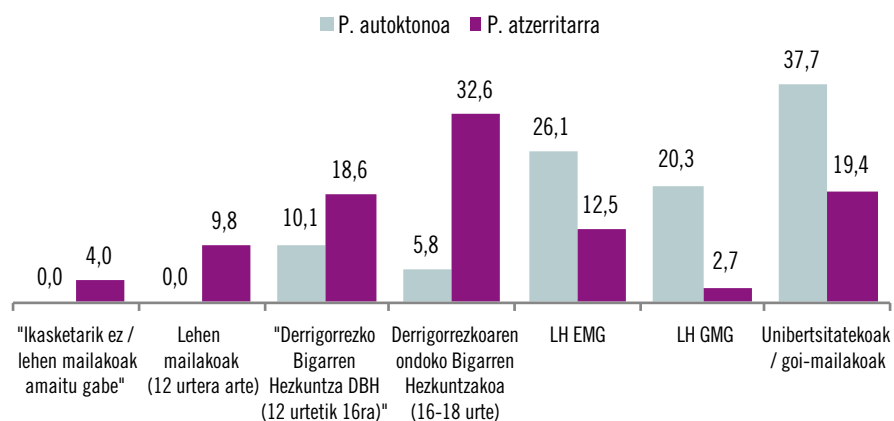

81.G. Zein da zure egoera zibila?

Iturria: egileek egina

Gurasoen ikasketei dagokienez, 89. grafikoa ikus daiteke zenbatek dituzten maila altueneko ikasketak amaituta, bikoteen kasuan. Ikus dezakegun moduan, Lehen Hezkuntzako ikasle autoktonoen gurasoek, oro har, lanbide-heziketako ikasketak (%26,1ek erdi-mailako ikasketak ditu, eta %20,3k, goi-mailakoak) eta unibertsitate-ikasketak dituzte (%37,7), eta atzerritar jatorriko biztanleriaren artean, berriz, Bigarren Hezkuntzako ikasketak (%18,6) eta derrigorrezkoaren ondoko ikasketak (%32,6) dituzte. Bestetik, atzerritar jatorriko biztanleriaren artean, batzuek ez dute ikasketarik (%4) eta beste batzuek Lehen Hezkuntzako ikasketak dituzte (%9,8); hori ez da gertatzen guraso autoktonoen kasuan.

8. grafikoa Ikasketa-maila jatorriaren arabera, %

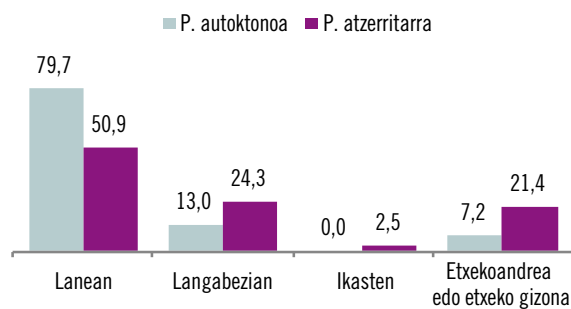

82.G. Zein da lortu duzun ikasketa-mailarik altuena?
Iturria: egileek egina

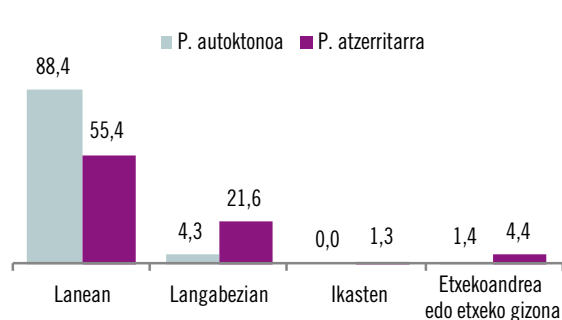
Gurutzetako aldagaiei erreparatuz, ikus daiteke ikasketarik ez duten edo Lehen Hezkuntzako ikasketak amaitu gabe dituzten gurasoen %21,8k seme-alabak A ereduan dituztela matrikulatuta. Desberdintasun nabarmena da B (%4,2) eta D(%2,6) ereduetan matrikulatuta dituztenekin alderatuta. Jarduerari dagokionez, inkestatutako pertsona autoktonoen kasuan, hamar pertsonatik ia zortzi lanean ari dira, eta atzeritar jatorriko pertsonen kasuan, erdia.

Aldiz, kolektibo horren langabezia-tasa %24,3koa da, etxeko lanak egiten dituzten emakumeen eta gizonen antzeko datua (%21,4), agian gehiegi adierazia inkestatutako pertsonen artean; izan ere, inkesta ikastetxeetatik hurbil egin zaie, haurrak ateratzen direnean haien bila joan izan direnean, eta ordu horietan askotan ez dute bertara joateko aukerarik izaten lanean ari direnek. Bikoteei erreparatuz gero, joera antzekoa da, nahiz eta "etxekoandre" kategorian alderen bat egon, aurrez adierazi dugunagatik.

9. grafikoa Inkestatutako pertsonaren erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %

10. grafikoa Bikotekidearen erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %

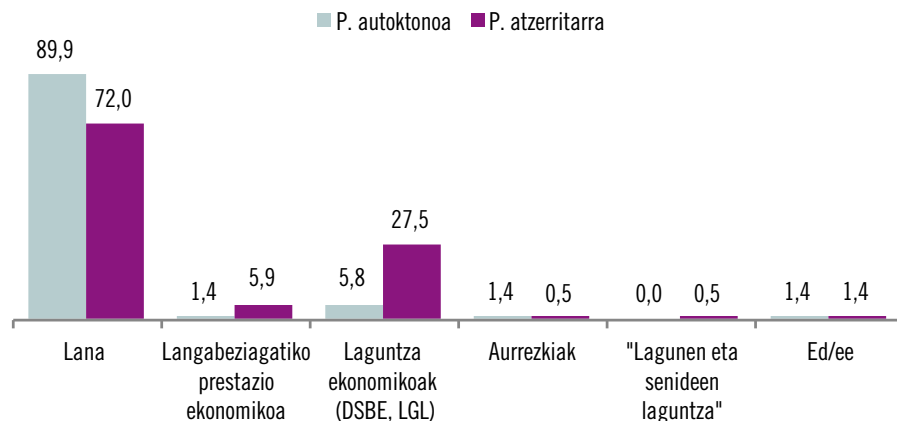

83.G. Esan al diezadakezu zein den zure egoera? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

Aldagaiak gurutzatzean lortzen diren desberdintasun adierazgarriak kontuan hartuta, inkesta honetan parte hartu duten etxekoandreen %37 afrikarra da, eta horrek gainerako jatorrietatik bereizten ditu. Era berean, jatorri asiarrak duten ikasleen proportzioa (%16,7) da handiena, gainerako jatorriekin alderatuz gero. Bestetik, ikasten ari direnen %12,7k ez du ikasketarik edo soilik Lehen Hezkuntzako ikasketak ditu, bigarren mailako ikasketak edo lanbide-heziketak (%0,7) eta goi-mailako ikasketak (%4,3) dituztenetatik bereiziz. Bikoteen kasuan, lan egiten dutenen %6k soilik ez du ikasketarik edo lehen mailako ikasketak ditu; %54,7k bigarren mailako ikasketak edo lanbide-heziketak ditu, eta %70,4k goi-mailako ikasketak ditu.

Hurrengo grafikoan, 11. Grafikoa, ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko familien diru-iturri nagusia soldatapeko lana (%72) da eta %27,5 laguntza ekonomikoetatik dator; esate baterako, Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) eta Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (LGL). Horrek bereizten ditu familia autoktonoetatik, haietako %5,8k soilik jasotzen baititu laguntza horiek. Langabezia-prestazioa errenten %5,9 da. Aldagai hori atzerritar jatorriko gurasoen ikasketamailarekin gurutzatzean, alde adierazgarriak hautemango ditugu. Hain zuzen ere, ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak dituzten pertsonen diru-iturri nagusia laguntza ekonomikoak dira (%62,2), eta bigarren mailako ikasketak edo lanbide-heziketak (%30,5) eta goi-mailako ikasketak dituztenen artean, soilik %11,3 bizi da haiei esker.

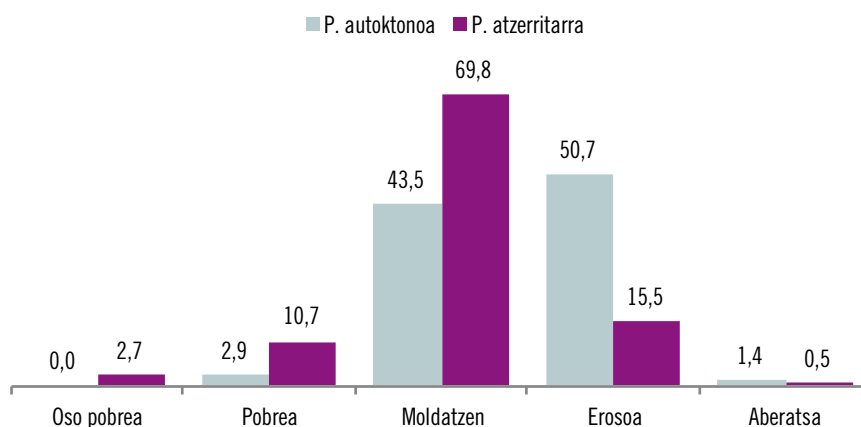
11. grafikoa Etxeko diru-sarrera nagusiak, %

85.G. Zein da zure etxeko diru-iturri nagusia?
Iturria: egileek egin

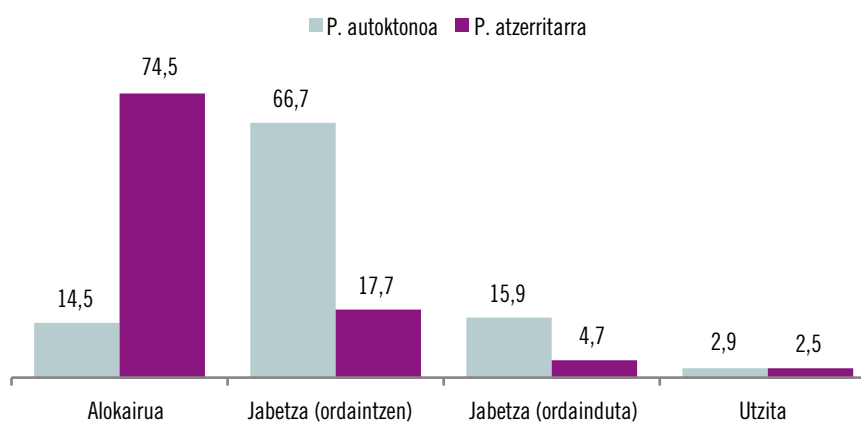
Lehen Hezkuntza egiten ari diren seme-alabak dituzten atzerritar jatorriko familien etxeetako hileko batez besteko diru-sarrerak 1.629,49€-koa da.

Oro har, atzerritar jatorriko familiak etxean konpontzen dira ekonomikoki, eta hala erantzuten diote galdera horri. Zehazki, 12. grafikoan ikus dezakegun moduan, %69,8 etxeko diru-sarrerekin moldatzen da. %15,5 egoera ekonomiko erosoan dago, biztanleria autoktonoarekiko aldea nabarmena izanik. Izan ere, azken kolektibo horretan, erdiek horrela definitzen dute beren burua. Bestetik, atzerritar jatorriko familien %13,4k bere egoera ekonomikoa behartsua edo oso behartsua dela dio, eta soilik %0,5ek soilik ikusten du bere burua aberats gisa. Alde adierazgarriak dituzten gurutzeetako aldagaiei dagokienez, seme-alabak itunpeko ikastetxe batean dituztenek (%30,3) beren ekonomia eroso dela diote ikastetxe publikoetan dituztenek (%11,1) baino neurri handiagoan. Bestetik, goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen %27,9k ere beren egoera ekonomikoa eroso dela dio, eta horretan nabarmendu egiten dira bigarren mailako ikasketak eta lanbide-heziketako ikasketak (%10,7) dituztenekiko eta ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak dituztenekiko (%12,7).

12. grafikoa Egungo etxeko egoera ekonomikoaren hautemate subjektiboa, %

87.G. Nola definituko zenuke etxeko egungo egoera ekonomikoa?
Iturria: egileek egina

13. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko biztanleriaren hiru laurden alokairuko etxebizitzetan bizi dira (%74,5), eta edukitzeko erregimen hori duten familia autoktonoak askoz gutxiago dira (%14,5). Hipotekatutako etxebizitza baten jabe direnen kasua, berriz, aurkakoa da. Izan ere, familia autoktono gehiago daude egoera horretan (%66,7) atzerritar jatorrikoak baino (%17,7). Modu berean, atzerritar jatorriko familien %4,7 jadanik ordainduta dagoen etxebizitza baten jabe da, eta autoktonoen %15,9 dago egoera horretan, eta soilik %2,5 bizi da utzitako etxebizitza batean. Alde adierazgarriak dituzten gurutzeetako aldagaiei dagokienez, etxebizitza ordainduta duten artean, gehiago dira goi-mailako ikasketak dituzten gurasoak (%14,4) bigarren mailako ikasketak dituztenak baino (%1,3).

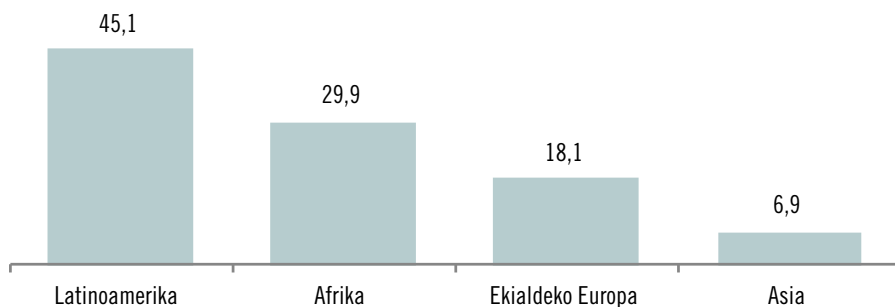
13. grafikoa Etxebizitza edukitzeko erregimena, %

89.G. Alokaturako etxebizitza batean edo zure jabetzako etxebizitza batean bizi zara?
Iturria: egileek egina

Atzerritar jatorriko familiei azken urtean etxebizitzaz aldatu diren galdetuta, %85ek ez du horrelakorik egin, eta gainerako %15a etxebizitzaz aldatu da 1,48 aldiz batez beste. Beraz, ez da hauteman bizileku-mugikortasun orokorrik eta etxebizitzan urtebetez baino gehiagoz jarraitzea da joera.

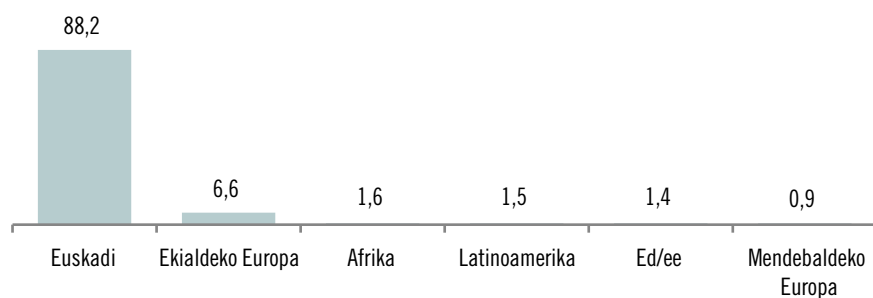
Lehen Hezkuntzako haurren atzerritar jatorriko gurasoetako baten jatorri geografikoa 14. grafikoan ageri da. Kontuan hartu behar da jatorri desberdinak dituzten bikoteen kasuan, galde-sortari erantzun dionari dagokiola. Bikote mistoen kasuan, atzerritar jatorrikoarena jaso dugu. Latinoamerika da jatorri ugariena; zehazki, %45,1. 15 puntu baino pixka bat gehiagoko aldearekin, Afrika dugu (%29,9). Ekialdeko Europako gurasoen presentzia %18,1ekoa da. Eta, azkenik, asiar biztanleria %6,9 da.

14. grafikoa Gurasoetako baten jatorria, %

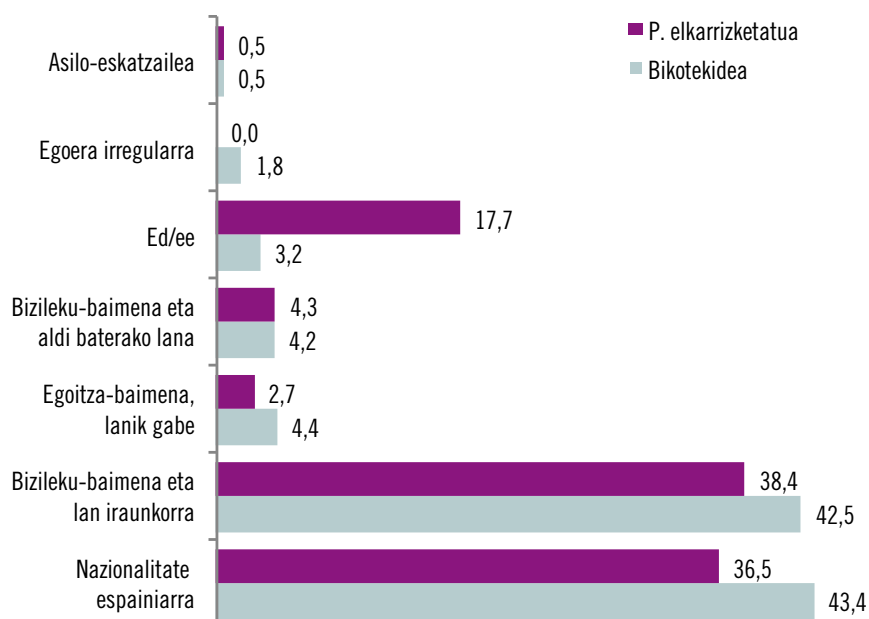
92.G. Zer herrialdetan jaio ziren haurraren aita eta ama biologikoa?
Iturria: egileek egin

Hala ere, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko haurren jaiotza-lekuari buruzko galderan, gurasoekiko alde nabaria dutela ikusten dugu. 15. grafikoan ikus dezakegun moduan, hamarretik ia bederatzi Espainian jaioak dira. Europako herrialderen batean jaiotakoak %7,5 soilik dira; %1,6, Afrikan jaiotakoak, eta %1,5, Latinoamerikan jaiotakoak. Beraz, haurren belaunaldi hau hazten eta garatzen ari den lekua beren gurasoek izan zutenaren desberdina da.

15. grafikoa Lehen Hezkuntzako haurren jaiotza-lekua, %

92.G. Zer herrialdetan jaio zen haurra?
Iturria: egileek egina

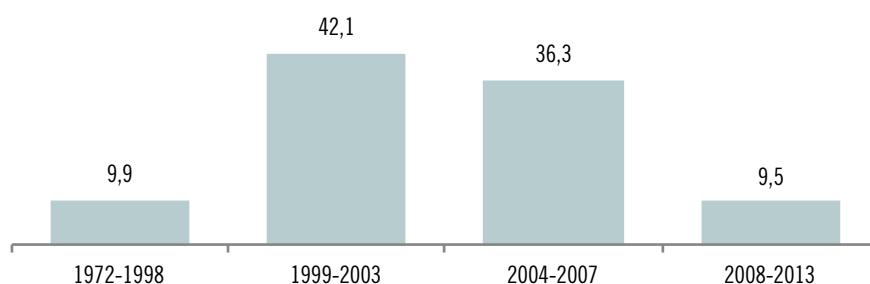
Bestetik, haien egoera administratiboak adierazten du inkestatutako Lehen Hezkuntzako gurasoen atzerritar jatorriko gurasoak egoera egonkorrean daudela paper-kontuei dagokienez. Hain zuzen ere, 16. grafikoa egiazta daitekeen moduan, gehienek espainiar nazionalitatea dute, edo bizileku-baimena eta lan egonkorra. Errealitateak argi eta garbi erakusten du irregulartasun gutxi daudela. Alde adierazgarriak dituzten aldagaiei erreparatuz gero, ohartuko gara bizileku-baimena izan eta lanik gabe dauden artean, ikasketarik ez duten edo soilik lehen-mailako ikasketak dituzten pertsonen (%17) proportzioa handiagoa dela maila handiagoko ikasketak dituztenen proportzioa baino.

16. grafikoa Gurasoen administrazio-egoera, %

93.G. Zein da zure administrazio-egoera? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

Zer garaitan iritsi ziren aztertzeke, 17. grafikoan ikus dezakegu Espainiara etorkin gehien iritsi ziren aldia 1999tik 2007ra artekoa izan zela, 1999tik 2003ra arteko aldia nabarmenagoa izanik. 2008tik aurrera, ekonomia-krisiarekin batera, etorkinen fluxuak beherakada nabarmena izan zuen; 2013ra arte pertsonen %9,5 iritsi ziren. Dakigun moduan, nazioarteko migrazioak esponentzialki hazten dira krisia sortzen den arte, eta hori bat dator grafikoan adierazitako datuekin.

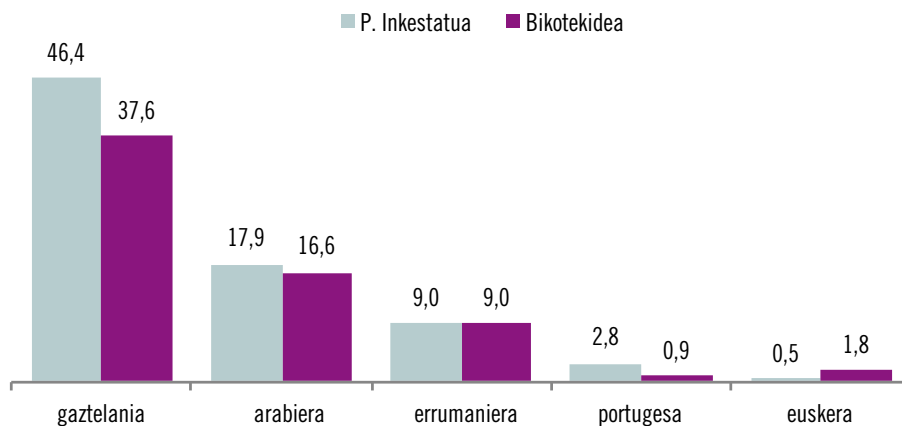
17. grafikoa Espainiara iristeko garaia, %

94.G. Zer urtetan iritsi zinen Espainiara? Eta Euskadira?
Iturria: egileek egina

Inkestatutako atzerritar jatorriko biztanleriaren artean, gehien jatorriko hizkuntza gaztelania da, %46,4k dioten moduan, eta bikotekideen kasuan ere antzekoa da (%37,6). Bigarren hizkuntza arabiera da, inkestatutako pertsonen %17,9k erabiltzen duena. Hirugarrenik errumaniera (%9) dago, eta ondoren, portugesa (%2,8). Euskara azkena dago. Inkestatutako pertsonen %0,5k dio bere jatorrizko hizkuntza dela.

18. grafikoa Jatorrizko hizkuntza, %

95.G. Zein da zure jatorrizko hizkuntza? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

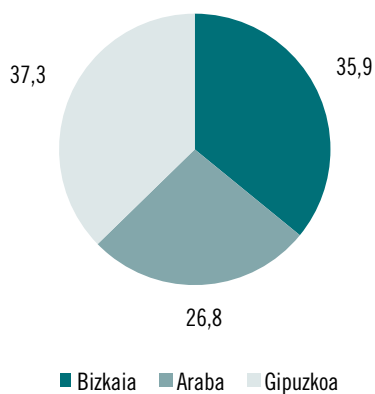
Laburbilduz

1. Lehen Hezkuntzako ikasleak euskara, erabat edo partzialki, nagusi den hizkuntza-ereduetan matrikulatuta daude. Modu berean, euskara eta gaztelania dira egunero erabiltzen dituzten bi hizkuntzak. Gurasoen kasuan, bien jatorrizko hizkuntza gaztelania da neurri handienez.
 2. Gurasoen egoera zibilari dagokionez, gehienak ezkondata daude edo izatezko bikote dira. Etxeko maila handieneko ikasketak bigarren mailako ikasketak eta derrigorrezkoaren ondoko ikasketak dituztenen artean banatzen dira, eta familia autoktonoetan ikasketa-maila altuagoa da.
 3. Jarduerari dagokionez, erdiak lanean ari diren arren, langabeziak ere badu eragina haien lan-profiletan, familia autoktonoetan baino neurri handiagoan. Modu berean, etxeko diru-sarrerak lanetik datoz batik bat, eta gizarte-laguntzak inkestatutako atzerritar jatorriko hamar familiatik ia hiruren bizibidea dira. Etxean dituzten diru-sarrerekin ekonomikoki moldatzen direla uste dute —hala ere, familia autoktonoek hautematen dute eroso bizi direla jasotzen dituzten diru-sarrerekin—, eta erdiak baino pixka bat gehiago alokairuan bizi dira.
 4. Gurasoen jatorri geografiko nagusiak latinoamerikarrak dira ia kasuen erdietan, eta afrikarrak dira bigarrenak. Dena den, seme-alabei buruz galdetuta, hamarretik ia bederatzi espainiar lurraldeko lekuren batean jaioa da.
-

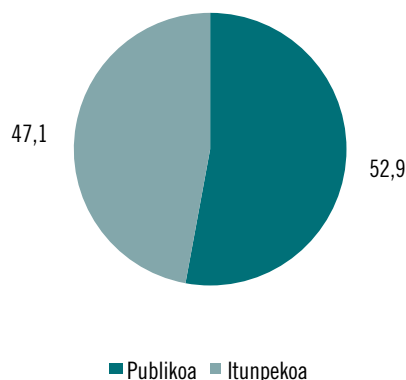
Bigarren hezkuntzako alderdi orokorrak

Bigarren Hezkuntza ikasten ari diren atzeritar jatorriko gazteen profila nolakoa den jakiteko, zenbait datu orokor aurkeztuko ditugu jarraian. 19. grafikoa, inkestatutako pertsonen banaketa ikus dezakegu lurralde historikoen arabera. Banaketa nahiko zuzena da, Gipuzkoan presentzia handiagoa duena (%36,7) Bizkaian (%31,6) eta Araban (%31,7) baino. %47,1ek itunpeko ikastetxe batean ikasten du, eta %52,9k, ikastetxe publiko batean.

19. grafikoa Banaketa LHka, %

20. grafikoa Ikastetxe-mota, %

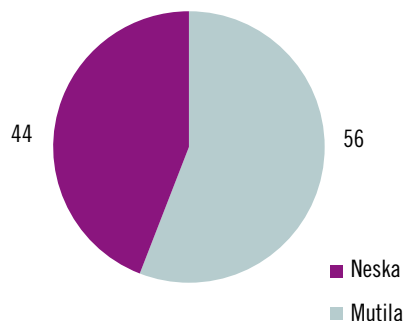

Iturria: egileek egina

Sexuaren araberako banaketari dagokionez, mutilen proportzioa (%56) pixka bat handiagoa da nesken proportzioa (%44) baino, eta inkestatutako 12tik 17 urtera arteko neska-mutilen batez besteko adina 14 urtekoa da.

Neska-mutil horien jaiotza-herrialdeari dagokionez, 3. taulan ikus dezakegu zer alde dauden Lehen Hezkuntza ikasten dutenekin alderatuta. Izan ere, Bigarren Hezkuntzako ikasleen %43,3 Estatu Espainiarrean jaioa da, eta Lehen Hezkuntzako ikasleen artean, %88,2. Beste jaioterri batzuk hauek dira: Magreb (%9,1), AEB (%7,5), Argentina

21. grafikoa Inkestatutako populazioaren adina, %

60.G. Sexua
Iturria: egileek egina

(%6,6), Kolonbia (%6,6) eta Bolivia (%3,3). Saharaz hegoaldeko Afrikako beste herrialde batzuetakoak eta Asiako herrialde batzuetakoak ere ageri dira.

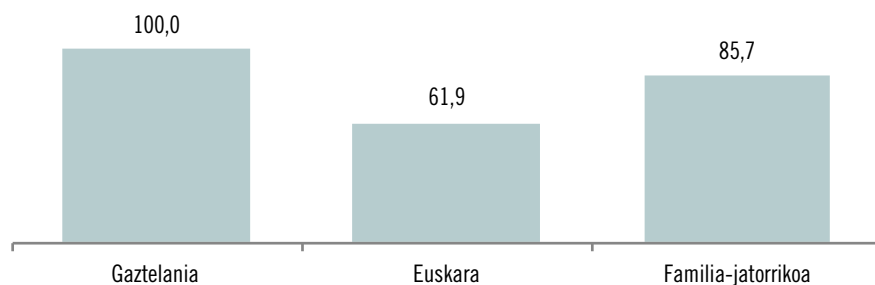
3. taula Atzeritar jatorriko ikasleen jaiotza-herrialdea, %

Espainia	43,3
Maroko	9,1
AEB	7,5
Argentina	6,6
Kolonbia	6,6
Bolivia	3,3
Ekuador	3,3
Honduras	3,3
Dominikar Errepublika	3,3
Aljeria	3,0
Boli Kosta	2,5
Senegal	2,5
Txina	1,9
Nepal	1,9
Pakistan	1,9

62.G. Zein herrialdetan jaio zinen?
Iturria: egileek egina

Neska-mutilek komunikatzeko erabiltzen dituzten hizkuntzei dagokienez, arintasunez hitz egiten dituzten hizkuntzei ekingo diegu lehenik, 22. grafikoari erreparatuz. Ikusten den moduan, gaztelaniaren eta euskararen ezagutza familiako hizkuntzarekin nahasten dira. Atzeritar jatorriko gazte guztiek gaztelania menderatzen dute, %61,9k dio euskara ere menderatzen duela, eta %85,7k, etxeko hizkuntza edo hizkuntzak.

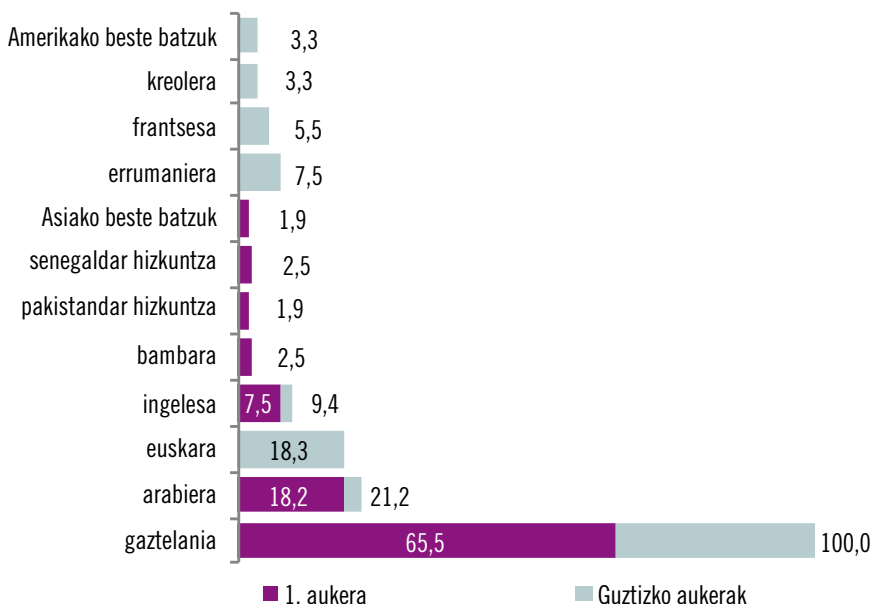
22. grafikoa Arintasunez hitz egiten dituzten hizkuntzak, %

63.G. Zer hizkuntza hitz egiten dituzu arintasunez?
Iturria: egileek egina

Bestetik, ingurune pribatuenean, familian, zer hizkuntza hitz egiten dituzten galdetu diegu. Kasu horretan, hiru hizkuntza desberdin hautatzeko aukera eman diegu. 23. grafikoan, hautatutako lehen aukerari eta erantzun guztiei buruzko informazioa bildu dugu. Ikus dezakegun bezala, gaztelania da etxean gehien erabiltzen den hizkuntza, eta hori da %65en lehen aukera. Guztizko zenbaketaren kasuan, inkestatutako pertsona guztiek erabiltzen dute uneren batean. Euskara erantzun guztien %18,3an agertzen da, baina inoiz ez lehen aukera gisa. Dena den, arabierarekin ia ez dago alderik. Horrek esan nahi du dakienak erabili ohi duela inguru pribatuenean, eta berdin gertatzen da ingelesarekin ere. Hizkuntza pakistandarra, senegaldarra eta bamanankana hizkuntza horiek erabiltzen dituztenen bidez komunikatzeko lehen aukera eta bakarra dira.

23. grafikoa Etxean erabilitako hizkuntzak, %

64.G. Zer hizkuntza hitz egiten da gehiena zure etxean?
Iturria: egileek egina

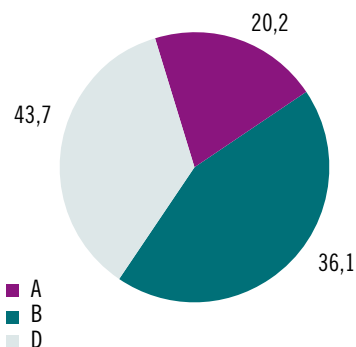
Kasu horretan, gurutzeetako aldagaiak aztertzean, alde adierazgarriak daude ikasketarik ez duten edo lehen malako ikasketak soilik dituzten gurasoen artean, hizkuntza pakistandarra, senegaldarra eta bamanankana hitz egiten duten bakarrak direlako.

Hala ere, Bigarren Hezkuntzako ikasleak matrikulatuta dauden hezkuntza-ereduei erreparatuz gero (24. grafikoa), ikusten da %43,7 D ereduan dagoela, eta %36,1, B ereduan. %20,2 A ereduan matrikulatuta dago. Beraz, euskara presente dago Bigarren Hezkuntzako hamar ikasletik zortzitan.

Lehen Hezkuntzako azterketan gertatutako moduan, inkesta honi erantzun dioten gurasoen datu orokor batzuk aztertuko ditugu, aldagai soziodemografiko eta administratibo batzuk, etxeko egoera ekonomikoa, jatorriak eta hizkuntzak, besteak beste, sakonago ezagutzeko aukera izateko.

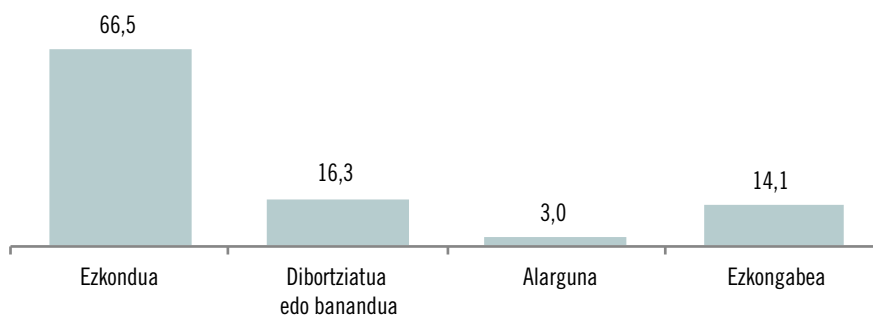
25. grafikoak erakusten digun moduan, gurasoen hiru laurden ezkontuta daude. Bereizita edo dibortziatuta daudenak %16,3 dira, eta ezkongabeak, %14,1. Azkenik, %3 alarguna da.

24. grafikoa Hizkuntza-ereduak, %

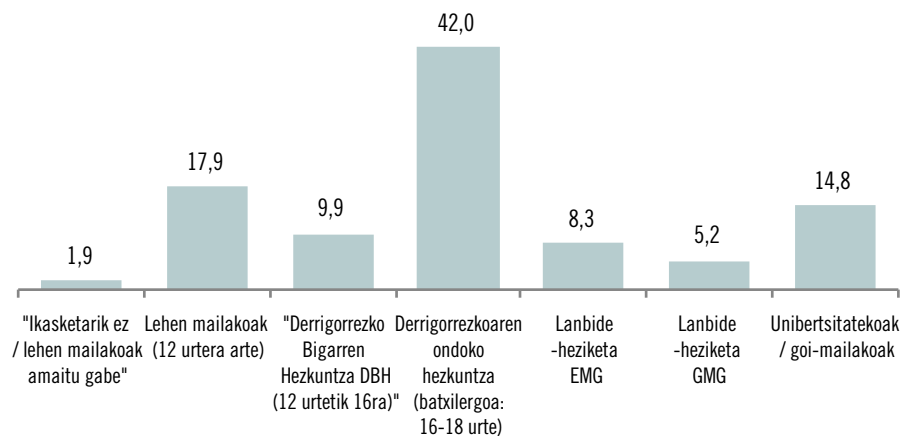
Iturria: egileek egina

25. grafikoa Egoera zibila, %

81.G. Zein da zure egoera zibila?
Iturria: egileek egina

Hezkuntza-mailari dagokionez, Lehen Hezkuntzako azterketan bezala, 26. grafikoan, atzeritar jatorriko populazioaren banaketa ikus dezakegu, amaitutako ikasketak maila altuenen arabera. Beste hezkuntza-maila guztien artean, batxilergoa amaitu dutenak nabarmentzen dira; zehazki, kolektibo horren %42a. Unibertsitate-ikasketak dituzten pertsonetikiko aldea 27,2 puntukoa da. Lehen Hezkuntzako gurasoen kasuan, goi-mailako ikasketak zituztenen proportzioa handiagoa zen. Bestetik, %17,9k dio lehen mailako ikasketak amaituta dituela.

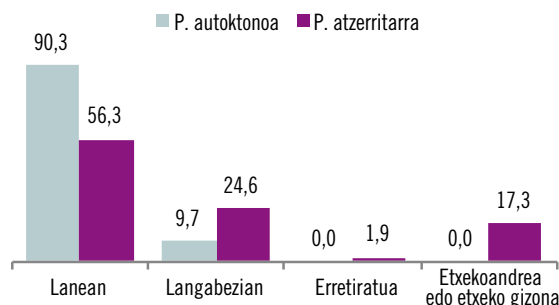
26. grafikoa Gurasoen hezkuntza-maila, %

82.G. Zein da lortu duzun ikasketa-mailarik altuena?
Iturria: egileek egina

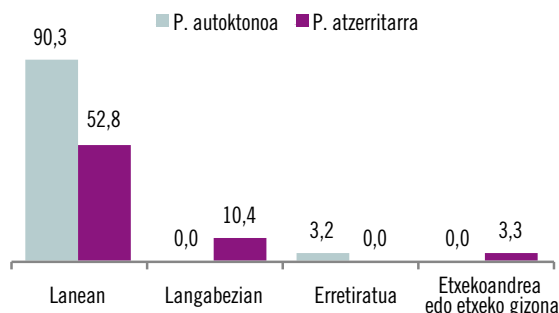
Gurutzeetako aldagaiei dagokienez, Lehen Hezkuntzan gertatzen zen moduan, ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasketak amaitu gabeko gurasoek beren seme-alabak A ereduan (%50) matrikulatzen dituzte.

Inkestatutako guraso autoktonoen proportzio handi bat lanean ari da; zehazki, %90,3. Eta haien bikotekideak ere bai (%90,3). Atzeritar jatorriko gurasoei dagokienez, aldiz, %56,3 lanean ari dira, eta haien bikotekideen %52,8 ere bai. Langabeziak gehiago eragiten die atzeritar jatorriko pertsonei. Hain zuzen ere, haien %24,6 langabezian dago, eta horretan aldea adierazgarria da jatorri autoktonoko populazioarekiko (%9,7). Etxekoandarearen edo etxeko gizonaren irudia inkestatutako atzeritar jatorriko pertsonen %17,3k adierazten du, eta irudi horretan, ez da autoktonorik agertzen.

27. grafikoa Inkestatutako pertsonaren erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %

28. grafikoa Bikotekidearen erlazioa jarduerarekiko, jatorriaren arabera, %

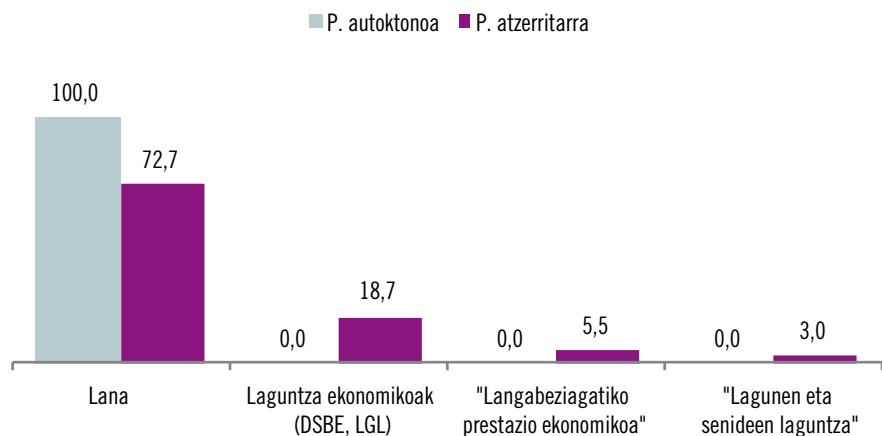
83.G. Esan al diezadakezu zein den zure egoera? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

Inkestatutako atzerritar jatorriko pertsonen errepertorioa, nabarmendu behar da etxekoandrea edo etxeko gizon afrikarren populazioa (%38,9) handiagoa dela gainerako eremu geografikoetako baina. Bestetik, langabezian dauden %54,1ek ez du ikasketarik edo lehen mailako ikasketak soilik ditu, bigarren mailakoak dituztenetatik nabarmenduz (%23). Azkenik, etxeko lanak egiten dituztenen %41,1ek goi-mailako ikasketak ditu, eta bigarren mailakoak dituztenak baino gehiago dira (%15,1).

Bikotekideari dagokionez, populazio afrikarrak ditu langabe gehien (%27,4), eta gainerakoa eremu geografikoetatik nabarmen bereizten ditu horrek. Ikasketa-mailari dagokionez, ez dituztenek edo lehen mailako ikasketak soilik dituztenek lan-jardura txikiagoa dute (%16,7) maila handiagoko ikasketak dituztenek baino. Modu berean, eta berriro ere bikotekideari dagokionez, etxekoandreak edo etxeko gizonak direla dioten pertsonen ez dute ikasketarik edo lehen mailako ikasketak dituzte (%16,7). Gainerako ikasketa-mailak ez dira agertzen kategoriatan horretan.

29. grafikoa ikus daiteke etxeko diru-iturri nagusia gutxienez gurasoetako baten lanetik datorrela, hori esan baitu familia autoktonoen %100ek eta atzerritar jatorrikoen %72,7k. Atzerritar jatorriko pertsonen %18,7k prestazio ekonomikoren bat –adibidez, Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) edo Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (GLL)– jasotzen dute; pertsona autoktonoak, berriz, ez dira laguntza horien onuradunak. Langabezia-prestazioa atzerritar jatorriko familien %5,5en etxeko bizibide nagusia da. Azkenik, lagunen eta senideen laguntza funtsezkoa da inkestatutako atzerritar jatorriko pertsonen %3arentzat.

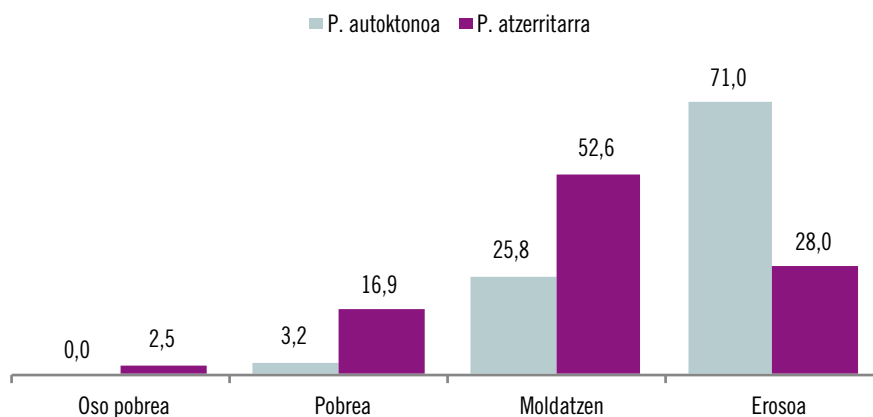
29. grafikoa Etxeko diru-sarrera nagusiak, %

85.G. Zein da zure etxeko diru-iturri nagusia?
Iturria: egileek egin

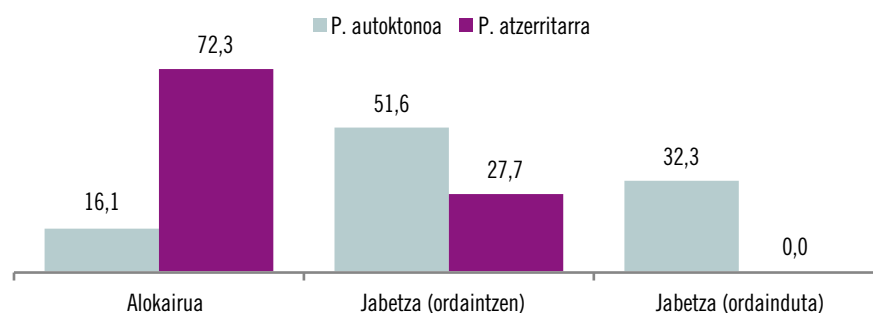
Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikusten da Ekialdeko Europako biztanleak direla laguntza ekonomikoak neurri handiagoan jasotzen dituztenak (%50) gainerako eremu geografikoetakoak baino. Bestalde, ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak dituzten pertsonen artean, %41,4k laguntza horiek jasotzen ditu. Bigarren mailako ikasketak edo lanbide-heziketakoak dituzten pertsonen artean, berriz, %17,5ek jasotzen ditu. Aldea nabarmena da.

Etxeko batez besteko diru-sarrerak 1.137,39€-koak dira. Etxeko egoera ekonomikoari buruzko hautemate subjektiboari dagokionez, 30. grafikoa ikus dezakegu atzerritar jatorriko familien %28k erosotzat jotzen duela. Familia autoktonoen kasuan, berriz, %71,0k du uste hori. Aldea nabarmena da, beraz. Atzerritar jatorriko familien artean, egoera ekonomiko normalena "moldatzen" da: hala adierazi dute erdiek baino gehiagok (%52,6). Egoera hori ez da hain ohikoa familia autoktonoen artean, eta soilik %25,8k adierazi du hori. Azken batean, pobrezia gehiago dago atzerritar jatorriko familien artean: %16,9k behartsutzat jotzen du bere burua, eta %2,5ek, oso behartsutzat. Gurutzeetako aldagaiengatik. Bestetik, azken aldian iritsi diren pertsonen pobrezian bizi direla baloratzen dute (%69,4) krisia lehertu baino lehenago iritsi ziren pertsonen baino neurri handiagoan. Azkenik, bere burua behartsutzat jotzen duten familien %37,6k B ereduan matrikulatzen ditu seme-alabak, D ereduan ikasten dutenetatik nabarmen bereiziz (%7,6). Hala ere, eredu horretan matrikulatutako gurasoen %79,1ek ekonomikoki moldatzen dela adierazi du.

30. grafikoa Egungo etxeko egoera ekonomikoaren hautemate subjektiboa, %

87.G. Nola definituko zenuke etxeko egungo egoera ekonomikoa?
Iturria: egileek egina

Etxebizitza edukitzeko erregimenari dagokionez, 31. grafikoa ikusten den moduan, atzerritar jatorriko familietan gehiago dira alokatutako etxebizitzetan bizi diren pertsonak (%72,3) etxebizitzaren jabeak direnak baino (%27,7), hipoteka duten etxebizitzak izan arren. Praktika aurkakoa da familia autoktonoen kasuan. %16,1 alokairuan bizi da eta aldea nabarmena da edukitzeko erregimen berean dauden atzerritar jatorriko familiekin alderatuta. Bestetik, %32,2k etxebizitza jadanik ordainduta du; eta ikusi dugun moduan, ez da horrelakorik gertatzen atzerritar jatorriko pertsonen kasuan.

31. grafikoa Etxebizitza edukitzeko erregimena, %

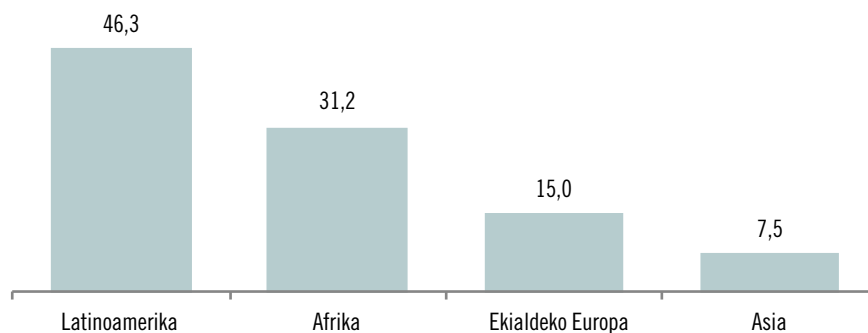
89.G. Alokaturako etxebizitza batean edo zure jabetzako etxebizitza batean bizi zara?
Iturria: egileek egina

Inkestatutako pertsonen %91,5ek ez du etxebizitza aldatu azken urtean, eta aldatu dutenen artean (%8,5), batez bestekoa 2,49koa da. Beraz, familiek ez dute bizilekua ohiz aldatzen, edo gutxienez urtebete betetzen dute etxebizitza berean.

Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan aztertu genuen moduan, inkestatutako Bigarren Hezkuntzako ikasleen gurasoetako baten jatorriari buruz jardungo dugu jarraian. Bikote mistoen kasuan, atzerritar jatorriko pertsona hartuko dugu erreferentziazat.

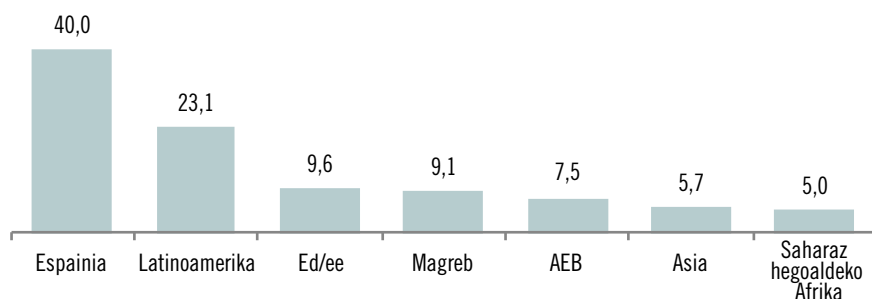
Eta, 32. grafikoan ikus daitekeen moduan, jatorri latinoamerikarreko populazioa gehiengoa da; zehazki, %46,3. Bigarrenik, eta 15,1 puntuko aldearekin, afrikar jatorriko biztanleak daude (%31,2), eta, ondoren, Ekialdeko Europakoak (%15) eta Asiakoak (%7,5). Espainiara iristeko garaiari dagokionez, Ekialdeko Europako populazioa proportzio txikiagoan iritsi zen 2008tik 2013ra arteko azken aldian (%69,4), 2004tik 2007ra arteko aurreko aldiarekiko aldea adierazgarria izanik (%19).

32. grafikoa Gurasoetako baten jatorria, %

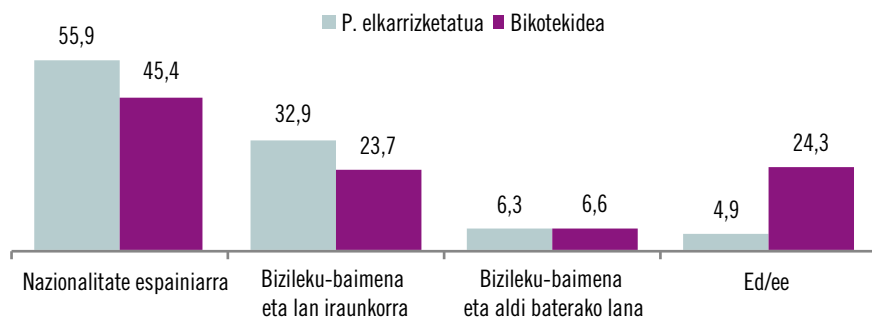
92.G. Zer herrialdetan jaio ziren haurraren aita eta ama biologikoa?
Iturria: egileek egina

Inkestatutako Bigarren Hezkuntzako ikasleen jatorri geografikoa aztertzean, %40,0 Estatu espainiarrean jaioak direla ikusten da. Datu hori Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuko proportziotik urrun dago, hamar haurretik bederatzikoa zen-eta. Ondoren, jatorri latinoamerikarreko ikasleak (%23,1), afrikarra (%14,1) eta asiarra (%5,7) daude. Espero daitekeen moduan, gurasoetako bat atzeritar jatorrikoa duten Bigarren Hezkuntzako ikasleen artean, atzeritar jatorri gehiago aurkituko ditugu Lehen Hezkuntzako ikasleen artean baino. Horien artean, atzeritar ugarietak jatorri latinoamerikarrekoak dira.

33. grafikoa Bigarren Hezkuntzako ikasleen jaiotza-lekua, %

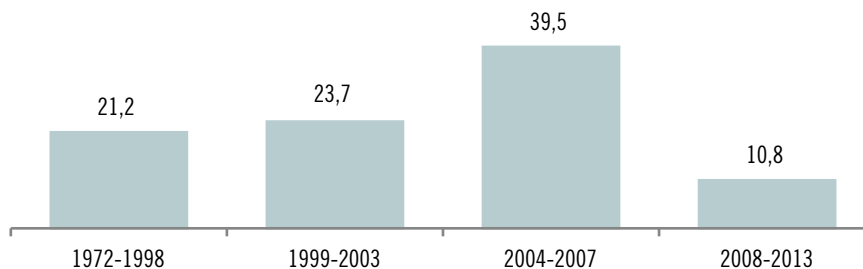
92.G. Zer herrialdetan jaio zen haurra?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako ikasleen atzerritar jatorriko gurasoen administrazio-egoerari dagokionez, 34. grafikoa ikus daiteke paper-kontuetan egoera egonkorrean daudela inkestaturako nazionalitate espainiarreko gurasoen %56 inguru eta bizileku- eta lan-baimen iraunkorra duten pertsonen %33. Bikotekideen kasuan, elkarriketatutakoen ia laurden batek ez daki zer egoeratan dagoen.

34. grafikoa Gurasoen administrazio-egoera, %

93.G. Zein da zure administrazio-egoera? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

35. grafikoa ikus daiteke Espainiara 2004az geroztik iritsi zela %50,3. Dena den, gehienak 2004tik 2007ra bitartean iritsi ziren (%39,5). Aurreko aldietako datuak antzekoak dira. 1998 baino lehen, %21,2 iritsi zen, eta %23,7 Espainiako geografiko lekuren batean kokatu zen, 1999tik 2003ra bitartean. Lehen Hezkuntzako ikasleen gurasoeekin alderatuta, haiek pixka bat lehenagoko iritsi ziren Bigarren Hezkuntzakoak baino. Dena den, bi multzoetan iritsiera-kopurua nabarmen txikitu zen 2008ko krisia hasi zenetik.

35. grafikoa Espainiara iristeko garaia, %

94.G. Zer urtetan iritsi zinen Espainiara?
Iturria: egileek egina

Gehienen jatorrizko hizkuntza gaztelania da, 4. taulan ikus daitekeen moduan. Zehazki, inkestatutako atzerritar jatorriko pertsona helduen %49,5ek eta haien bikotekideen %43,4k hizkuntza hori erabiltzen dute beren eguneroko bizitzan. Arabiera da gehien erabiltzen den bigarren hizkuntza; dena den, inkestatutako pertsonak erreferentziazat hartuta, alde hori 24,7 puntukoa da. Errumaniera ere agertzen da inkestatutako pertsonen eta haien bikotekideen erabiltzen dituzten lehen bost hizkuntzen artean, Lehen Hezkuntzako ikasleen gurasoen kasuan bezala.

4. taula Jatorrizko hizkuntza, %

	P. Inkestatua	Bikotekidea
gaztelania	45,9	43,4
arabiera	21,2	15,2
ingelesa	7,5	0,0
errumaniera	7,5	7,5
kreolera	6,6	3,3
bambara	2,5	0,0
frantsesa	2,5	2,5
senegaldar hizkuntza	2,5	2,5
Asiako beste batzuk	1,9	1,9
Ed/ee	1,9	0,0
euskara	0,0	0,0
wolofera	0,0	2,5

95.G. Zein da zure jatorrizko hizkuntza? Eta zure bikotekidearena?
Iturria: egileek egina

Laburbilduz

1. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasle gehienak euskara nagusi den hizkuntza-ereduetan daude matrikulatuta; hau da, D eta B ereduetan. B ereduko matrikulazioen proportzioa Lehen Hezkuntzako ikasleen antzekoa da. Bestalde, zenbait hizkuntza arintasunez hitz egiten dituzte, familiako hizkuntza barne. Hori kontuan hartuta, ia guztiek diote ez dutela arazorik gaztelaniaz jarduteko.
 2. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen arabera, etxean gehien erabiltzen den hizkuntza gaztelania da. Arabiera eta euskara dira, hurrenez hurren, familia-ingurunean komunikatzeko eta adierazteko bigarren eta hirugarren aukera, etxeetan presentzia txikiagoa badute ere. Zehazki, datuen analisiaren arabera, euskara erabiltzeko joera handiagoa dago familia autoktonoetan atzerritar jatorriko familietan baino.
 3. Familia gehienetan, gurasoak ezkontuta daude, eta presentzia handiena duen ikasketa-maila derrigorrezkoaren ondoko heziketa da, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen gurasoen kasuan bezala. Bestetik, lanbide-heziketako ikasketak eta unibertsitate-ikasketak gutxiago agertzen dira Bigarren Hezkuntzako ikasleen atzerritar jatorriko gurasoen artean.
 4. Oro har, gurasoak lanean ari dira. Hala ere, langabezia handiagoa da bikotea osatzen duten bi pertsonetako batean. Modu berean, etxeko diru-sarrerak lanetik iristen dira gehienbat, eta gizarte-laguntzak oinarritzko ekarpen bat dira hamar familiatik ia bitan. Ekonomikoki etxean moldatzen direla hautematen dute, Lehen Hezkuntzako ikasleen azterketan ere egoera ekonomikoa erositzat deskribatzen duten moduan. Horren aurkakoa hautematen dute familia autoktonoek. Bestetik, atzerritar jatorriko familia ugari alokairuan bizi dira. Familia autoktonoen artean, berriz, gehienak etxebizitzaren jabe dira.
 5. Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen gurasoekin gertatzen den moduan, jatorri ugariak latinoamerikarrak dira. Seme-alaben jatorriari dagokionez, erdiak baino pixka bat gutxiago Estatu espainiarreko lekuren batean jaioak dira. Bigarren Hezkuntzako ikasle horien bigarren jatorria Latinoamerika da, %23rekin, eta Magreb da hirugarrena, %9,0rekin.
-

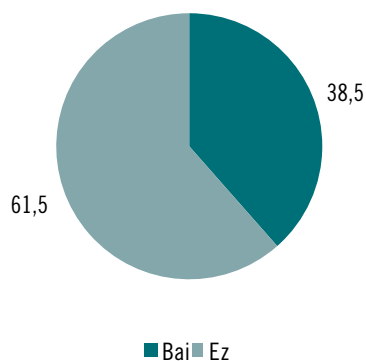
2

Hezkuntza-esparrua

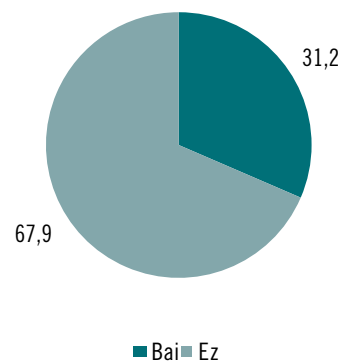
Lehen hezkuntzako eskola-esparrua

Atal honetan, Lehen Hezkuntzako ikasleek beren artean eta irakasleekin ikastetxearen baitan dituzten erlazioekin lotutako alderdi batzuk aztertuko ditugu, bai eta ikasgelan landutako gai batzuei buruzko gustuak eta lehentasunak, gurasoek ikastetxea aukeratzean izandako interesa, eta haien eta ikastetxearen artean sortzen diren erlazioak ere. Kasu honetan, bost urtetik hamabi urtera bitarteko neska-mutilei egin diegunez inkesta, galderak argiak eta errazak izan dira, behar bezala uler ditzaten.

Horregatik, aurrez ikasleen lagunei buruzko galdera batzuk egin ondoren, gizarte-harremanen atalean aztertuko ditugunak, ikasgelan ikaskideekin gatazkarik izaten duten jakin nahi dugu, eta ea inoiz zuzenean borrokaren batean sartuta egon diren. Hurrengo bi grafikoetan, 36. eta 37. grafikoetan, ikus daitekeen moduan, atzeritar jatorriko ikasleen %38,5ek dio ikasgelan gatazkak izaten direla, eta %31,2k, borrokaren batean sartuta egon dela.

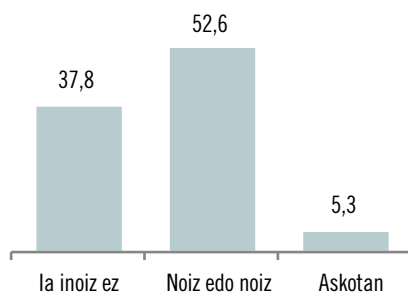
36. grafikoa Borroka ikasgelan, %

13.G. Borrokan ibiltzen al dira zure ikasgelako haurrak?

37. grafikoa Norbera borroketan sartuta egotea, %

14.G. Zuri gertatu al zaizu inoiz? Egin al duzu borrokarik inoiz?
Iturria: egileek egina

Hala ere, noizbait borrokan ibili direla dioten artean (%31,2), ikasgelako gatazka horiek ia ez dira existitu %37,8aren ustez, eta %52,6ren ustez, noiz edo noiz gertatu da. Ohiko borroka hala hautematen dituzten haietan parte hartu duten pertsonen %5,3k (38. grafikoa). Motiboei dagokienez, zerrenda batean (5. taula) agertzen diren arrazoi batzuk direla-eta borrokatu diren galdetu diegu, eta beharrezko arrazoiak adieraz ditzatela, zerrendan ez badaude. Inkestatutako neska-mutilek gehien adierazi duten motiboa jolastea izan da (%21,7); baina, hala ere, %12,5ek adierazi du hitz egiteko moduagatik sartu dela borroketan.

38. grafikoa Borroken maiztasuna, %

15.G. Askotan edo gutxitan gertatzen da? Zer maiztasunez?

5. taula Borroken motiboak, %

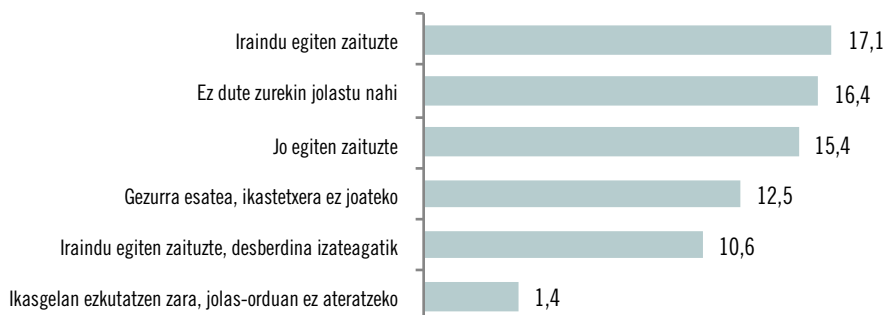
Jolasteagatik	21,7
Zure hitz egiteko moduagatik	12,5
Zure fisikoagatik	5,7
Zure gustuengatik	2,9
Desberdina izateagatik	2,8
Neska izateagatik	1,3
Zure diruagatik	0,0
Zure erlijioagatik	0,0
Beste batzuk	43,5

16.G. Motibo hauetako batengatik izan al da?

Iturria: egileek egina

Ondoren, egoera gatazkatsu batzuk aztertuko ditugu, eta inkestatutako atzeritar jatorriko haurren egunerokotasunarekin zer erlazio duten ikusiko dugu. Lehen pertsonan bizi izan dituzten galdetu diegu, eta 39. grafikoan ikus dezakegunez, gutxitan gertatu da. Hala, %17,1 iraindu egin dute ikastetxean, eta zehazki %10,6 desberdina izateagatik iraindu dute; beraz, haurren %27,7 iraindu egin dute ikastetxean. %15,4k esan du jo egin dutela, eta haurren %16,4k, ez dutela haiekin jolastu nahi. %12,5ek gezurra esan dute, ikastetxera ez joateko, eta soilik %1,4 ikasgelan ezkutatzen da, patiora ez ateratzeko jolas orduan.

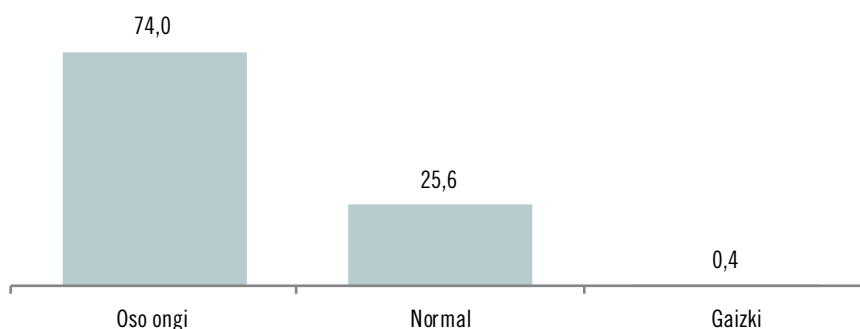
39. grafikoa Atzeritar jatorriko Lehen Hezkuntzako ikasleek bizi izandako egoerak, %

17.G. Gertatu al zaizu hau inoiz?
Iturria: egileek egina

Ikasgelako ikaskideekiko harremanei buruz egiten duten balorazioa positiboa da (40. grafikoa). Inkestatutako neska-mutilen hiru laurdenek uste du harremanak oso onak direla, %25,6k, normalak direla, eta soilik %0,4k egiten du balorazio negatiboa.

40. grafikoa Ikasgelako ikaskideen arteko harremanen balorazioa, %

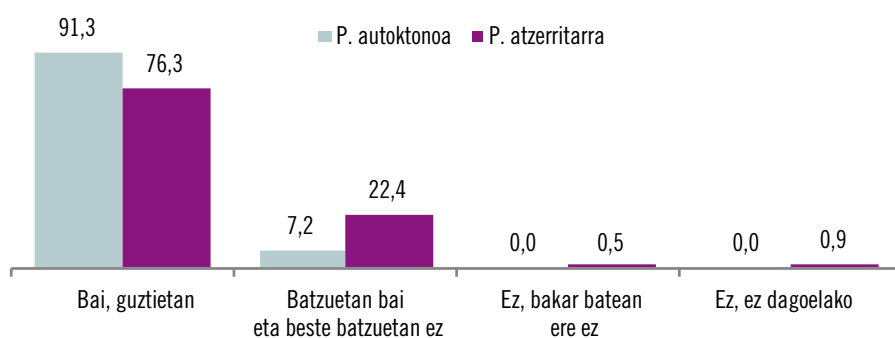

18.G. Zer moduz konpontzen zara ikaskideekin?
Iturria: egileek egina

Ikastetxean antolatzen diren ibilaldietan eta jardueretan parte hartzen galdetuta, Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasle askok erantzun dute guztietan parte hartzen dutela; zehazki, %76,3k antolatutako jarduera guztietan hartzen du parte.

%22,4k dio jarduera batzuetan parte hartzen duela eta beste batzuetan ez. Horretan ere aldea dago Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen kasuan; izan ere, %7,2k dio hori. Bi kolektiboetan, ia mespretxagarria da jarduera bakar batean ere parte hartzen ez duen pertsonen kopurua.

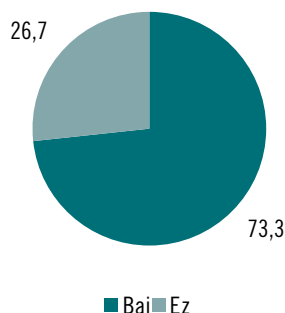
41. grafikoa Ikastetxeak antolatutako ibilaldietako eta jardueretako parte-hartzea, %

19.G. Hartzen al duzu parte ikastetxeak antolatzen dituen ibilaldietan eta jardueretan?
Iturria: egileek egin

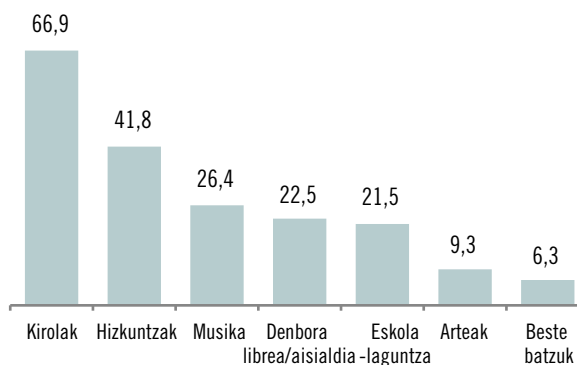
Inkestatutako atzerritar jatorriko ikasleen %73,3k eskolaz kanpoko jardueraren batean parte hartzen du, eta horien artean kirol-jarduerak dira nagusi; zehazki, %66,9. %41,8k dio hizkuntzak dituela eskolaz kanpoko jardueratzat. Musika da hirugarrena (%26,4), eta oso gertu daude aisialdiko eta denbora libreko jardueretan (%22,5). Eskola-laguntza eskolaz kanpoko jardura da %21,5entzat. Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikusten da A ereduan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleen %79,7 eskola-laguntzako eskolaz kanpoko eskoletara joaten da; B ereduan, %21,4; eta D ereduan, %15,7.

42. grafikoa Eskolaz kanpoko jarduerak, %

20.G. Hartzen al duzu parte eskolaz kanpoko jardueraren batean?

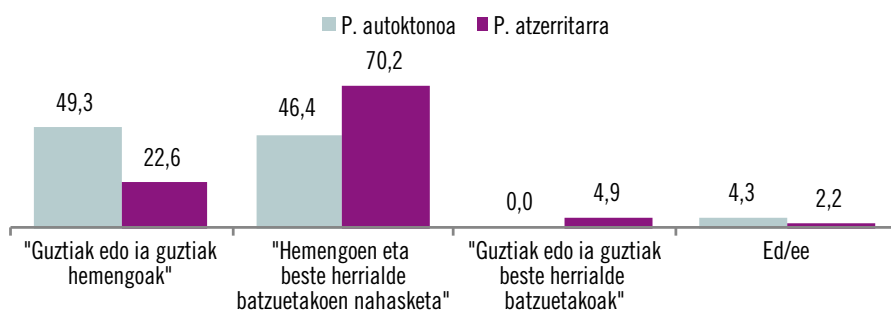
43. grafikoa Eskolaz kanpoko jardueren motak, %

21.G. Zeinetan? Iturria: egileek egina

Ikasgelaren barruan kultura-aniztasuna nola hautematen duten jakiteko, elkarriketatuak neska-mutilei deskribatzeko eskatu diegu. Horretarako, hiru aukera eman dizkiegu: 1) Guztiak edo ia guztiak hemengoak; 2) Hemengoen eta beste leku batzuetako nahasketa; 3) Guztiak edo ia guztiak beste herrialde batzuetakoak. Ikus dezakegunez, atzerritar jatorriko ikasleen %70,2k hautematen du bere ikasgelan kultura-jatorrien aniztasuna dagoela, eta jatorri autoktonoko ikasleen artean, berriz, %46,4k hautematen du hori. Dena den, jatorri autoktonoko ikasleen ia erdiek diote ikasgelan gehienbat hemengo jendearekin daudela, eta atzerritar jatorriko ikasleen %22,6k dio kultura-aniztasun urria dagoela bere ikasgelan. Atzerritar jatorriko ikasleen %4,9k dio beren ikaskide gehienak hainbat kultura-jatorritakoak direla, eta jatorri autoktonoko ikasleek, berriz, ez dute horrelako baieztapenik egin. Gurutzeetako aldagaiak aztertuz gero, ikus dezakegu itunpeko ikastetxeetan ikasten duten atzerritar jatorriko ikasleek (%40,8) jatorri autoktonoko ikasleekin partekatzen dutela ikasgela, ikastetxe publikoetan ikasten dutenek baino neurri handiagoan (%17,3).

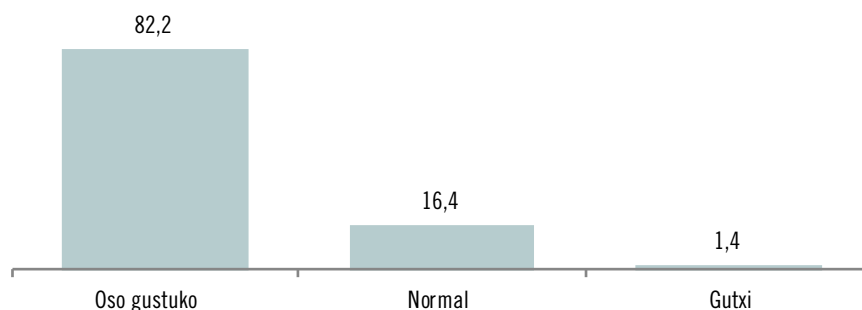
44. grafikoa Kultura-aniztasunaren hautematea ikasgelan, %

22.G. Nolako da zure ikasgela edo zure taldea? Iturria: egileek egina

45. grafikoan agertzen diren datuak kontuan hartuta, esan dezakegu Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleak gustura daudela beren ikasgelarekin eta ikaskideekin. Inkestatutako hamar pertsonatik zortzik dio oso gustura dagoela bere ikasgelarekin eta ikaskideekin; hala ere, %16,4k normaltzat baloratzen du. Matrikulatuta dauden hezkuntza-ereduako gurutzeko aldagaian alde adierazgarriak aurki ditzakegu; hain zuzen ere, A ereduak ikasten dutenak neurri handiagoan baloratzen dute ikasgelarekiko asebetetze-maila normal gisa (%54,7), eta horretan aldea dago B ereduak (%21,5) eta D ereduak (%12,2) ikasten dutenekin alderatuz gero.

45. grafikoa Ikasgelarekiko eta ikaskideekiko asebetetze-maila, %

23.G. Gustuko al duzu zure ikasgela edo zure taldea?
Iturria: egileek egina

Oro har, ez dago Lehen Hezkuntzako ikasleentzat bereziki gustukoa ez den ikasgairik. 6. taulan, zenbait irakasgai daude adierazita. Inkestatutako neska-mutilek horietako bakoitza gustuko duten edo ez adierazi dute. Gertatu ohi den moduan, badira haurrentzat gustukoagoak diren irakasgai batzuk; esaterako, Plastika eta Gorputz-hezkuntza. Ingurunearen ezagutzarekin lotutako irakasgaia da gutxien gustatzen zaiena. Hala ere, %74,9k gustuko du irakasgai hori.

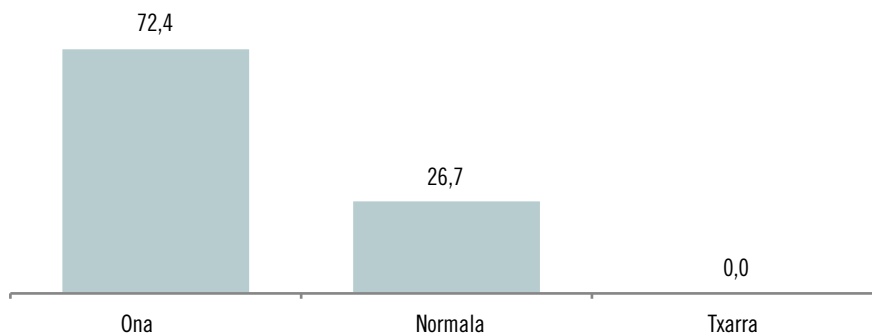
6. taula Irakasgaiak gustukoak dituzten edo ez, %

	Bai	Ez
Plastika	92,7	6,0
Gorputz-hezkuntza	92,7	5,4
Gaztelania	84,6	11,6
Atzerriko hizkuntza	81,8	15,5
Euskara	81,5	15,3
Matematika	80,1	15,8
Inguru	74,9	18,9

25.G. Zein irakasgai dituzu gustukoak eta zein ez?
Iturria: egileek egina

Azkenik, zer-nolako ikasleak diren baloratzeko eskatu diegu; hau da, ea zer uste duten, ikasle onak, normalak edo txarrak diren. 46. grafikoan ikusten den moduan, %72,4k ikasle ontzat du bere burua, eta %26,7k, normaltzat. Bestetik, Lehen Hezkuntzako ia ikasle guztiek diote normalean etxeko lanak egiten dituztela (%97,8).

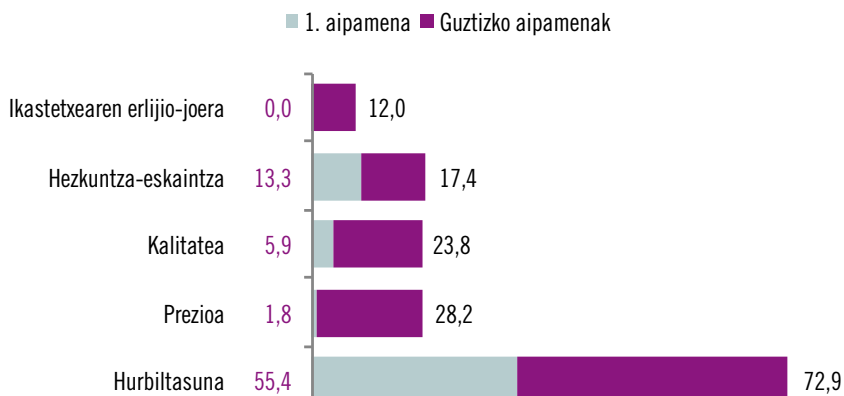
46. grafikoa Ikasle-motaren autopertzepzioa, %

26.G. Ikasle ona edo txarra zara?
Iturria: egileek egin

Ondoren, ikastetxearekin eta beren seme-alabekin lotutako gaiei buruzko Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen gurasoen iritziak aztertu ditugu; adibidez, ikastetxearen aukeraketa, bertan zenbat denbora daramaten matrikulatuta eta familien eta ikastetxearen artean ezartzen diren harremana. Gurasoei eskatu zaie beren seme-alaben ikastetxea aukeratzeko baliatu dituzten hiru motiboak hautatzeko, garrantziaren arabera ordenatuta. 47. grafikoan, arrazoien multzo bati buruzko lehen aipamena eta guztizko aipamenak ikus daitezke. Ikastetxea familiaren etxetik hurbil egotea izan da inkestatutako pertsonen lehen arrazoia, bai lehen aipamen gisa (%55,4) bai guztizko aipamen gisa (%72,9). Guztizko aipamenetan, prezioa da bigarrena (%28,2), lehen portzentajetik urrun; eta hirugarrena, kalitatea (%23,8). Hezkuntza-eskaintza aukeratzeko motiboa izan zen atzeritar jatorriko familien %17,4rentzat, eta %12rentzat ikastetxeak erlijioa edukitzea ikastetxea hautatzeko aukera bat izan da.

47. grafikoa Ikastetxea aukeratzea. Lehen aipamena eta guztizkoak, % (Iradokitako erantzuna)

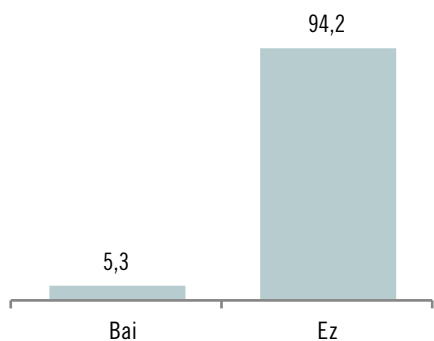

65.G. Zergatik aukeratu zenuen ikastetxe hau zure seme-alabak matrikulatzeko?
Iturria: egileek egina

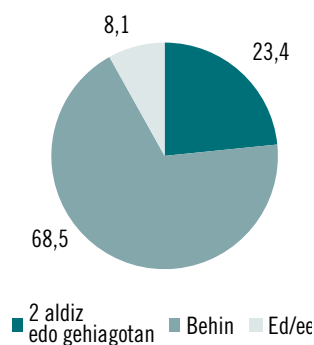
Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, zenbait alde adierazgarri ikus daitezke; esate baterako, itunpeko ikastetxeetan ikasten dutenen %46,7ren ustez hezkuntza-eskaintza garrantzitsua da, eta ikastetxe publikoetan matrikulatutakoen %17,0k du iritzi hori. Ikastetxea kalitatearen arabera aukeratzeari dagokionez, gurasoetako bat soilik atzeritar jatorrikoa den kasuetan %49,7k hori adierazi du, eta biak atzeritar jatorrikoak diren kasuetan, %19,7k.

Hizkuntza-ereduari dagokionez, A ereduari ikasten dutenen ikasleen gurasoen %33,1ek dio ez zuela berak erabaki seme-alabak egun dauden ikastetxean matrikulatzea; B ereduari dauden %1,3ri gertatu zaio hori bera, eta D ereduko %1,7ri. Ikastetxea aukeratzeko orduan erabaki falta gehien izan dutenak ikasketarik ez duten edo soilik lehen mailako ikasketak dituzten gurasoak izan dira (%24,5), bigarren mailako ikasketak eta lanbide-heziketakoak dituzten gurasoetatik (%2) nabarmen bereiziz.

48. grafikoa ikus daitekeen moduan, ia ez da ikastetxe-aldaketarik izan azken urtean; soilik %5,3k dio beste ikastetxe batera aldatu direla. Ikastetxez aldatu diren artean, %68,5ek behin bakarrik egin du, eta %23,4k, bi aldiz edo gehiagotan (49. grafikoa).

48. grafikoa Ikastetxez aldatzea, %

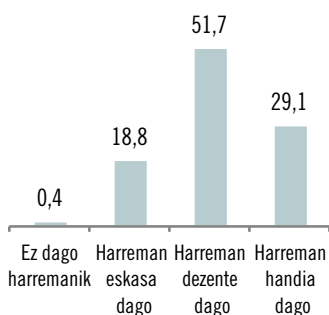
67.G. Zure seme-alaba ikastetxez aldatu al duzu azken urtean?

49. grafikoa Ikastetxe-aldaketen kopurua, %

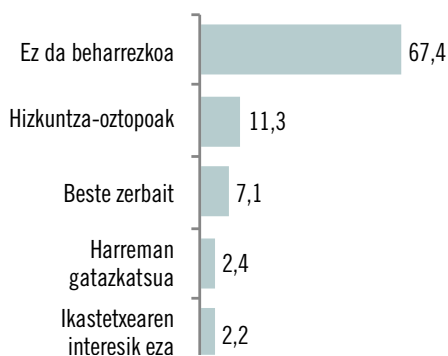
68.G. Zenbat aldiz aldatu duzu ikastetxez zure seme-alaba?
Iturria: egileek egina

Ikastetxerako, erreferentziazko pertsona oro har ama izaten da. Hala dio %80k. Aita neurri txikiagoan izaten da, %27,2k dioenez.

Azkenik, familiaren eta ikastetxearen arteko harremanak ugariak direla hautematen dute familiek. Izan ere, 50. grafikoa ikus dezakegun moduan, %80,8k hori dio, harreman dezente eta ugari dutela uste dutenak erreferentziazkat hartuta. Aldiz, %18,8ren iritziz, harreman gutxi dute ikastetxearekin, eta %0,4ren ustez, batere ez. Hori horrela, harreman gutxi edo batere ez zergatik dagoen galdetu diegu. %67,4k dio ez duela beharrezkoa ikusten, eta %11,3k, komunikazio-hizkuntzarekin arazoak dituelako.

50. grafikoa Ikastetxearekiko harremana, %

70.G. Nola deskribatuko zenuke ikastetxearekiko harremana?

51. grafikoa Ikastetxearekiko harremanik ezaren motiboak, %

71.G. Eta, zure ustez, zergatik dago harreman gutxi edo batere ez?
Iturria: egileek egina

Laburbilduz

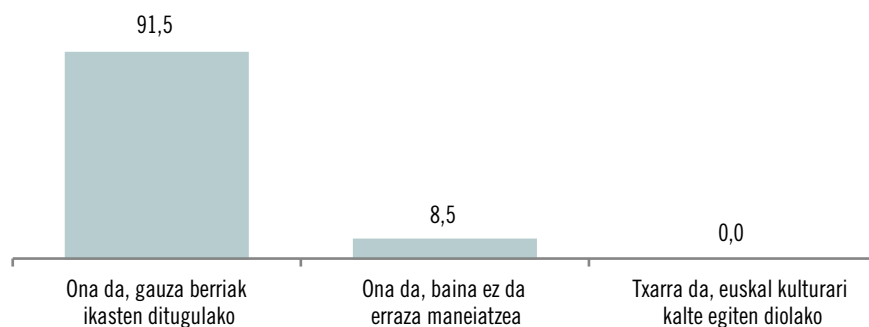
1. Lehen Hezkuntzako ikasgelako harremanak eta ikaskideekiko gogobetetzea positibotzat hartzen dute atzeritar jatorriko ikasleek. Dena den, borrokak ere izaten dira, baina ez sarritan. Bizi izan dituztenek diotenez, motiboak jolasarekin lotuta daude, eta neurri txikiagoan, hitz egiteko moduarekin lotuta. Lehen Hezkuntzako ikasleek bizi izan dituzten egoera desatseginen artean, iraina da ohikoena; eta horren atzetik, indarkeria fisikoa eta eskola-orduetan aisialdia partekatzen ez uztea.
 2. Ikastetxeak antolatutako jarduera guztietan atzeritar jatorriko ikasleen parte-hartze handia hauteman da, bai eta eskolaz kanpoko jardueretan ere. Eskolaz kanpoko jarduera gehienak kirolarekin lotuta dauden arren, badaude hizkuntzak, aisialdia eta denbora libre, musika edo eskola-laguntzako eskolak ere, besteak beste. Zehazki, eskolaz kanpoko azken jarduera hori da neurri handienez A ereduko ikasleek aukeratzen dutena.
 3. Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleek hautematen dute kultura-aniztasuna beren ikasgelan; hala ere, hautemate hori ez da hain nabaria itunpeko sareko ikastetxeetan ikasten dutenen artean.
 4. Beren burua ikasle ontzat dute eta irakasleek emandako lanekiko arduratsuak direla uste dute. Ez dute bereziki baztertzen irakasgai jakin bat. Hala ere, euskara, matematika eta ingurunearen ezagutza ikasleei gutxien gustatzen zaizkien irakasgaiak dira.
 5. Atzeritar jatorriko gurasoek ikastetxea etxebizitzatik hurbil egotea hartzen dute kontuan, ikastetxea aukeratzeko. Dena den, prezioa, kalitatea eta hezkuntza-eskaintza ere kontuan hartzen dituzte ikastetxe baten edo beste baten alde egiteko.
 6. Oro har, Lehen Hezkuntzako ikasleak ez dira ikastetxez aldatzen, eta halakoetan, urtean behin soilik egiten dute.
 7. Ikastetxerako, erreferentziazko pertsona oro har ama izaten da, eta familiek sarritan izaten dituzte harremanak ikastetxearekin.
-

Bigarren hezkuntzako eskola-esparrua

Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen hezkuntzarekin lotutako gaiak sakon aztertuko ditugu. Kasu honetan, galde-sortak eskaintzen duen informazioa osoagoa da Lehen Hezkuntzako ikasleen artean aurkitu ahal izan duguna baino. Azken horretan, ikastetxeko giroa eta beren maila akademikoari dagozkion alderdiak aztertu ditugu.

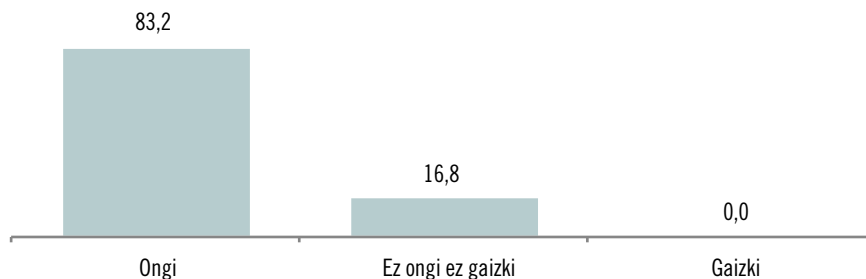
52. grafikoan ikus daitekeen moduan, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen %91,5en ustez, hainbat leku, erlijio eta/edo kulturatako pertsonak egotea ona da, gauza berriak ikasten dituztelako. %8,5ek, berriz, uste du ona dela, baina zailtasun gehigarriren bat ere hauteman dute. Azkenik, inork ez du uste kaltegarria denik euskal kulturarako.

52. grafikoa Kultura-aniztasunari buruzko iritzia, %

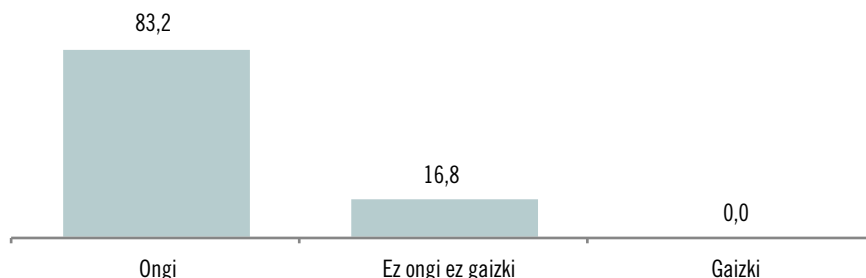
24.G. Zer iruditzen zaizu euskal kulturari hainbat leku, erlijio eta/edo kulturatako pertsonak egotea?
Iturria: egileek egina

Kultura-aniztasunaren errealitatea Bigarren Hezkuntzako ikasleen ikasgeletara hurbiltzea positiboa dela uste du %83,2k. %16,8 tartean kokatzen da; ez du uste denik ez positiboa eta ez negatiboa. Azkenik, inork ez du uste negatiboa denik. Aurreko galderarekin alderatzen badugu, ikusiko dugu biek kultura-aniztasunarekiko jarrera positiboa duten arren, harremanetarako eta ikasketarako guneak partekatzeke ideia ez dute hainbeste babesten gauza berriak ikasteko aukera ematen duen kultura-aniztasunaren onurei buruzko baieztapena adina. Modu berean, jarrera anibalentea zabalagoa da zuzenean eragiten dienean.

53. grafikoa Ikasgelako kultura-aniztasunari buruzko iritzia, %

25.G. Eta zure ikasgelari dagokionez, zer iruditzen zaizu hainbat leku, erlijio eta/edo kulturatako pertsonak ego?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako ikasleen hautematearekin jarraituz, beren ikastetxea nola hautematen duten galdetuta, %69,4k esan du ez diola atentzioa ematen atzeritar jatorriko ikasleen bolumenak, normala iruditzen zaiola; %25,4k uste du atzeritar jatorriko pertsona gutxi daudela. Aitzitik, inkestatutako pertsonen %5,2k atzeritar jatorriko ikasleen gehiegizko presentzia hautematen du.

54. grafikoa Atzeritar jatorriko ikasleen presentziari buruzko hautematea, %

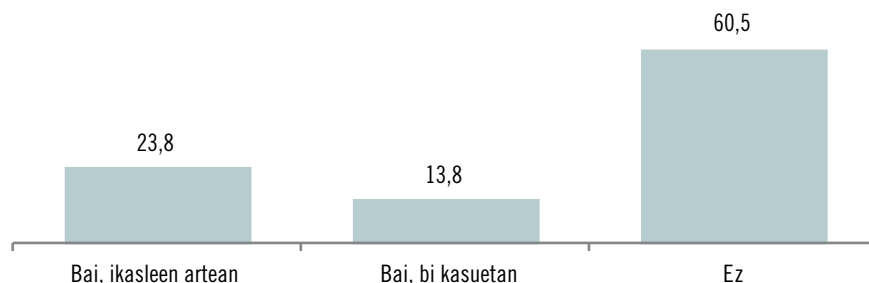
26.G. Zure ikastetxeari edo institutuari buruz pentsatuz gero, zer esango zenuke?
Iturria: egileek egina

Alde adierazgarriak erakusten dituzten gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikus dezakegu A ereduko ikasleen artean kanpoko pertsona gehiegi daudela uste duten pertsona gehiago daudela: hala dio %50,0k. Bestetik, asiar jatorriko ikasleen %25ek ere hori bera uste du. Latinoamerikar jatorriko pertsonen artean, berriz, %7,1ek soilik uste du kanpoko pertsona gehiegi daudela. Ikasketa-mailaren arabera, goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen artean ohikoagoa da kanpoko pertsona gehiegi daudela uste izatea (%16,5) ikasketarik ez duten edo soilik Lehen Hezkuntzako ikasketak dituzten gurasoen artean baino (%9,5).

Ikastetxeko indarkeriazko gertaera posibleei buruz hitz egitean, 55. grafikoan ikus dezakegu %60,5en ustez ez dagoela erasorik; eta erasoak izaten direla uste

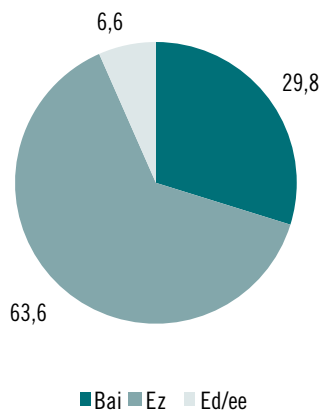
dutenen artean, %23,8k uste du ikasleen artekoak izaten direla, eta %13,8k, ikasleen eta irakasleen artekoak. Alde adierazgarriak daude ikastetxe-motaren, hizkuntza-ereduaren, gurasoen jaiotza-herrialdeen, gurasoen ikasketa-mailaren, familia-motaren eta iritsi ziren garaiaren arabera. Beraz, ikastetxe publikoetan matrikulatutakoek indarkeria maila handiagoan hautematen dute (%44,9) itunpeko ikastetxeetan edo ikastetxe pribatuetan matrikulatutakoek baino. Bestetik, ikaskideen arteko indarkeria neurri handiagoan hautematen dute B ereduan matrikulatuta daudenek (%48,3) D ereduan matrikulatuta daudenek baino (%14,5). Ekialdeko Europako jatorria duten ikasleek neurri handiagoan hautematen dituzte ikasleen arteko indarkeriazko egoerak eta ikasleen eta irakasleen artekoak (hala dio %50,0k) beste jatorri batzuetako ikasleek baino. Halaber, ikasketarik ez duten edo soilik lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben artean indarkeria-maila handiagoak hautematen dira (%50,0) beste ikasketa maila batzuek dituzten gurasoen seme-alaben artean baino. Familia mistoetako ikasleen artean, ikasleen arteko indarkeria neurri handiagoan hautematen da (%79,9) atzeritar jatorriko familietako ikasleen artean baino (%16,4). Azkenik, adierazi behar da 2008tik aurrera iritsi ziren ikasleen artean indarkeria gehiago hautematen dela (%64,9), data hori baino lehenago iritsi zirenetatik nabarmen bereiziz.

55. grafikoa Indarkeria ikastetxean, %

27.G. Hauteman al duzu inolako indarkeria-motarik zure ikastetxean, ikasleen artean edo ikasleen eta irakasleen artean?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako ikasleen laurden batek baino gehiagok lehen pertsona bizi izan du indarkeria bere ikastetxean (%29,8). 56. taulan ikusten den moduan, ikasleen arteko indarkeria ez da kausa bakar baten ondorioa, eta hainbat izan daitezke erasoak eragiten dituzten gaiak (7. taula). “Desberdina izateagatik” motiboa guztizko aipamenen %45,8an agertzen da; ezaugarri fisikoak, %25ean; eta gustuak, %37,5ean. Azaldutako motibo batzuei buruzko aipamenak ere aurkitu ditugu; esate baterako, hitz egiteko modua (%20,8), nota hobeak ateratzea (%8,3) eta izaera (%8,3).

56. grafikoa Indarkeria lehen pertsonan bizitzea, %

28.G Indarkeria-motaren bat, irainak edo borrokak jasan al dituzu ikastetxean?

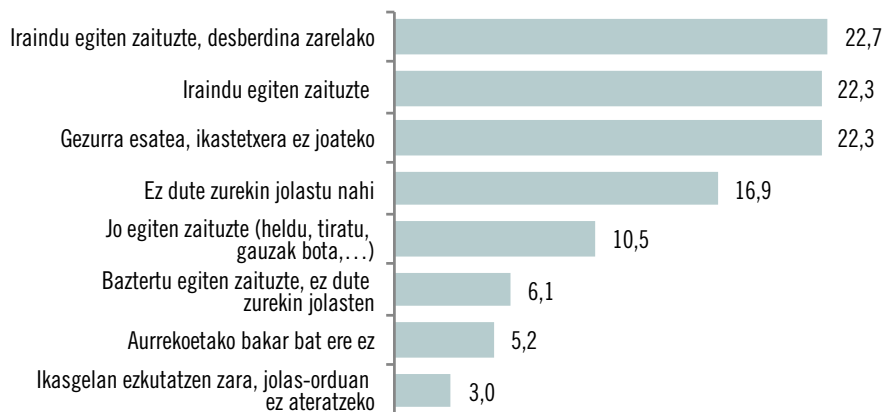
7. taula Indarkeriaren motiboak, %

Desberdina izateagatik	45,8
Nire gustuengatik	37,5
Nire ezaugarri fisikoengatik	25,0
Nire hitz egiteko moduagatik	20,8
Nire adineko mutilen arteko ohiko borrokak	12,5
Nota hobeak ateratzen ditu eta klasean adi egoten da	8,3
Izaera	8,3
Neska izateagatik	0,0

29.G. Motibo hauetako batengatik izan al da?
Iturria: egileek egina

Alde adierazgarriak dituzten gurutzeetako aldagaiei dagokienez, mutilek indarkeria handiagoa jasan dute (%47,4) neskek baino (%7,5). Bestetik, ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak soilik dituzten gurasoak dituzten ikasleen indarkeria gehiago jasan dute lehen pertsonan (%65,3) maila handiagoko ikasketak dituztenen seme-alabek baino. Motiboei erreparatuz, Bigarren Hezkuntzako edo lanbide-heziketako ikasketak dituzten atzerritar jatorriko gurasoen seme-alaben artean soilik ezaugarri fisikoetan dituzte alde adierazgarriak (%71,2) gainerako hezkuntza-mailekin alderatuta.

Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleei bezala, ea azken urtean 57. grafikoa azaltzen diren egoeretako bat edo beste bizi izan duten galdetu diegu. Zehazki, %22,3k dio norbait iraindu duela, eta %22,7k desberdina izateagatik egin duela. Eta hori da, hain zuzen, motibo nagusia. Ikastetxera ez joateko gezurra esatea %22,3 da, eta haiekin jolastu nahi ez izatea, %16,9. Indarkeria fisikoa %10,5 da, Lehen Hezkuntzako ikasleen arteko proportzioa baino txikiagoa.

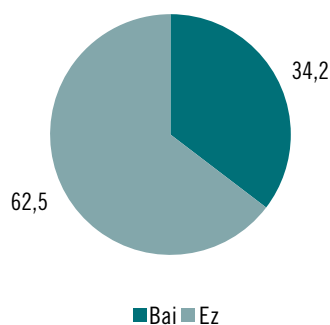
57. grafikoa Ikasleek Bigarren Hezkuntzan bizi izandako egoerak, %

30.G. Azken urtean, gertatu al zaizu gauza hauetakoren bat?
Iturria: egileek egina

Zenbait motibotan alde adierazgarriak daude; zehazki, irainekin, jolas-denbora partekatzearekin eta gezurra esatearekin lotutakoak. Mutilek irain gehiago jasaten dituztela (%36,5) diote neskek baino (%4,3), eta Ekialdeko Europatik datozenek gezur gehiago esaten dute ikastetxera ez joateko (%50) gainerako lekuetatik etorritakoek baino. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek neurri handiagoan jasaten dituzte irainak, desberdinak izateagatik, D ereduan (%44,4) B ereduan baino (%9,2).

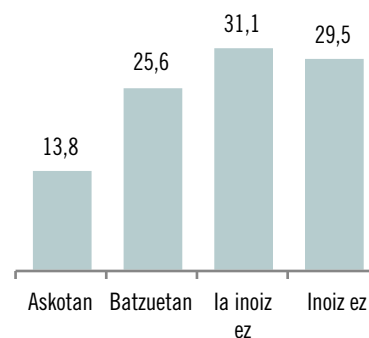
Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen %34,2k dio ikaskideak iraintzen, jotzen eta haiei gehiegikeriak egiten jarduten duten pertsonak daudela bere ikasgelan. Bestetik, gune horretan gerta daitezkeen gatazken maiztasuna oso txikia da; izan ere, %29,5ek dio ez duela gatazkarik izan ikasgelan, eta %31,1ek, ez duela ia inoiz izan. %18,3k uste du gatazken maiztasuna altua dela. B ereduko ikasleek neurri handiagoan uste dute batzuetan gatazkak egoten direla (%62,2) D ereduan matrikulatutakoek baino (%7).

58. grafikoa Ikasle gatazkatsuak, %

31.G. Zure ikasgelan ba al dago iraindu, jo, bultzatu, gauzak baimenik gabe hartu edo baztertzeko duen ikaslerik?

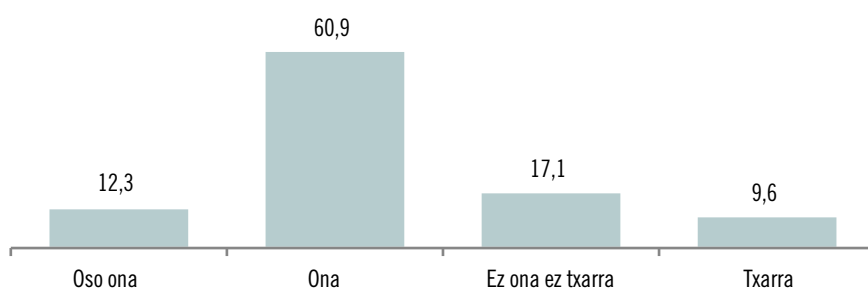
59. grafikoa Gatazken maiztasuna, %

32.G. Ohikoak al dira gatazkak zure ikasgelan?
Iturria: egileek egina

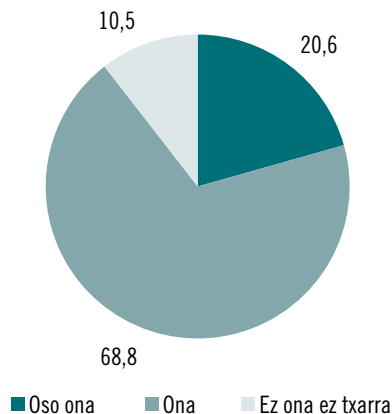
Bigarren Hezkuntzako ikasleek %60,9k uste du ikaskideekiko harremanak onak direla, eta %12,3k uste du oso onak direla. %9,6k uste du harremanak txarrak direla, eta %17,1ek, ez direla ez onak eta ez txarrak. Gurutzeetako aldagaiei erreparatu gero, alde adierazgarriak aurkituko ditugu ikasmailaren eta hizkuntza-ereduaren arabera. Bigarren Hezkuntzako laugarren mailako atzerritar jatorriko ikasleek uste dute ikasgelako harremanak onak direla (%94,8), Bigarren Hezkuntzakoek baino neurri handiagoan (%41,6). Hori bera neurri handiagoan hautematen dute B ereduako ikasleek (%84,6) eta A ereduak (%50), D ereduarekin alderatuta (%33,5).

60. grafikoa Ikaskideekiko harremana ikasgelan, %

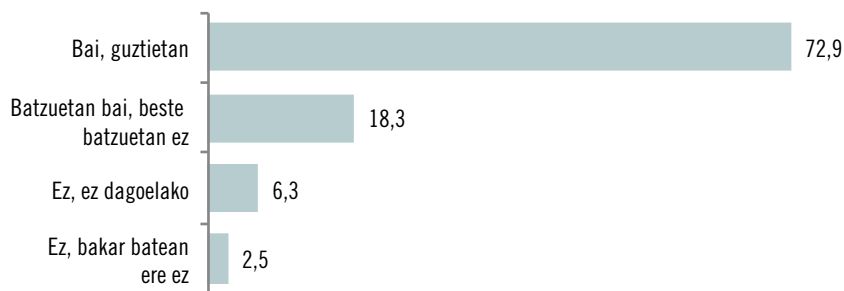
33.G. Nola deskribatuko zenuke ikasgelako ikaskideekiko harremana?
Iturria: egileek egina

Hala ere, irakasleekiko harremanaz galdetzean, 61. grafikoa ikus daiteke ez dela inoiz negatibo gisa baloratu, eta aukera neutrala hautatu duela %10,5ek. Gehienek ona dela uste dute (%68,8), eta %20,6k, oso ona dela. Bestetik, afrikar jatorriko ikasleek %43,3k oso ontzat baloratu du, asiarrak jatorriko (%50) eta latinoamerikar jatorriko (%7,1) familietatik nabarmen bereiziz.

61. grafikoa Irakasleekiko harremanen balorazioa, %

34.G. Nola deskribatuko zenuke irakasleekiko harremana?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako ikasleen ia hiru laurdenek ikastetxeek proposatutako jarduera guztietan hartzen dute parte, eta %18,3, batzuetan. Parte-hartzerik eza oso urria da (%2,5) eta ikasleen %6,3k dio ez duela parte hartzen eskolaz kanpoko jardueren eskaintza faltarengatik (62. grafikoa).

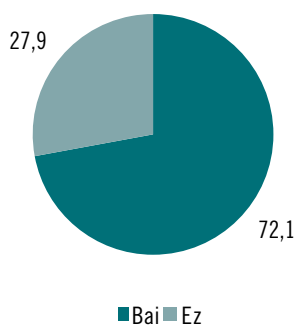
62. grafikoa Eskolaz kanpoko jardueretako parte-hartzea, %

36.G. Hartzen al duzu parte eskolaz kanpoko jardueretan (ibilaldiak, bidaia, bisitak, festak...)?
Iturria: egileek egina

Aukeratzeari edo gutxienez eskolaz kanpoko jarduerak egiteko aukera izateari dagokionez, %72,1ek dio haietan parte hartzen duela, eta %27,9k, ez duela parte hartzen. Kirol-jarduerak dira ohikoenak (%73,6), eta ondoren, tarte handiarekin, eskola-laguntzakoak (%30,2) eta hizkuntzak (%28) daude. %4tik behera, musika-jarduerak daude (%3,5) eta ez dago aisialdiko eta denbora libreko jardueretan parte hartzen duen atzeritar jatorriko ikaslerik. Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikus daiteke A ereduko ikasleek ez dutela parte hartzen eskolaz kanpoko jardueretan. B ereduan ikasten dutenak, berriz, gehiago dira nabarmen (%48,8). Bestetik, azken aldian, 2008tik 2013ra bitartean, iritsi zirenen artean, %69,4k ez du eskolaz

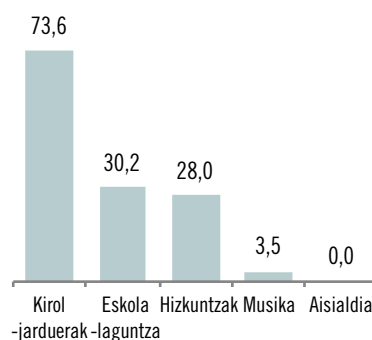
kanpoko jarduerarik egiten, eta kopuru hori 2008 baino lehenagoko aldietakoak baino handiagoa da. Musika-jarduerei dagokienez, ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabek gehiago parte hartzen dute haietan (%17,1).

63. grafikoa Eskolaz kanpoko jarduerak, %

37.G. Hartzen al duzu parte eskolaz kanpoko jardueraren batean?

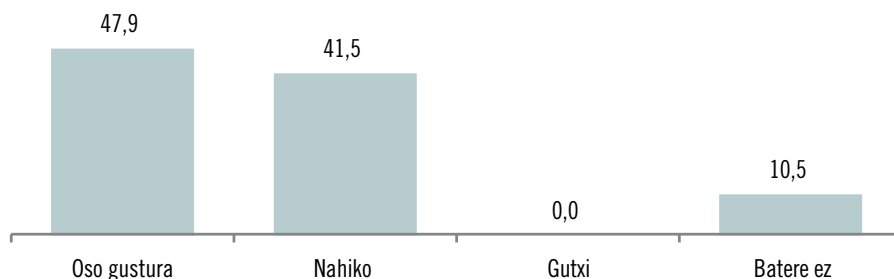
64. grafikoa Eskolaz kanpoko jarduera-motak, %

38.G. Zeinetan? Iturria: egileek egina

Ondoren, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen maila akademikoarekin lotutako galdera batzuk ditugu. Lehenik eta behin, ikasgelako ikasleen asebetetze-mailari ekingo diogu. 65. grafikoa ikus daitekeen moduan, hamarretik bederatzik dio nahiko gustura edo oso gustura dagoela ikasgelan. Inork ez dio pixka bat deseroso sentitzen denik ikasgelan. Eta, azkenik, %10,2k dio ez dagoela batere gustura. Azken talde horren kasuan, ikasgelako asegabetasunaren motiboak jakin nahi genituen. Ez da bakarria egonezina sortzen dien arazoa, zenbait arazo dira baizik. Besteak beste ikasgelan emandako gaiak, zenbait ikaskide, eta pertsona lotsagabeekin egotea.

65. grafikoa Ikasgelarekiko asebetetze-maila, %

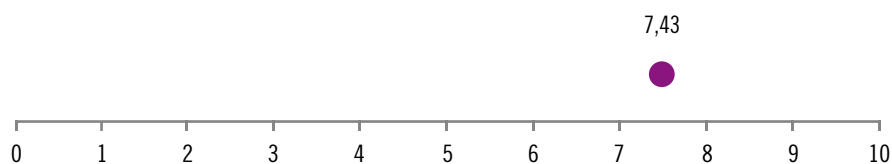

39.G. Gustura al zaude zure ikasgelan? Iturria: egileek egina

Bestetik, ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasleak dituzten gurasoen seme-alaben %74,8 nahiko gustura dago ikasgelan, maila handiagoko ikasketak dituztenen seme-alabak ez bezala.

Akademikoki hitz eginez, beren eskola-errendimenduari buruzko hautematea zerotik hamarrera arteko eskalan baloratzeko eskatu diegu, zero “oso gaizki” eta hamar “primeran” izanik. 66. grafikoa ikus daitekeen moduan, batez besteko puntuazioa 7,43 puntu dira, hamarren gainean. Beraz, ikastetxeko errendimenduari buruzko erlazioa positiboki baloratzen da.

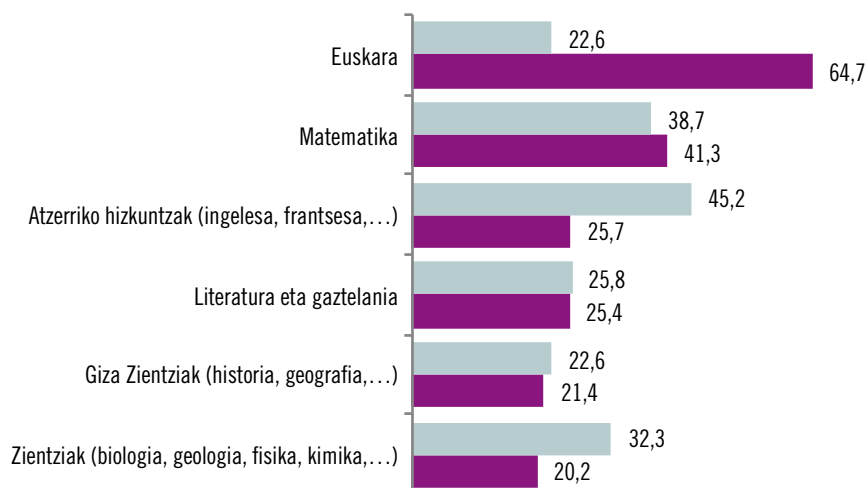
66. grafikoa Eskola-errendimenduaren autopertzepzioa, batez besteko balioak

41.G. 0tik 10era arteko eskalan, 0 “oso gaizki” eta 10 “primeran” izanik, nola esango zenuke zabiltzala ikasgelan?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako atzerriar jatorriko ikasleak euskara irakasgaietan moldatzen dira okarren: %64,7ren ustez okerrena da. Jatorri autoktonoko ikasleen kasuko kopurua (%22,6) baino askoz ere handiagoa da. Bigarrenik, atzerriar jatorriko ikasleen %41,3k dio gaizki dabilela matematikan. Horretan, jatorri autoktonoko ikasleen kopurua ere (%38,7) antzekoa da. Bestetik, atzerriko hizkuntzetan okerrago moldatzen dira jatorri autoktonoko ikasleak (%45,2) atzerriar jatorrikoak baino (%25,7).

67. grafikoa Balorazio baxueneko irakasgaiak, %

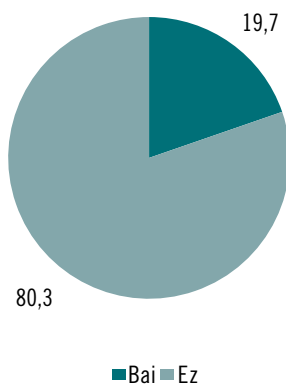
42.G. Zein irakasgaitan moldatzen zara okarren? Eta zeinetan ondoen?
Iturria: egileek egina

Alde adierazgarriak dituzten aldagaiei erreparatuz, ikusten dugu matematika irakasgaiaren kasuan, gehiago direla ondo moldatzen direla dioten B ereduko ikasleak (%94,8) gainerako ereduak baino. Bestetik, ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben %7k soilik dio gaizki

moldatzen dela irakasgai horretan. Ez da hala gertatzen bigarren mailako eta lanbide-heziketako ikasketak dituztenen (%45,4) eta goi-mailako ikasketak dituztenen (%57,6) seme-alaben kasuan.

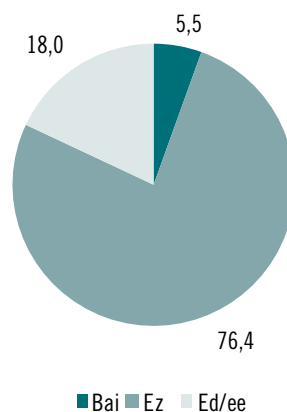
Inkestatutako Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen artean, %19,7k dio gutxienez behin errepikatu duela mailaren bat. Eta, maila errepikatzeko aukerari dagokionez (69. grafikoa), %5,5ek uste du hala izango dela, eta gehienek (%76,4) ez dute ukatzen gerta daitekeenik. Gainera, %18k ez du batere argi erantzuna. Sexuaren arabera, aldeak nabarmenak dira hurrengo urtean maila errepikatu beharko duten ez dakiten mutilen artean (%32,2) eta nesken artean, non inork ez duen zalantzan jartzen.

68. grafikoa Maila noizbait errepikatu dute, %

43.G. Noizbait errepikatu al duzu maila?

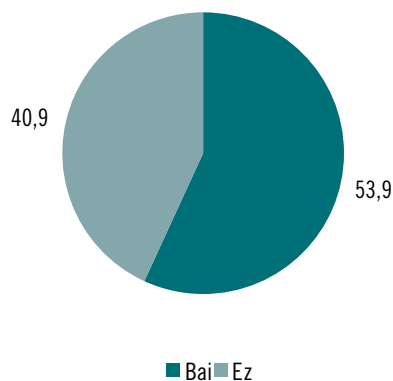
69. grafikoa Maila errepikatzeko aukera, %

44.G. Zure ustez, errepikatu al dezakezu?
Iturria: egileek egina

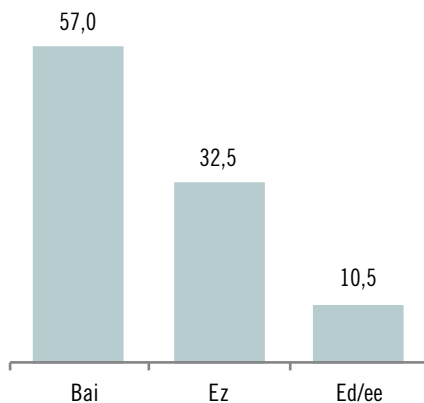
Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen %63,5ek uste du eskola-laguntza behar duela irakasgairi batean. Horietatik, ia erdiek diote ikastetxeak edo institutuak laguntza eskaini dietela (70. grafikoa), eta %46,8k, ez zuela horrelakorik izan. Familiak emandako laguntza pixka bat handiagoa da (71. grafikoa); izan ere, eskola-laguntza behar dutela dioten %57k dio gurasoen laguntza izaten duela. Familiak eskaintzen duen laguntza klase partikularrak jasotzea izaten da kasu batzuetan. Eskola-laguntza behar dutela dioten artean, laguntza izateko aukera gurasoek eman dieten gehienei (%51,4).

70. grafikoa Ikastetxeak emandako laguntza, %

46.G. Eskaini al dizute laguntza zure ikastetxean/institutuan?

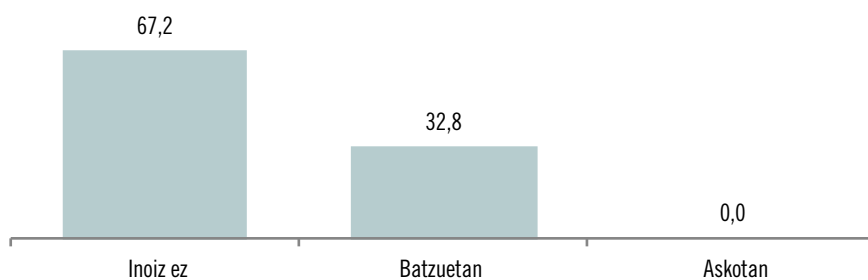
71. grafikoa Familiak emandako laguntza, %

47.G. Eskaini al dizute laguntza gurasoek/tutoreek?
Iturria: egileek egina

Azkenik, eta 72. grafikoa ikusten den moduan, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek ez dute eskolara huts egiten dutenik esan; izan ere, %67,2k dio ez duela inoiz huts egiten eskolan, eta %32,8k, soilik noizean behin huts egiten duela.

72. grafikoa Eskolara huts egitearen maiztasuna, %

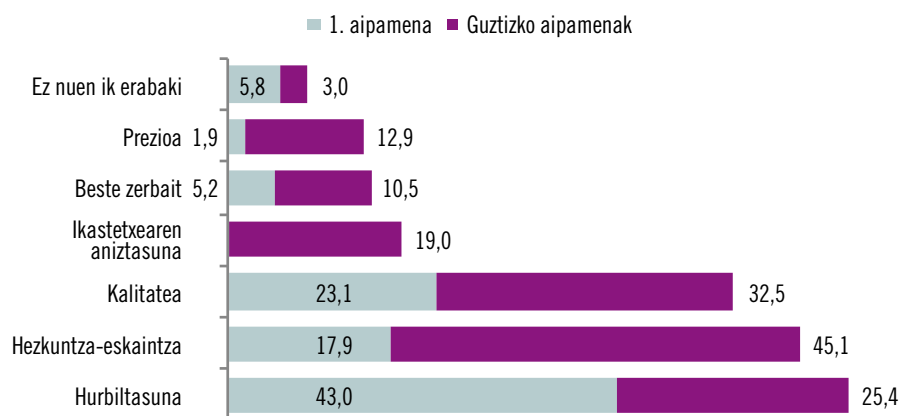

49.G. Zenbatean behin huts egiten duzu klasean?
Iturria: egileek egina

Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleekin egin dugun moduan, beren seme-alaben ikastetxeekin lotutako gaiei buruzko gurasoen iritziak aztertuko ditugu. Esate baterako, ikastetxearen aukeraketa, zenbat denbora daramaten bertan matrikulatuta, eta zer harreman ezartzen diren familien eta ikastetxeen artean. Aztertu beharreko lehen kasuan, gure galderei erantzun dieten gurasoei beren seme-alaben ikastetxea aukeratzeko hiru motibo adierazteko eskatu diegu, garrantziaren arabera ordenan. 73. grafikoa ikus dezakegun moduan, itxita dagoen galde-sorta baten lehen aipamena eta guztizko aipamenak daude adierazita.

Hurbiltasuna da atzerritar jatorriko familiek gehien kontuan hartzen duten alderdia, ikastetxea aukeratzeko. Izan ere, lehen aipamen gisa agertzen da (%43), bai eta guztizko aipamenetan ere (%68,4). Hezkuntza-eskaintza eta kalitatea bigarren (%63) eta hirugarren (%55,6) alderdiak dira, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen kasuan ikusi ditugun kopuruen hirukoitza eta bikoitza, hurrenez hurren. Beraz, hurbiltasunak familientzat garrantzitsua izaten jarraitzen duen arren, Bigarren Hezkuntzako ikasleen kasuan, Lehen Hezkuntzako kasuan baino pixka bat txikiagoa da. Horren ordainetan, ikastetxeen kalitatearen eta hezkuntza-eskaintzaren garrantzia handitu egin da. Prezioa, Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan bigarren alderdi garrantzitsuena zena, %14,8k soilik aipatu du kasu honetan, ikastetxeko aniztasunari buruzko kopuruaren antzekoa (%19). Azkenik, ikastetxea aukeratzeko ez dutenen kopurua handiagoa da Bigarren Hezkuntzako familien artean (%8,8) Lehen Hezkuntzako familien artean baino (%3,1).

73. grafikoa Ikastetxea aukeratzeko. Lehen aipamena eta guztizkoak, % (Iradokitako erantzuna)

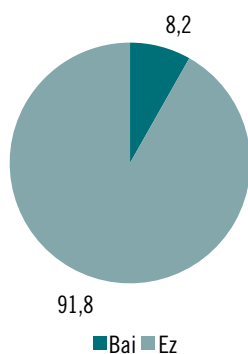
65.G. Zergatik aukeratu zenuen ikastetxe hau zure seme-alabak matrikulatzeko?
Iturria: egileek egin

Alde adierazgarriak erakusten dituzten gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, D ereduko ikasleen familietan ikastetxea aukeratzeko erabakian parte hartzen ez duten pertsona gehiago daude (%20,2) seme-alabak beste eredu batzuetan matrikulatuta dituzten familietan baino; eta gauza bera gertatzen da ikasketarik gabeko edo lehen mailakok ikasketak dituzten gurasoen artean (%29,3) ere, parte-hartze txikiagoa izan baitute beste hezkuntza-maila batzuekin alderatuta. Bestetik, afrikar jatorriko familiek kalitatea ez dute hainbeste kontuan hartzen ikastetxea aukeratzeko (%25,7), gainerako atzerritar jatorriekiko bereiziz. Ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasketak dituzten gurasoek ere gutxiago hartzen dute kontuan kalitatea (%16,7), bigarren mailako ikasketak eta lanbide-heziketako ikasketak dituzten gurasoekin (%64,2) eta goi-mailako ikasketak dituztenekin (%68,3) alderatuta.

Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen artean, ikastetxez aldatzea gutxitan gertatzen da, oro har, 74. grafikoa ikus dezakegun moduan. %91,8k

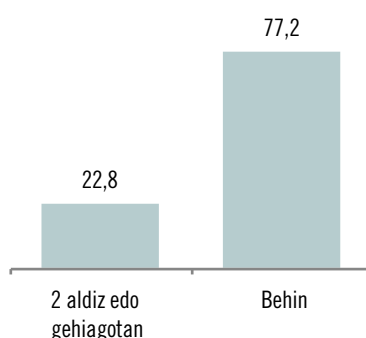
ez ditu seme-alabak ikastetxez aldatu azken urtean, eta portzentaje hori Lehen Hezkuntzako ikasleen portzentajearen ia berdina da. Seme-alabak ikastetxez aldatu dituztenek, normalean behin aldatu dituzte (%77,2). Hala ere, %22,8k aldaketa bat baino gehiago egin du, eta kopuru hori Lehen Hezkuntzako ikasleena baino handiagoa da.

74. grafikoa Ikastetxez aldatzea, %

67.G. Zure seme-alaba ikastetxez aldatu al duzu azken urtean?

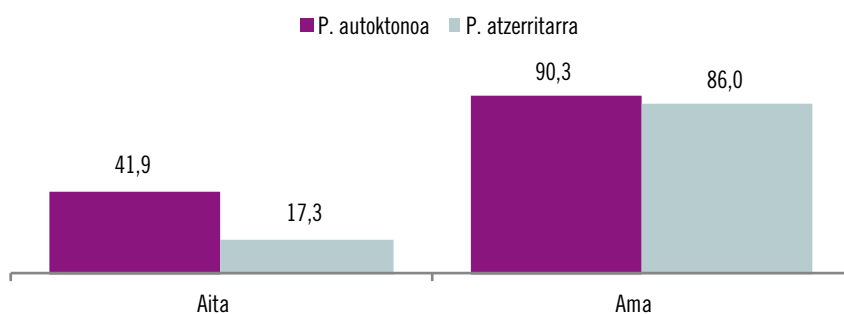
75. grafikoa Ikastetxe-aldaketen kopurua, %

68.G. Zenbat aldiz aldatu duzu ikastetxez zure seme-alaba?
Iturria: egileek egin

Ikastetxerako erreferentziazko pertsonari dagokionez, kasu gehienetan ama izaten da. Hala ere, badaude aldeak familia autoktonoen eta atzerritar jatorriko familien artean, azken horietan aitaren presentzia txikiagoa baita. Familia autoktonoen kasuan, %90,3an erreferentziazko pertsona, %41,9an aita ere bada.

76. grafikoa Ikastetxerako erreferentziazko pertsona, %

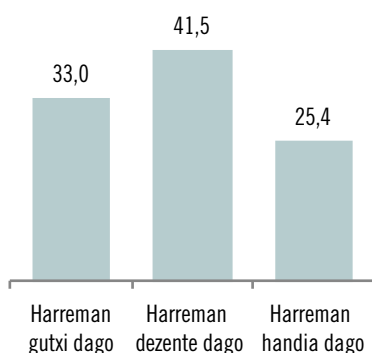

69.G. Nor da ikastetxerako erreferentziazko pertsona?
Iturria: egileek egin

Ikastetxearekin ezartzen diren harremanei buruz ari garela, harremanen intentsitatea altua dela uste dute atzerritar jatorriko gurasoek; izan ere, 77. grafikoan ikus daitekeen moduan, %41,5ek uste du nahiko harreman dagoela, eta %25,4k, harreman handia dagoela. Aurrakako polon, %25,4k dio harreman gutxi duela ikastetxearekin. Lehen Hezkuntzako ikasleen familiekin alderatuta, badirudi

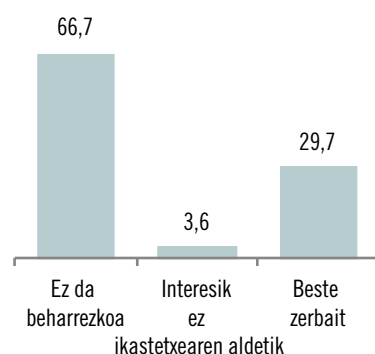
ikastetxearekiko harremana urriagoa dela. Motibo nagusia beharrezkoa ez dela uste izatea da, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko familiek adierazitako antzeko proportzioetan (78. grafikoa).

77. grafikoa Ikastetxearekiko harremana, %

70.G. Nola deskribatuko zenuke ikastetxearekiko harremana?

78. grafikoa Ikastetxearekiko harremanik ezaren motiboak, %

71.G. Eta, zure ustez, zergatik dago harreman gutxi edo batere ez?
Iturria: egileek egin

Hizkuntza-ereduan, gurasoen ikasketa-mailan eta familia-motan alde adierazgarriak hauteman ditugu. B ereduan ikasten duten ikasleen artean, familien %6,9k soilik dio ikastetxearekin harreman handia duela. Kopuru hori D ereduan ikasten duten ikasleen familien kopurua (%37,4) baino nabarmen txikiagoa da. Aitzitik, ikastetxearekiko harreman gutxi izatea ohikoagoa da ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak dituzten (%62,6) gurasoen artean, goi-mailako ikasketak (%42,2) eta bigarren mailako ikasketak eta lanbide-heziketakoak (%20,2) dituztenen artean baino. Azkenik, hamar familia mistotik zortzik diote harreman gutxi dutela ikastetxearekin (%79,9), bi gurasoak atzerritar jatorrikoak dituzten familietan (%27,4) kasuan ez bezala.

Laburbilduz

1. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek jarrera tolerantia dute kultura-aniztasunarekiko; hala ere, jarrera anibalenteagoa bihurtzen da egoerak zuzenean eragiten badie. Ez dute hautematen beren ikastetxean etorkinen presentzia gehiegizkoa denik, baina probableagoa izaten da hori gertatzea A ereduaren ikasten dutenen artean eta goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen familietan.
2. Oro har, ez dute indarkeriazko gertaerarik hautematen ikastetxean, eta hori gertatzen bada, hamarretik bik esaten dute ikasleen artean ikusi izan dutela. Bigarren Hezkuntzako ikasleen laurden batek baino gehiagok indarkeria-motaren bat bizi izan duela dio, eta gehien agertzen diren motiboak desberdina izatea, ezaugarri fisikoak eta gustuak izaten dira. Indarkeria mutilen artean gertatzen da gehiago, eta ikasketarik gabeko edo soilik lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben artean.
3. Ikastetxeetan izan daitezkeen egoera gatazkatsu edo negatibo potentzialen artean, iraina da ohikoena; ondoren, ikastetxera ez joateko esaten diren gezurrak eta haiekin jolastu nahi ez izatea daude. Mutilek irain gehiago jasaten dituztela diote neskek baino.
4. Gatazkak ez dira ohikoak ikasgelan, eta beren ikasgelan pertsona gatazkatsurik ez dagoela uste duten atzerritar jatorriko ikasleak ugariagoak dira aurkakoa uste dutenak baino. Ikaskideekiko harremanak onak dira, eta irakasleekiko harremanak, are hobekiak.
5. Bigarren Hezkuntzako ikasleen hiru laurdenek ikastetxeak proposatutako jardueretan parte hartzen dute, eta ikastetxetik kanpo bere kabuz egiten dutenen proportzioa ere antzekoa da. A ereduko ikasleek beste hizkuntza-ereduetan matrikulatutako ikasleek baino gutxiago hartzen dute parte. Kirol-jarduerak dira ohikoena; eta ondoren, eskola-laguntza eta hizkuntzak.
6. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko hamar ikasletik bederatzi oso gustura sentitzen da ikasgelan. Gustura ez daudenek zenbait arrazoi eman dituzte; besteak beste, ikaskide batzuk, lotsagabeak izatera irits daitezkeelako, eta ikasi beharreko irakasgaiak.
7. Beren eskola-errendimenduari oso ongi balorazioa jarri diote. Okerren euskara eta matematika irakasgaietan moldatzen direla uste dute. Euskal jatorriko ikasleen kasuan, atzerriko hizkuntzetan atzerritar jatorriko ikasleak baino okerrago moldatzen direla uste dute.
8. Oro har, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleak ez du maila errepikatu; baina, hala ere, etorkizunean hori gerta daitekeenari buruzko

zalanza pixka bat handitu da. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen erdiek baino pixka bat gehiagok uste dute eskola-laguntza behar dutela irakasgaireren batean, eta familian laguntza gehiago hautematen du ikastetxean baino. Azkenik, eskolara huts egitea ez dago orokortuta, ezta gutxiago ere.

9. Atzerritar jatorriko familiek ikastetxearen hurbiltasuna, kalitatea eta hezkuntza-eskaintza hartzen dituzte kontuan, ikastetxea aukeratzeko orduan. Azken bi aukera horiek askoz ere garrantzitsuagoak dira Bigarren Hezkuntzako gurasoentzat Lehen Hezkuntzako gurasoentzat baino. Ikasketarik gabeko edo soilik lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen artean ohikoagoa da ikastetxeari buruzko erabakitze-falta.
 10. Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan bezala, ez da ohikoa seme-alabak ikastetxez aldatzea, eta aldatzen duenak behin aldatzen du normalean.
 11. Ikastetxerako familiako erreferentzia den pertsona ama izaten da, baina familia autoktonoetan aitaren presentzia handiagoa da atzerritar jatorriko familietan baino. Bestetik, azken horiek diote nahiko harreman dutela ikastetxearekin. Maiztasun hori Lehen Hezkuntzako ikasleen familia baina pixka bat txikiagoa da. Ikastetxearekin harremanik izaten ez dutenek ez dute beharrik sentitzen. Portaera hori ohikoagoa da ikasketarik gabeko edo lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen artean.
-

3

Familia-esparrua

Lehen hezkuntzako familia-esparrua

Atal honetan, familiaren egoerari eta giroari buruzko datuak aztertzen ditugu, bai eta Lehen eta Bigarren Hezkuntzako hurrei familiak ematen dien eskola-laguntza ere. Lehenik eta behin, ikaslea zer familia-baldintzetan bizi den jakiteko, etxean zenbat pertsona bizi diren galdetu diogu. 8. taulan ikus daitekeen moduan, jatorri autoktonoko ikasleen kasuan, lau pertsonako etxeen portzentajea ia bi aldiz handiagoa da atzerritar jatorriko pertsonen etxeetakoa baino (%71,0 eta %38,5, hurrenez hurren). Bost pertsonako etxeei dagokienez, egoera alderantzizkoa da; proportzioa handiagoa da atzerritar jatorriko pertsonen artean (%26,4) euskal jatorriko pertsonen artean baino (%5,8). Azkenik, bost pertsona baino gehiagoko etxeetan, familien %4,3 jatorri autoktonokoa da, eta familien %11,5, atzerritar jatorrikoa. Beraz, atzerritar jatorriko familien etxeetan pertsona gehiago bizi dira jatorri autoktonoko familien etxeetan baino.

8. taula Etxeko pertsona-kopurua jatorriaren arabera, % bertikalak

	BERTAKOA	ATZERRITARRA
2	0	4,6
3	18,8	18,1
4	71	38,5
5	5,8	26,4
5 baino gehiago	4,3	11,5

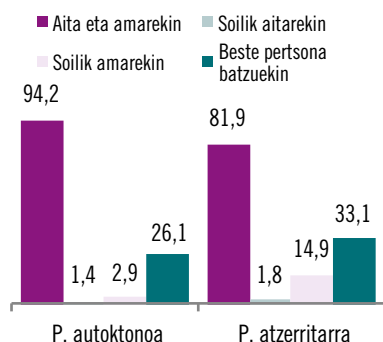
1.G. Normalean, zenbat pertsona bizi dira zure etxean?
Iturria: egileek egina

Jatorriko gunearen arabera, afrikar jatorriko familien artean lau pertsonako etxe gutxiago daude (%27,1), eta bost pertsonako etxe gehiago (%45,7).

Etxean bizi diren pertsonen dagokionez, Lehen Hezkuntzako ikasle gehienak, atzeritar jatorrikoak eta autoktonoak, bi gurasoekin bizi dira, portzentaje hori handiagoa da jatorri autoktonoko familien kasuan (%94,2; eta atzeritar jatorriko familien artean, %81,9). Bestetik, guraso bakarreko familiak ugariagoak dira atzeritar jatorriko pertsonen artean (%14,9) jatorri autoktonokoaren artean baino (%2,9). Azkenik, atzeritar jatorriko pertsonen heren bat inguruk dio aita eta ama ez diren beste pertsona batzuekin bizi direla (%33,1).

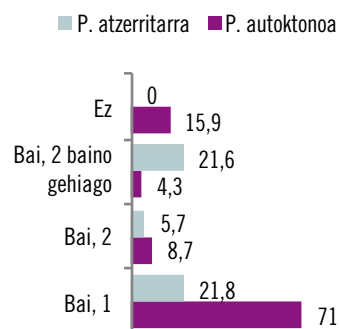
Anai-arreben kopuruari dagokionez, ikus daiteke atzeritar jatorriko familietan seme-alaben kopurua handiagoa dela, eta erantzun zutenen tasa handiagoa izan zen (%21,6) familia autoktonoko familietan baino (%4,3). Aldi berean, jatorri autoktonoko familien artean ohikoagoa da seme-alaba bat izatea (%71) atzeritar jatorriko familietan baino (%51).

79. grafikoa Etxeko kideak, familiako jatorriaren arabera, %

2.G. Zure familiako norekin bizi zara?
(norekin bizi den normalean)

80. grafikoa Anai-arreba kopurua, familiako jatorriaren arabera, %

3.G. Ba al duzu zurekin bizi den anai-arrebarik?
Iturria: egileek egina

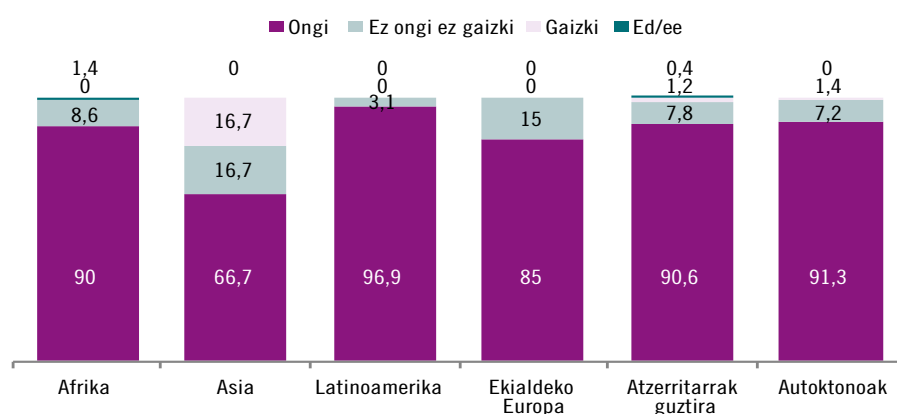
Familia horien osaera jatorriko gunearen arabera aztertzen badugu, ikusiko dugu guraso bakarreko familien eragina askoz ere txikiagoa dela afrikar jatorrikoen artean (%8,6) eta altuena dela latinoamerikar jatorriko familien kasuan (%18,7).

Gainera, afrikar jatorriko familiek beste jatorri batzuetako familiek baino seme-alaba gehiago dituzte, familien %51,4k hiru seme-alaba edo gehiago izaten dituztelako.

Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen familia-giroa baloratzeko asmoz, bizi diren pertsonekin zer-nolako harremana duten galdetu diegu. 81. grafikoa ikus daiteke atzeritar jatorriko ikasleen gehiengo osoak dioela familiarekin harreman onak dituela; hamarretik bederatzik. Hala ere, %7,8k dio harremana ez dela ez ona ez txarra. Familia-jatorriari dagokionez, inkestatutako jatorri autoktonoko eta atzeritar

jatorriko pertsonen artean alde nabarmenik ez dagoen arren, azken kolektibo horretan aldeak hauteman dira familia-jatorriaren arabera. Hala, latinoamerikar jatorriko eta afrikar jatorriko ikasleak dira familia arteko harremanetan asebetetze-maila handiena adierazi dutenak. Asiar jatorriko pertsonen kasuan, berriz, bizi diren pertsonekin ongi moldatzen direla dioten pertsonen tasarik baxuena erregistratu da (%66,7) eta harreman horiek txartzat jotzen dituztenen portzentajerik altuena (%16,7).

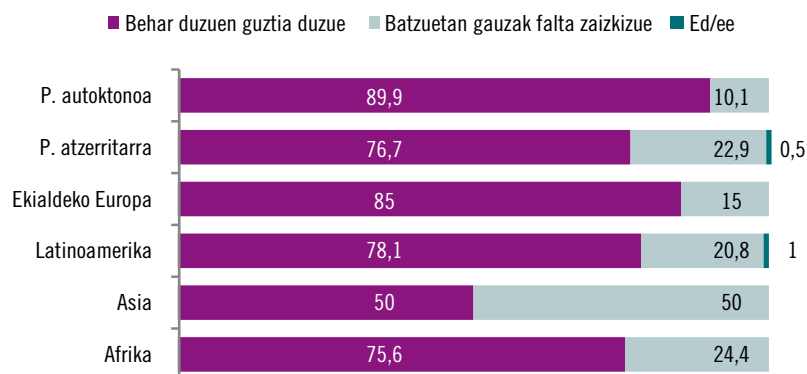
81. grafikoa Bizi diren pertsonetako harremanak, familia-jatorriaren arabera, %

4.G. Nola moldatzen zara bizi zaren pertsonekin?
Iturria: egileek egina

Ondoren, etxeko egoera ekonomikoa baloratzeko eskatu diegu, etxean behar duten guztia baduten edo ez galdetuz. 82. grafikoa ikus daitekeen moduan, oro har, Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleek uste dute behar duten guztia dutela etxean (%76,7). Familia-jatorriari erreparaturaz, portzentaje hori familia autoktonoen kasuan pixka bat handiagoa dela (%88,9) ikusten da, eta asiar jatorriko pertsonen artean arazo ekonomikoak dituztela dioten tasa (%50) da altuena, eta bigarren altuena, afrikar jatorriko pertsonena (%24,4).

82. grafikoa Etxeko egoera ekonomikoa, familia-jatorriaren arabera, %

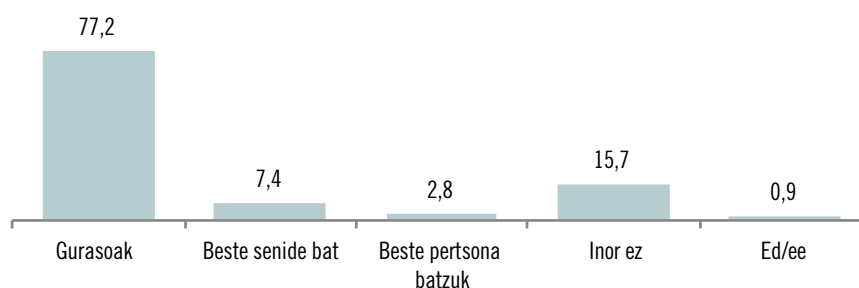

5.G. Behar duzuen guztia al duzue etxean?
Iturria: egileek egina

Azkenik, eskolako lanak etxean egitean izaten duten laguntza hartuko dugu kontuan, bai eta gurasoek eskola-jardueraren segimendua egiteko zer interes duten ere.

83. grafikoan ikus daitekeen moduan, kasu gehienetan gurasoak dira etxeko lanak egiten laguntzen dietenak (guztizkoaren %72,2), eta portzentaje hori pixka bat handiagoa da familia autoktonoetan (%85,5).

83. grafikoa Etxeko lanetako laguntza, atzeritar jatorria, %

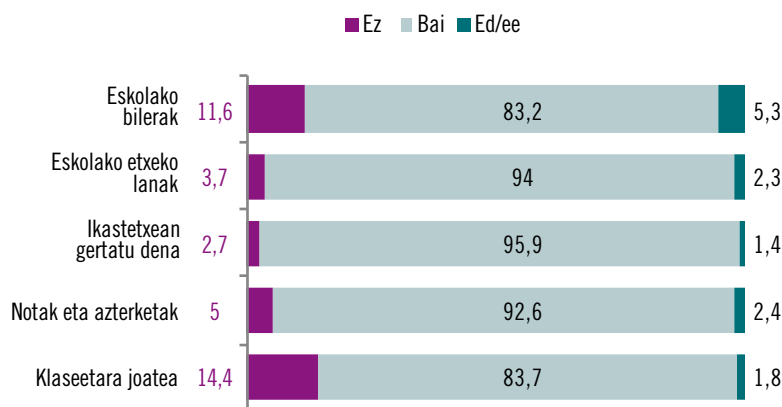

6.G. Nork laguntzen dizu normalean etxeko lanak egiten?
Iturria: egileek egina

Ikasleen familia-jatorriaren eremuari erreparatuz, Asiatik edo Afrikatik etorritako familien artean ohikoagoa da senideek ematea laguntzat (%16,7 eta %11,4, hurrenez hurren), eta inork laguntzen ez diela diotenentzako tasak %33,3 eta %21,5 dira, hurrenez hurren. Hizkuntza-ereduari erreparatuz, A ereduan ohikoagoa da atzeritar jatorriko familietan beste senide batzuek ikasleei laguntzea (%34) B ereduan (%2,7) eta D ereduan (%7,4) baino.

Hurrengo grafikoan, atzeritar jatorriko ikasleekin bizi diren pertsonen eskola-esparruko alderdiei buruz izaten duten interesari buruzko datuak aurkezten dira. Horren haritik, kasu gehienetan, ikasleek diote haiekin bizi diren pertsonen interesa izaten dutela eskolako-bilerei eta eskolako etxeko lanei buruz, bai eta ikastetxean gertatutakoari, notei, azterketei eta ikasgelara joateari buruz ere.

84. grafikoa Ikasleekin bizi diren pertsonen eskola-esparruko alderdiei buruz duten interesa, atzerritar jatorria, %

7.G. Egin al dizute zurekin bizi diren pertsonen alderdi hauei buruzko galderarik?
Iturria: egileek egin

Hala ere, aldagai soziodemografikoen arabera, ez da alde adierazgarririk hauteman, bi kasu hauetan izan ezik: ikasgelara joatea hizkuntza-ereduaren arabera eta eskolako bilerak ikastetxe-motaren arabera. Hala, ikasleekin bizi diren pertsonen ea ikasgelara joaten diren ez dietela galdetzen erantzun dutenen tasa altuena A ereduko ikasleei dagokie (%33,1). Ikastetxe pribatuetan, aldi berean, ikasleei eskolako bilerekin galdetzen ez duten atzerritar jatorriko gurasoen portzentajea handiagoa da ikastetxe pribatuetan matrikulatutakoen kasuan (%23,4) ikastetxe publikoetan matrikulatutakoen kasuan baino (%8,1).

Laburbilduz

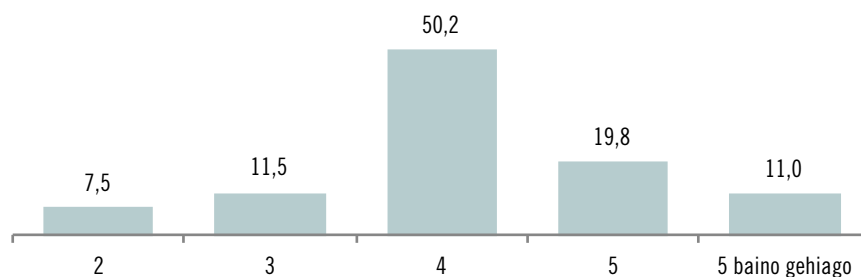
1. Atzerritar jatorriko pertsonen etxeetan, jatorri autoktonoko pertsonen etxeetan baino pertsona gehiago bizi dira batez beste. Era berean, atzerritar jatorriko familien ezaugarriak dira guraso bakarreko etxeak gehiago izatea, bai eta seme-alaba gehiago izatea ere. Bestetik, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek diote giro ona dutela etxean; eta alderdi horretan, ez dago alde adierazgarririk jatorriaren edo beste aldagai soziodemografiko batzuen arabera. Hautemandako etxeko egoera ekonomikoa hobea da jatorri autoktonoko ikasleen artean atzerritar jatorriko ikasleen artean baino.
 2. Etxeko lanak egiten laguntzen dieten pertsonen dagokionez, gurasoak dira gehien aipatutako aukera. Familia-jatorriaren arabera, afrikar eta asiar jatorriko ikasleen artean da handiena inoren laguntzarik ez duten pertsonen tasa. Oro har, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek diote haiekin bizi diren pertsonen interes handia erakusten dutela beren eskola-jarduerari dagokionez.
-

Familia-esparrua: bigarren hezkuntza

Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleei Lehen Hezkuntzakoei egindako galdera berak egin dizkiegu. Lehenik eta behin, etxean bizi den pertsona-kopuruari, anai-arreba kopuruari eta etxeko osaerari buruzko datu orokorrak aurkezten ditugu.

85. grafikoan ikus daitekeen moduan, kasuen erdiak lau pertsonako etxeak dira, eta etxeen ia %20 bost pertsonakoak dira, eta ez dago alde adierazgarririk jatorriaren arabera.

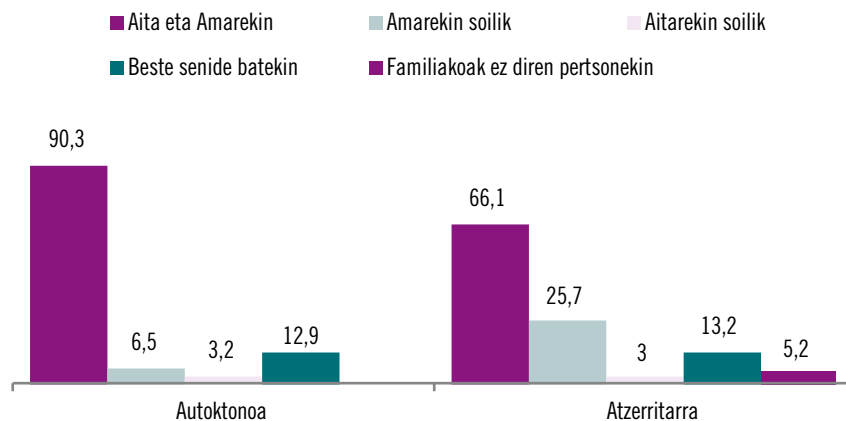
85. grafikoa Etxeko pertsona-kopurua, atzerritar jatorria, %

1.G. Zenbat pertsona bizi dira zure etxean?
Iturria: egileek egina

Etxeko osaerari dagokionez, 86. grafikoak erakusten du ikasle gehienak bi gurasoekin bizi diren arren, egoera hori ohikoagoa dela familia autoktonoetan (%90,3) atzerritar jatorriko familietan baino (%66,1); azken kasu horretan, guraso bakarreko familien portzentajea handiagoa da (%25,7) familia autoktonoetan baino (%6,5).

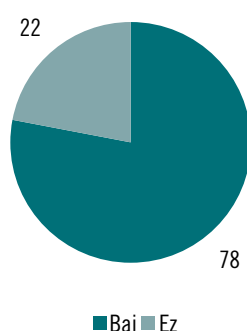
86. grafikoa Etxeko osaera, atzerritar jatorria, %

2.G. Zure familiako norekin bizi zara? (norekin bizi den normalean)
Iturria: egileek egina

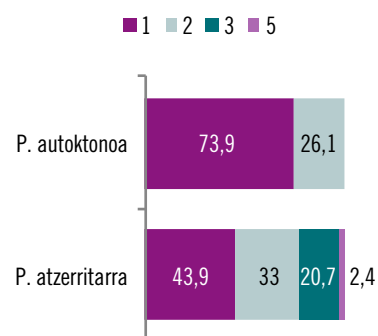
Anai-arrebarik baduten galdetuta, eta hala bada, zenbat dituzten galdetuta, gehienek (%77,7) baietz erantzun dute, eta ez dago alde handirik jatorriaren arabera. Anai-arreben kopuruari dagokionez, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen erdiek baino pixka bat gutxiagok anai-arreba bat dute (%43,9), heren batek bi dituzte, %20,7k hiru, eta %2,4k bost.

87. grafikoa Anai-arrebarik baduten, jatorriaren arabera, %

3.G. Ba al duzu zurekin bizi den anai-arrebarik?

88. grafikoa Anai-arreben kopurua, jatorriaren arabera, %

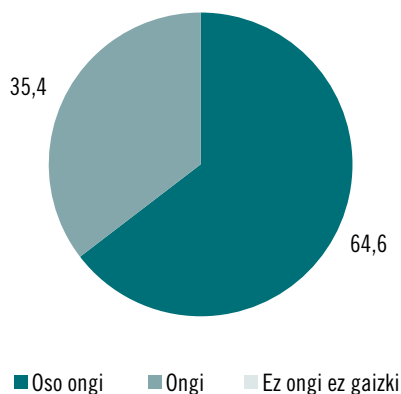

4.G. Zenbat anai-arreba? Iturria: egileek egina

Familia-jatorriaren arabera, ikus daiteke atzerritar jatorriko ikasleen gurasoen artean ez dela hain ohikoa bi seme-alaba izatea (%43,9) jatorri autoktonoko gurasoen kasuan baino (%73,9). Aldiz, hiru seme-alaba edo gehiago dituztenen ehunekoa nabarmen handiagoa da atzerritar jatorriko familien artean (%23,1).

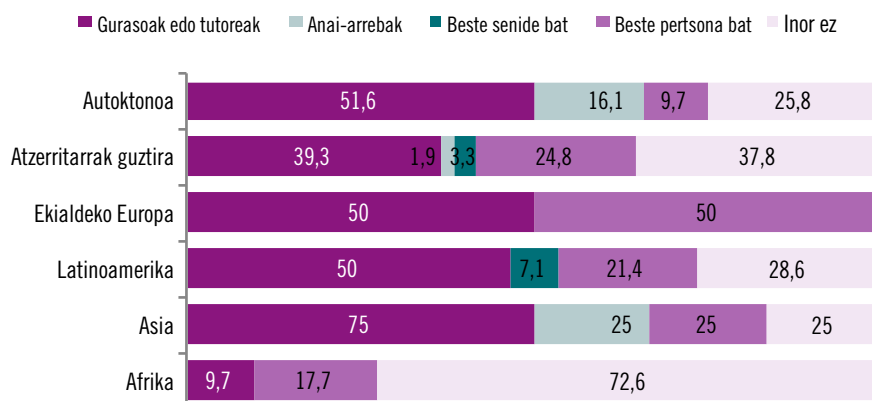
Ikastetxe-motaren arabera, ikastetxe publikoetan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleek anai-arreba gehiago dituzte (%41,4) ikastetxe pribatuak ikasleek baino (%0).

Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan bezala, Bigarren Hezkuntzako ikasleen familia-giroaz interesatu gara. 89. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko hamar ikasletik seik diote oso harreman onak dituztela haiekin bizi diren pertsonekin (%64,6), eta beste %34,5ek familiakoen arteko harremana ona dela. Nabarmenezkoa da harremana ez dutela txartzat edo oso txartzat jo kasu bakar batean ere.

89. grafikoa Familiakoen arteko harremanak, atzeritar jatorria, %

5.G. Zer harreman duzu bizi zaren pertsonekin?
Iturria: egileek egina

Eskolako etxeko lanetako laguntzari dagokionez, atzeritar jatorriko ikasleen %39,3ri gurasoek edo tutoreek laguntzen dio; kasuen %37an, ez dute inolako laguntzarik; eta %24ri beste pertsona batzuek laguntzen diote. Jatorriaren arabera, ikus daiteke gurasoen eta anai-arreben laguntza ohikoagoa dela jatorri autoktonoko ikasleen artean (%51,6, gainerakoena %39,3 izanik; eta %16,1, gainerakoena %1,9 izanik). Aldiz, eskolako etxeko lanak egiteko inolako laguntzarik jasotzen ez duten atzeritar jatorriko ikasleak gehiago dira (%37,8).

90. grafikoa Etxeko lanetan laguntzen dieten pertsonak, familia-jatorriaren arabera, %

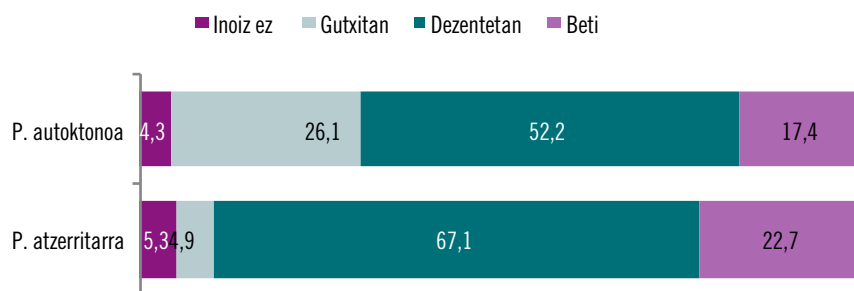
6.G. Nork laguntzen dizu etxeko lanak egiten?
Iturria: egileek egina

Jatorriaren eremuaren arabera, gurasoek edo tutoreek gutxiago laguntzen diete afrikar jatorriko ikasleei (%9,7), eta, gainera, etxean inolako laguntzarik ez dutenen tasa altuena (%72,6) ere haiei dagokie.

Azkenik, ikasketa-mailaren arabera, goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben kasuan, etxeko lanak egiteko gurasoen laguntza izaten dutenen ehunekoa altuagoa da erdi-mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik gabeko gurasoen kasuan baino.

91. grafikoan, etxeko lanak egitean izaten duten laguntzaren maiztasunari buruzko datuak ikus daitezke. Atzerritar jatorriko ikasle gehienei dezentetan (%67,1) edo beti (%22,7) laguntzen zaie, eta %4,9ri, gutxitan. Familia-jatorriaren arabera, jatorri autoktonoko ikasleek laguntza gutxiago izaten dute etxeko lanak egitean atzerritar jatorrikoek baino (%26,1ek gutxitan izaten du laguntza).

91. grafikoa Etxeko lanak egiteko laguntzaren maiztasuna, jatorriaren arabera, %

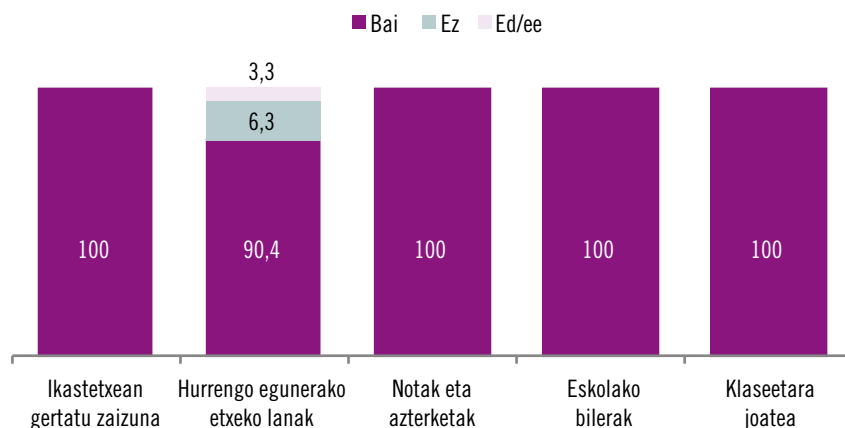

7.G. Zenbat laguntzen dizute etxeko lanak egiten?
Iturria: egileek egin

Ikasketa-mailaren arabera, lehen mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik ez duten gurasoen artean da altuena seme-alabei inoiz laguntzen ez dien gurasoen tasa (%26,6).

Seme-alaben eskola-bizitzako zenbait alderdiri buruz gurasoek duten interesari dagokionez, atzerritar jatorriko kasik pertsona guztiek diote ikastetxean zer gertatu den eta hurrengo egunerako etxeko lanei buruz galdetzen dietela, bai eta notei, eskolako bilerei eta klasera joateari buruz ere. Ez dago alde adierazgarririk aldagai soziodemografikoen arabera.

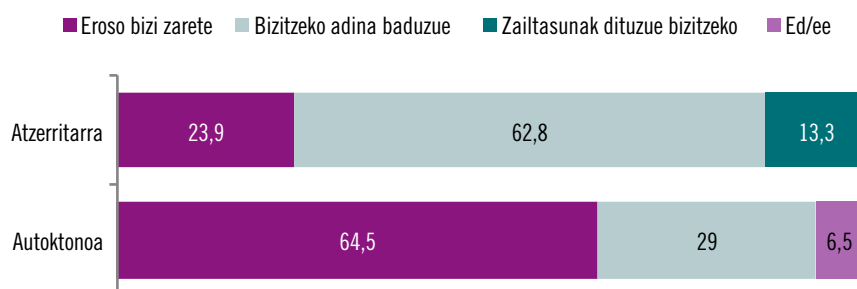
92. grafikoa Ikasleekin bizi diren pertsonen eskola-esparruko alderdiei buruz duten interesa, atzeritar jatorria, %

8.G.a,b,c,d,e. Ba al dute interesik zure gurasoek edo tutoreek alderdi hauei buruz?
Iturria: egileek egina

Azkenik, etxeko egoera ekonomikoa baloratzeko eskatu diegu Bigarren Hezkuntzako ikasleei. 93. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzeritar jatorriko hamar ikasletik seik diotenez, egoerak bizitzeko adina ematen die (%62,8), %23,9k dio eroso bizi direla, eta %13,3ren ustez, zailtasunak dituzte bizitzeko.

93. grafikoa Etxeko egoera ekonomikoa, jatorriaren arabera, %

9.G. Zure ustez, nolakoa da etxeko egoera ekonomikoa?
Iturria: egileek egina

Jatorriaren arabera, alde adierazgarriak daude. Atzeritar jatorriko familiek zailtasun handiagoak dituzte bizitzeko (%13,3) jatorri autoktonoko familiek baino (%0). Aldi berean, eroso bizi direla dioten tasa handiagoa da jatorri autoktonoko ikasleen artean (%64,5) atzeritar jatorriko ikasleen artean baino (%23,9).

Hurrengo taulan, ikastetxe-motaren arabera erantzunen banaketa ikus daiteke. Hala, atzeritar jatorriko ikasleen artean eroso bizi diren pertsonen tasa handiagoa da itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan (%36,8) ikastetxe publikoetan baino (%12,5). Aldi berean, zailtasun handiagoak dituzte bizitzeko seme-alaba ikastetxe publiko baten duten familiek (%25,1) itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan dutenek baino. Azken horietan, ez dago bizitzeko zailtasunak dituztela dioen pertsonarik.

Ikasketa-mailaren arabera, goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabek zailtasun ekonomiko gutxiago dituzte lehen eta bigarren mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik ez duten gurasoen seme-alabek baino.

9. taula Etxeko egoera ekonomikoa, atzeritar jatorria, ikastetxe-motaren arabera, % bertikalak

	PUBLIKOA	ITUNPEKOA PRIBATUA
Eroso bizi zarete	12,5	36,8
Bizitzeko adina baduzue	62,4	63,2
Zailtasunak dituzue bizitzeko	25,1	0

*9.G. Zure ustez, nolakoa da etxeko egoera ekonomikoa?
Iturria: egileek egina*

Azkenik, familia-jatorriaren eremuaren arabera, etxean egoera ekonomiko erosoak dutela dioten pertsonen proportzioa handiagoa da latinoamerikar jatorriko ikasleen artean (%35,7); afrikar jatorriko ikasleen kasuan, datu hori baxuena da, soilik %17,7koa.

Laburbilduz

1. Lehen Hezkuntzaren kasuan bezala, etxean bizi diren pertsonen batez besteko kopurua handiagoa da atzerritar jatorriko ikasleen artean jatorri autoktonoko pertsonen artean baino. Gainera, atzerritar jatorriko familia gutxiagotan bizi dira ikasleak bi gurasoekin, eta guraso bakarreko familia gehiago daude, edo guraso bakartzat ama duten familiak. Etxeko giroari dagokionez, atzerritar jatorriko ikasle gehienek ustez ona da.
 2. Inoren laguntzarik ez dutela dioten ikasleen tasa Lehen Hezkuntzako baino handiagoa da, eta jatorri autoktonoko pertsonen tasa, berriz, txikiagoa da. Gainera, lehen mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik ez duten gurasoen familietan, ohikoagoa da seme-alabek ez izatea laguntzarik etxeko lanak egiteko. Ikaslearekin bizi diren pertsonen eskola-alderdietan duten interesa altua da, eta ez dago alderik aldagai soziodemografiko bakar batean ere.
 3. Etxeko egoera ekonomikoari dagokionez, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen ustez ona da. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan eroso bizi direla dioten familia gehiago daude ikastetxe publikoetan baino. Atzerritar jatorriko ikasleen artean, zailtasun ekonomikoak dituztela dioten pertsona gehiago daude; batik bat, afrikar jatorriko familietan.
-

4

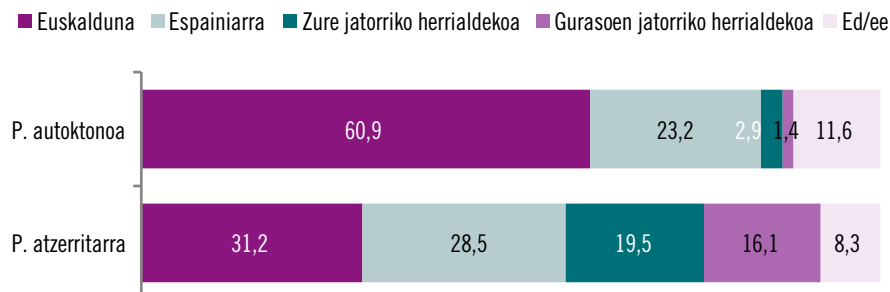
Identitatea

Identitatea eta integrazioa: lehen hezkuntza

Atal honetan, ikasleen eta haien gurasoen identitatearekin lotutako alderdiak aztertzen dira. Lehen Hezkuntzaren kasuan, adin txikiagoko neska-mutilak direnez, soilik identifikazioari eta euskal gizarteko gainerako pertsonetikiko desberdin sentitzeari buruzko galderak egin zaizkie. Bigarren Hezkuntzako gurasoen eta ikasleen kasuan, berriz, kultura- eta erlijio-identifikazioari, identitateari eusteko garrantziari eta jatorriko gizarteko tradizioei buruzko galderak egin zaizkie.

Atzeritar jatorriko neska-mutilen kasuan, inkestatutako hamar pertsonatik hiru euskaldun gisa identifikatu dira, %28,5ek espainiartzat du bere burua, %19,5ek jaiotza-herrialdearekin identifikatzen du bere burua, eta inkestatutako pertsonen %16,1ek gurasoen jatorriko herrialdearekin identifikatzen du bere burua. Beraz, ondoriozta dezakegu gehienek harrera-herrialdearekin identifikatzen dutela beren burua, eta %36,6k, jatorrizko herrialdearekin edo gurasoen herrialdearekin.

Familia-jatorriaren arabera, aldeak daude, espero zitekeen moduan. Euskaldun gisa identifikatzen diren euskal jatorriko pertsonen portzentajea atzeritar jatorriko pertsonen bikoitza da (%60,9).

94. grafikoa Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %

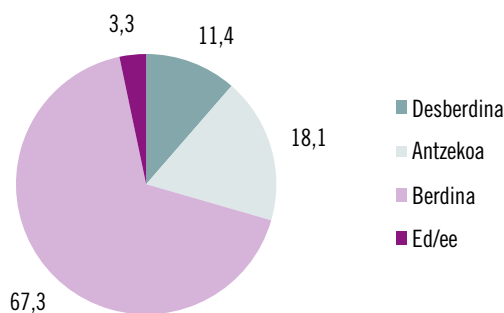
8.G. Nongoa zaren galdetzen badizute, zer erantzungo zenuke?
Iturria: egileek egina

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, atzerritar jatorriko ikasleen artean norbera jaio den herrialdearekin edo gurasoak jaio diren herrialdearekin identifikatzea ohikoagoa da asiar jatorriko (%33,3k bere burua gurasoen jaiotza-herrialdearekin identifikatzen du) eta Ekialdeko Europako (%30ek bere burua bere jaiotza-herrialdearekin identifikatzen du) kasuan.

Dena den, erantzunak desberdinak dira hizkuntza-ereduaren arabera. Hain zuzen ere, beren gurasoen jaiotza-herrialdearekin identifikatzen diren pertsonen tasa askoz handiagoa da A ereduan (%54,7).

Azkenik, 2008tik 2013ra artean iritsi ziren pertsonen artean ohikoagoa da jaiotza-herrialdearekin identifikatzea (%55); hau da, Espainiara berriki, azken aldian, iritsi ziren familien kasuan.

Lehen Hezkuntzako neska-mutilei egindako beste galdera bat gainerako ikasleekiko hauteman duten desberdintasunari buruzkoa da. 95. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko ikasle gehienak gainerakoak bezala sentitzen dira (%65,7), %19k dio antzekoa sentitzen dela, eta, azkenik, %12,6k gainerakoekiko desberdina ikusten du bere burua.

95. grafikoa Hautemandako desberdintasuna, atzerritar jatorria, %

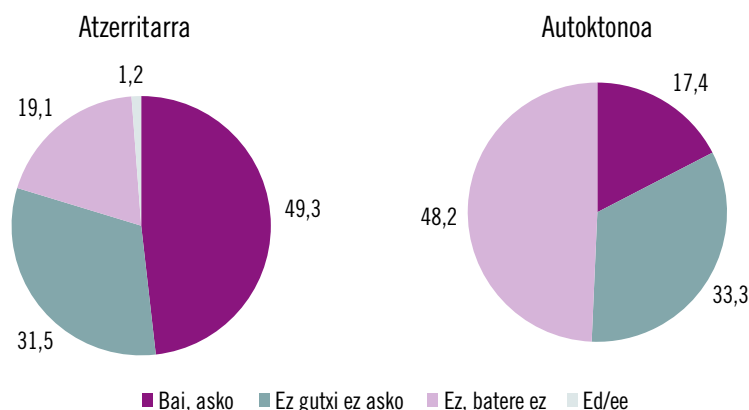
9.G. Gainerako neska-mutirik bezalakoa edo desberdina sentitzen zara?
Iturria: egileek egina

Aldagai soziodemografikoen arabera desberdintasunei dagokienez, atzerritar jatorriko ikasleen artean alde adierazgarriak hauteman dira familia-jatorriaren eremuaren arabera; hain zuzen ere, asiar jatorriko ikasleak beste jatorri batzuetakoak baino neurria handiagoan sentitzen dira gainerakoekiko desberdinak (%33,3). Azkenik, iritsiera-urtearen arabera, gainerakoekiko antzekoak sentitzen diren berriki finkatutako atzerritar jatorriko ikasleen tasa handiagoa da (%45,1) 2008 baino lehenago iritsitako familien tasa baino.

Ondoren, identitate-gaiei buruz Lehen Hezkuntzako ikasleen gurasoek dituzten iritziak aztertzen ditugu; adibidez, erlijio-identifikazioa edo inkestatutako pertsonen jatorriko tradizioei eusteari zer garrantzi ematen dioten.

Erlijio-identifikazioari buruz, lehenik eta behin, inkestatutako pertsonari galdetu genion zenbateraino sentitzen den erlijiozalea. 96. grafikoan ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko gurasoen %48,2k erlijiozale gisa definitzen du bere burua, %31,5ek ez asko ez gutxi, eta %19,1ek dio ez dela erlijiozalea.

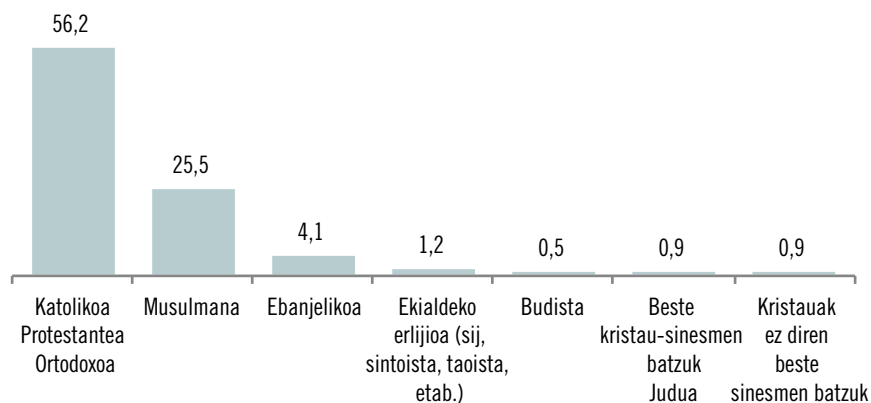
96. grafikoa Gurasoen erlijiozaleatasun-maila, jatorriaren arabera, %

77.G. Erlijiozaleztat al duzu zure burua?
Iturria: egileek egina

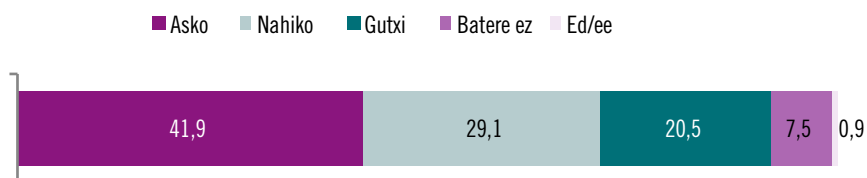
Ezaugarri soziodemografikoei dagokienez, jatorriaren arabera, jatorri autoktonoko gurasoen artean erlijiozale gutxiagoa (%17,4) dagoela hauteman dugu atzerritar jatorrikoen artean baino (%48,2). Jatorriaren eremuaren arabera, atzerritar jatorriko gurasoen artean pertsona erlijiozale gehiago daude afrikar jatorrikoen artean (%67,2), eta asiar jatorriko gurasoek dute portzentaje txikienetako bat (%16,7).

Ondoren, erlijiozale gisa definitu diren pertsonen zer erlijiotakoak diren galdetu diegu. 97. grafikoan ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko gurasoen erdiak baino pixka bat gehiago (%56,2) katoliko, protestante edo ortodoxo gisa definitzen dira, eta lautik batek dio musulmana dela; zehazki, %25,5ek.

97. grafikoa Zer erlijiotakoak diren, atzeritar jatorriko gurasoak, %

78.G. Zein da zure erlijioa?
Iturria: egileek egin

Bestetik, jatorriko herrialdeko tradizioei eustearen garrantziaz Lehen Hezkuntzako ikasleen gurasoek zer iritzi duten jakin nahi genuen. Hala, ikusi dugu atzeritar jatorriko guraso guztien hamarretik lauk (%41,9) oso garrantzitsutzat jotzen dutela jatorriko tradizioei eustea, eta beste heren baten ustez, nahiko garrantzitsua dela (%29,1). Bestetik, %20,5ek garrantzi gutxi ematen dio, eta %7,5ek, batere ez.

98. grafikoa Jatorriko tradizioak eusteari atzeritar jatorriko gurasoek ematen dioten garrantzia, %

79.G. Zer garrantzi du zuretzat zure jatorriko herrialdeko tradizioei eusteak?
Iturria: egileek egin

Jatorriaren eremuaren arabera, Ekialdeko Europatik etorritako pertsonak dira garrantzi gutxien ematen dietenak jatorriko tradizioei eusteari (%35ek dio garrantzi gutxi duela); Afrikatik etorritako pertsonak (%52,7k garrantzi handia ematen dio) eta Asiatik etorritakoak (%50) aurkako muturrean daude.

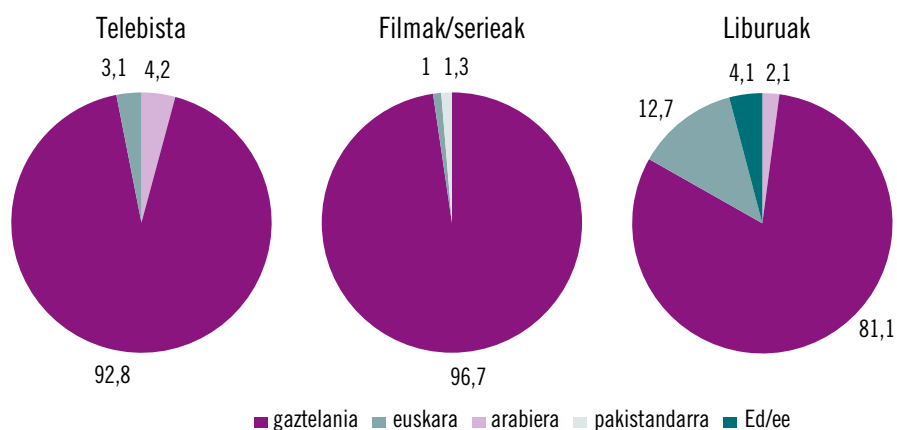
Laburbilduz

1. Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasle gehienen euskaldun edo espainiar gisa definitzen dute beren burua. Dena den, beren burua euskaldun gisa identifikatzen dutenen tasa altuagoa da jatorri autoktonoko ikasleen artean. Berriki finkatutako asiar jatorriko eta Ekialdeko Europako jatorriko pertsonak neurri handiagoan identifikatzen dute beren burua beren gurasoen jatorriko herrialdearekin. Gainerako neska-mutilekiko beren burua nola ikusten duten galdetuta, atzerritar jatorriko ikaslek gehienek erantzun dute gainerakoen berdinak sentitzen direla; hala ere, asiar jatorriko ikasleak gainerakoak baino desberdinagoak sentitzen dira.
 2. Lehen Hezkuntzako ikasleen gurasoak maila ertain-altuko erlijiozaletasuna dute, eta haien tasa jatorri autoktonokoen bikoitza da. Jatorriaren eremua-
ren arabera, afrikar jatorriko gurasoak dira erlijiozaletasun-maila handiena adierazi dutenak. Erlijiozaleak direla dioten atzerritar jatorriko gurasoen artean, gehienak katolikoak, protestanteak edo ortodoxoak dira.
 3. Jatorriko tradizioei eta ohiturei eustearen garrantziari dagokionez, uste hori hedatuago dago Afrikatik eta Asiatik etorritako gurasoen artean.
-

Identitatea eta integrazioa: bigarren hezkuntza

Bigarren Hezkuntzako ikasleen kasuan, beste ataletan bezala, identitateari eta integrazioari buruzko gaien gaineko informazio osoagoa lortu dugu; esate baterako, normalean zer hizkuntzatan ikusten duten telebista, zer hizkuntzatako liburuak edo aldizkariak dituzten, pertinenentzia-sentimendua eta nazio-identifikazioa, erlijio-gaiak, eta gurasoen jatorriko tradizioei eutsi eta transmititzearen garrantzia. Lehenik eta behin, telebista, filmak eta serieak zer hizkuntzatan ikusten dituzten eta liburuak edo aldizkariak zer hizkuntzatan irakurtzen dituzten galdetu diegu. 99. grafikoan ikus daitekeen moduan, aipatutako jardueretan atzeritar jatorriko ikasle gehienek erabiltzen duten hizkuntza gaztelania da; portzentaje altuenak dira telebistari dagokionez (%93,9) eta filmei edo serieei dagokionez (%98,1), eta pixka bat baxuagoa liburuei edo aldizkariari dagokionez (%81,3). Euskararen erabilerari dagokionez, inork ez dau aipatu telebista ikusteko ohiko hizkuntza gisa. Filmak edo serieak ikusteko ere ez da erabiltzen. Azkenik, %12,7k dio euskarazko liburuak edo aldizkariak dituela etxean. Arabiera %6,1ek aipatu du telebistaren kasuan, eta %3k arabierazko liburuak edo aldizkariak ditu etxean. Amaitzeko, Pakistango hizkuntza inkestatutako pertsonen %1,9k erabiltzen du etxean serieak edo filmak ikusteko.

99. grafikoa Etxean normalean erabiltzen dituzten hizkuntzak, atzeritar jatorria, %

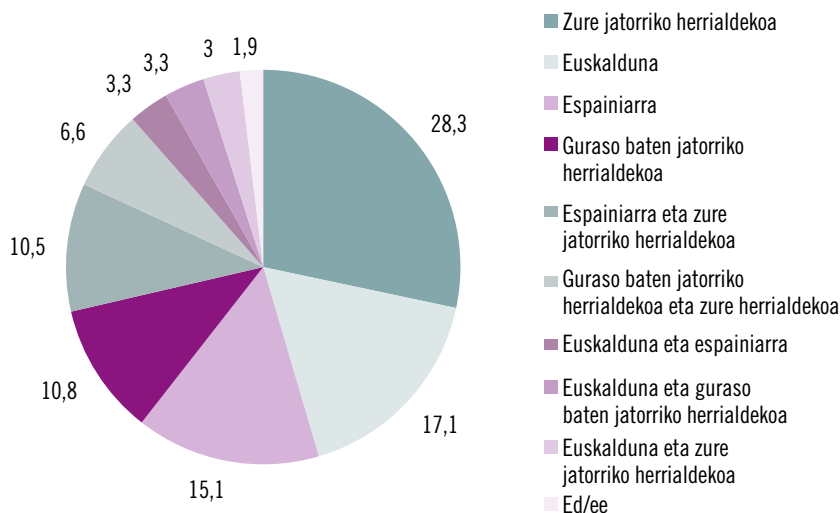
10.G. Zer hizkuntzatan ikusten da telebista zure etxean gehienetan?

11.G. Zer hizkuntzatan ikusten dituzu filmak edo serieak gehienetan?

12.G. Zer hizkuntzatan daude idatzita zure etxeko aldizkari eta liburu gehienak?

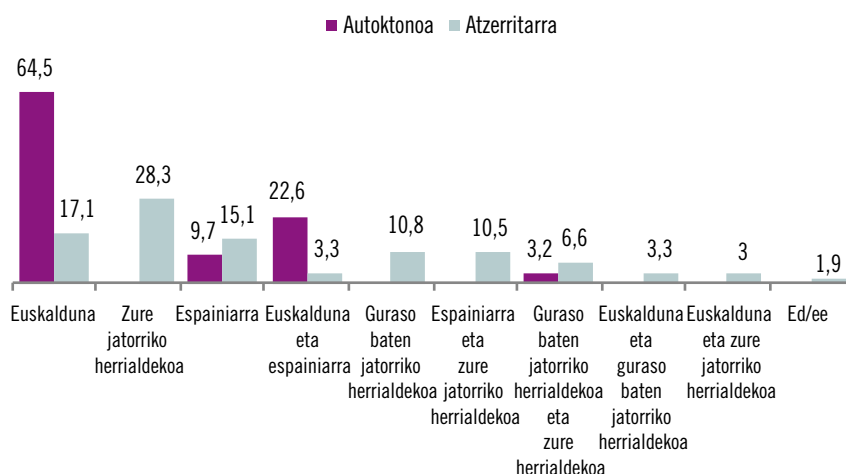
Iturria: egileek egina

Ondoren, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko neska-mutilei nongoak sentitzen diren galdetu diegu. Erdiak baino pixka bat gutxiagok (%45,7) beren edo beren gurasoen jatorriko herrialdearekin identifikatzen dute beren burua; %17,1 euskalduna sentitzen da, eta %15,1, espainiarra. Azkenik, %16,8k jatorriko herrialdeen eta euskaldunen edo espainiarren zenbait konbinazioarekin identifikatzen du bere burua.

100. grafikoa Nazio-identifikazioa, atzeritar jatorria, %

13.G. Nongoa sentitzen zaren galdetzen badizute, zer erantzungo zenuke?
Iturria: egileek egina

Familia-jatorriaren arabera, alde adierazgarriak daude. Jatorri autoktonoko ikasleen kasuan, hamarretik seik euskaldun gisa identifikatzen dute beren burua (%64,5), eta portzentaje hori %17,1ekoa da atzeritar jatorriko ikasleen kasuan.

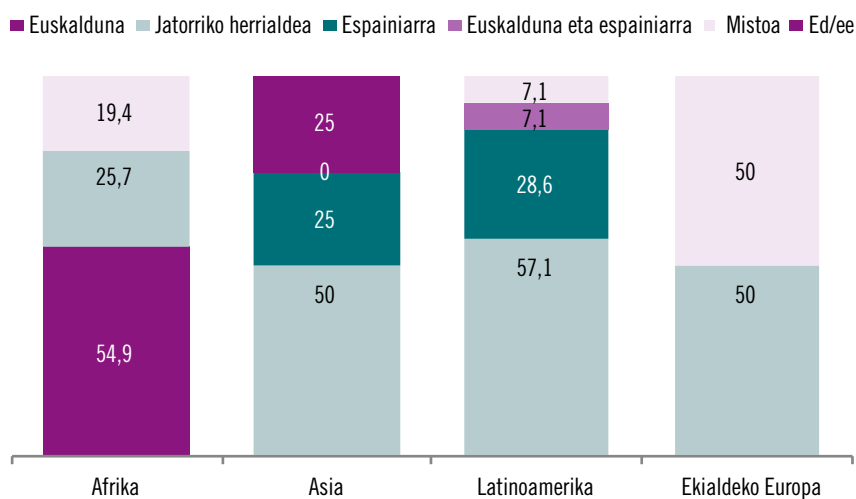
101. grafikoa Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %

13.G. Nongoa sentitzen zaren galdetzen badizute, zer erantzungo zenuke?
Iturria: egileek egina

Atzeritar jatorriko ikasleen familia-jatorriaren eremuaren arabera, hurrengo grafikoan ikusten da “euskalduna” aukera afrikar jatorriko pertsonen kasuan soilik agertzen dela, non erdiak baino pixka bat gehiago euskaldunak sentitzen diren. Aldi berean,

familia-jatorriko herrialdearekin identifikatzen diren jatorri horretako pertsonen proportzioa da txikiena, %25,7. Asiar jatorriaren kasuan, proportzio hori %50 da; latinoamerikarren kasuan, %57,1; eta Ekialdeko Europakoen kasuan, %50. Beren burua espainiar gisa identifikatzea ohikoagoa da latinoamerikar jatorriko ikasleen artean: %28,6 espainiarra sentitzen da, eta beste %7,1, espainiarra eta euskalduna. Asiar jatorriko ikasleen artean ere, pertsona asko espainiarrak sentitzen dira; baina, hala ere, galdera horri zer erantzun jakin izan ez duten pertsonen tasa ere oso altua da.

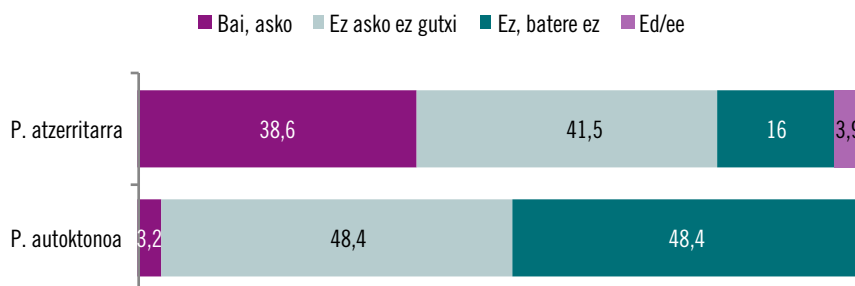
102. grafikoa Nazio-identifikazioa, jatorriaren arabera, %

13.G. Nongoa sentitzen zaren galdetzen badizute, zer erantzungo zenuke?
Iturria: egileek egina

Inkestan, erlijiozaletasun-mailarekin eta erlijio-pertenentziarekin lotutako gaiei buruz ere galdetu diegu Bigarren Hezkuntzako ikasleei. 103. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko ikasleen %32,5ek oso erlijiozaletzat jotzen dute beren burua, %44,9k uste du ez direla ez oso erlijiozaleak ez eta erlijiozaletasun txikikoak ere, eta %19,3k dio ez dela batere erlijiozalea.

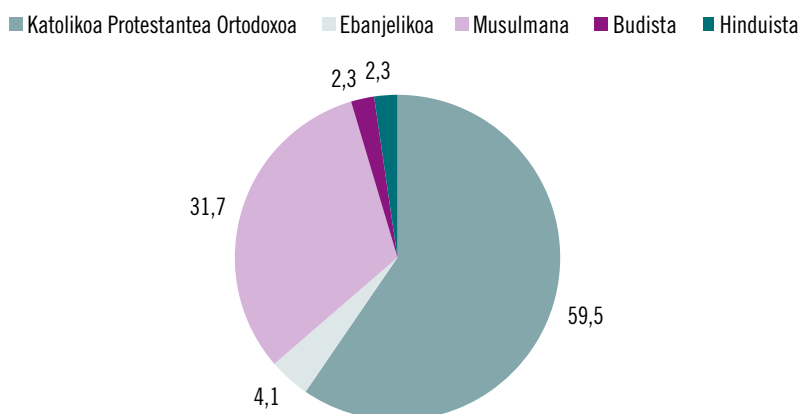
Dena den, familia-jatorriaren arabera alde adierazgarriak hauteman dira. Hala, pertsona oso erlijiozaleen tasa oso txikia da jatorri autoktonoko pertsonen artean (%3,3), eta atzerritar jatorriko pertsonen artean, berriz, portzentaje hori %32,5ekoa da. Aldiz, jatorri autoktonoko ikasleen erdiak inguru (%48,4) ez dira batere erlijiozaleak, eta beste erdiek (%48,4) diote ez direla ez oso erlijiozaleak ez eta erlijiozaletasun txikikoak ere.

103. grafikoa Erlijiozaletasun-maila, jatorriaren arabera %

14.G. Erlijiozaletzat al duzu zure burua?
Iturria: egileek egina

Jatorriaren eremuaren arabera, afrikar jatorriko ikasleen artean hauteman da erlijiozaletasun-mailarik handiena (erantzunen %46,9 baieztokak). Azkenik, erlijiozalea ez dela dioten ikasleen portzentajea handiagoa da goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben kasuan.

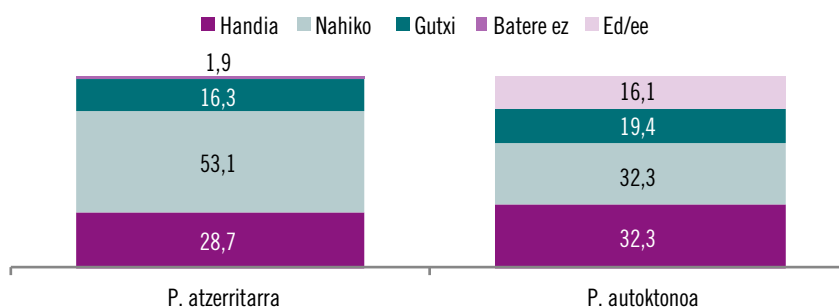
Ondoren, erlijiozaleak direla esan duten pertsonen, zer erlijiotakoak diren galdetu diegu. Hala, atzerritar jatorriko pertsona gehienek diote haien erlijioa katolikoa, protestantea edo ortodoxoa dela (%59,5). Bigarren erlijio ugariena musulmana da; gutxi gorabehera, erantzunen heren bat (%31,7). Azkenik, erlijio ebanjelikoa kasuen %4,1ean aipatzen da, budista %2,3an eta hinduista kasuen beste %2,3 batean.

104. grafikoa Erlijio-pertenentzia, atzerritar jatorria, %

15.G. Zein da zure erlijioa?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako ikasleei familia-jatorriko tradizioei eusteko garrantziari buruzko galderak ere egin dizkiegu gure galde-sortan. 105. grafikoan ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko ikasleek garrantzi handiagoa ematen diote gai horri jatorri autoktonokoek baino; hain zuzen ere, atzerritar jatorriko ikasleen %81,8k uste du nahiko garrantzitsua edo oso garrantzitsua dela, eta jatorri autoktonoko ikasleen artean, tasa hori %64,6koa da.

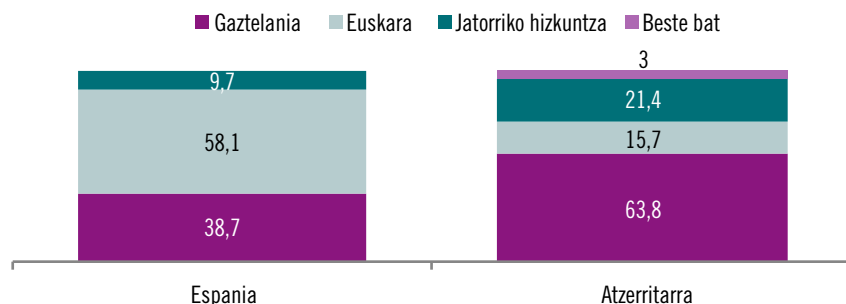
105. grafikoa Familia-jatorriko tradizioei eusteko garrantziaren maila, jatorriaren arabera, %

16.G. Zer garrantzi du zuretzat zure edo zure gurasoen herrialdeko tradizioei eustea?
Iturria: egileek eginga

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, afrikar jatorriko ikasleek garrantzi handiagoa ematen diote (%43,4) beste jatorri batzuetakoek baino. Dena den, latinoamerikar jatorriko pertsonen artean, familia-jatorriko tradizioei eustea nahiko garrantzitsua izatea da nagusi den iritzia. Aldiz, desadostasun-maila handiena asiar jatorriko (%25ek ez dio batere garrantzirik ematen) eta Ekialdeko Europako ikasleen artean erregistratu da; azken horretan, erdiek uste dute garrantzi gutxiko gai bat dela.

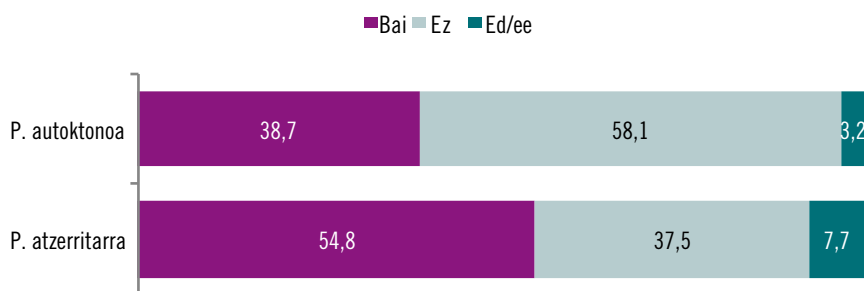
Identitatearekin eta integrazioarekin lotutako gaiekin jarraituz, Bigarren Hezkuntzako ikasleei galdetu diegu ea zer hizkuntzatan nahiko zituzketen hezi beren seme-alabak etorkizunean. 106. grafikoan ikus daiteke atzerritar jatorriko hamar ikasletik seik beren ondorengoak gaztelaniaz heziko zituzketela (%69,5), %21,4k jatorriko hizkuntzan eta %15,7k euskaraz. Familia-jatorriaren arabera, ikusten da jatorri autoktonoko familietako ikasleen artean, gehien aipatutako aukera euskara dela (%58,1), eta %38,7k gaztelaniaz heziko zituzkeela.

106. grafikoa Seme-alaba zer hizkuntzatan heziko zuketean, jatorriaren arabera, %

17.G. Seme-alaba bat izango bazenu, zer hizkuntzatan heziko zenuke?
Iturria: egileek egina

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, alde adierazgarriak daude. Latinoamerikar jatorriko ikasleak dira gaztelaniaz hezteari lehentasun handiena ematen diotenak (%92,9). Hizkuntza-ereduaren arabera, D ereduari agertzen dira tasa altuenak ondorengoak euskaraz hezteari dagokionez (%31,7).

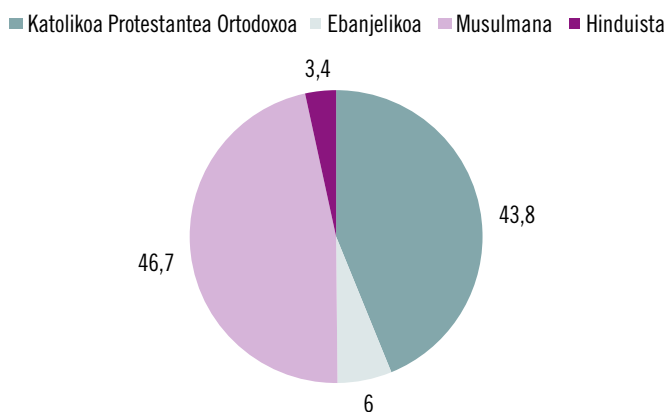
Ondoren, ondorengoak erlijioaren batean heziko zituzketen galdetu diegu, eta hala izanez gero, zer erlijiotan heziko zituzketen. 107. grafikoa ikus daitekeen moduan, inkestatutako atzeritar jatorriko pertsonen ia erdiak beren seme-alabak erlijioaren batean heztearen aldekoak dira (%54,8), eta %37,5, aurkakoak. Familia-jatorriaren arabera, ikus dezakegu ezezko erantzunen tasa altuagoa dela jatorri autoktonoko ikasleen artean (%58,1). Familia-jatorriaren eremuaren arabera, Afrika nabarmentzen da beren ondorengoak erlijioaren batean heztearen alde (%76) beste jatorriekin alderatuta.

107. grafikoa Seme-alaben erlijio-heziketa, jatorriaren arabera, %

18.G. Seme-alabaren bat bazenu, erlijioaren batean heziko al zenuke?
Iturria: egileek egina

Aurreko galderari baiezko erantzuna eman dietenei beren ondorengoak zein erlijiotan heziko zituzketen galdetu diegu. 108. grafikoa ikus daitekeenez, atzeritar jatorriko ikasleen %46,7k erlijio musulmanean heziko zituzketen beren ondorengoak; %43,8k, erlijio katolikoan, protestantean edo ortodoxoan; beste %6k, ebanjelikoan; eta, azkenik, %23,4k, erlijio hinduistan.

108. grafikoa Seme-alabak zer erlijiotan heziko zituzketen, atzeritar jatorria, %

19.G. Zeinetan?
Iturria: egileek egina

Azkenik, EAEko Bigarren Hezkuntzako ikasleek hautematen duten onarpen-mailaz galdetu dugu. Horretarako, euskal gizartearen parte zenbateraino sentitzen diren 0tik 10era ebaluatzeko eskatu diegu, 0 “batere ez” eta 10 “erabat” izanik. Batez besteko balioa jatorri autoktonoko biztanlerian aurkitu dugu (8,47 puntu). Ondoren, Ekialdeko Europa eta Asia ageri dira, integrazio aski onarekin (7,50 puntu), atzeritar jatorriko ikasleen batez bestekotik gora (7,03 puntu). Aldiz, Latinoamerikak eta Afrikak dituzten balio txikienak; 6,86 eta 6,95 puntu, hurrenez hurren.

109. grafikoa Integrazio-maila euskal gizartean, jatorriaren arabera, batez besteko balioak

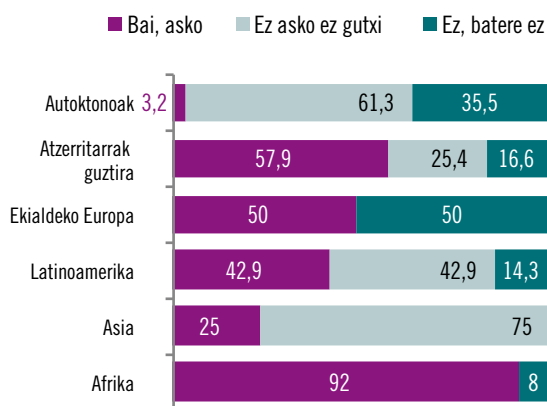

20.G. Euskal gizartearen parte sentitzen al zara?
Iturria: egileek egina

Hizkuntza-ereduaren arabera, A ereduko (8,00 puntu) eta D ereduko (7,43 puntu) ikasleak B ereduko ikasleak (6,83 puntu) baino integratuago daudela sentitzen dira. Gurasoen hezkuntza-maila integrazioaren pertzepzioan alde adierazgarriak sartzen dituen beste aldagai bat da. Hain zuzen ere, goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabak (7,34 puntu) integratuago sentitzen dira lehen mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabak baino (6,91 puntu).

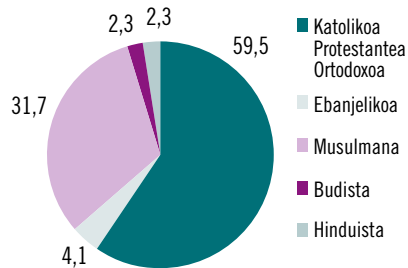
Lehen Hezkuntzan bezala, identitate-gaiei buruzko galderak egin dizkiegu Bigarren Hezkuntzako ikasleen gurasoei ere. Oro har, atzerritar jatorriko gurasoek jatorri autoktonoek baino erlijiozaletasun-maila handiagoa erakusten dutela ikusi dugu. Hala, inkestatutako atzerritar jatorriko pertsonen %57,9k oso erlijiozalea dela dio, eta jatorri autoktonoko gurasoen kasuan, tasa hori %3,2koa da. Beste %25,4k dio ez dela ez oso erlijiozalea ez eta erlijiozaletasun txikikoak ere (%61,3 autoktonoen artean), eta atzerritar jatorriko %16,6k, ez dela batere erlijiozalea. Tasa hori %35,5koa da jatorri autoktonoko gurasoen artean.

110. grafikoa Gurasoen erlijiozaletasun-maila jatorriaren arabera, atzerritar jatorria, %

77.G. Erlijiozaletzat al duzu zure burua?

111. grafikoa Erlijio-pertenentzia, atzerritar jatorria, %

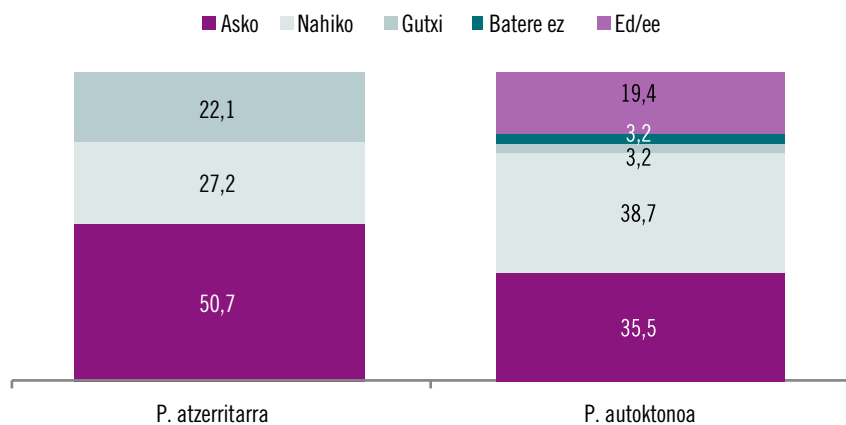
78.G. Zein da zure erlijioa?
Iturria: egileek egin

Bigarren Hezkuntzako gurasoen jatorrien araberako desberdintasunei erreparatuz gero, afrikar jatorriko ia guraso guztiak oso erlijiozaleak direla (%92) ikusiko dugu. Ondoren, Ekialdeko Europakoak (%50) eta Latinoamerikakoak (%42,9) daude. Aurkako muturrean, jatorri autoktonoko pertsonak (%3,2) daude, eta neurri txikiagoan, Asiakoak (%25).

Erlijioarekin lotutako gaiekin amaitzeko, oso erlijiozaleak direla erantzun duten pertsonen zer erlijiotakoak diren galdetu diegu. %55,1 katolikoa, protestantea edo ortodoxoa da; %28,7, musulmana; %3,3, ebanjelista; eta %1,9, hinduista.

Azkenik, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko gurasoei beren jatorriko herrialdeko tradizioei eustearen garrantzia baloratzeko eskatu diegu. 112. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko gurasoen %50,7k uste du oso garrantzitsua dela; heren batek uste du nahiko garrantzitsua dela (%27,2); eta %22,1ek, gai horrek garrantzi gutxi duela.

112. grafikoa Jatorriko tradizioak eusteari atzerritar jatorriko gurasoek ematen dioten garrantzia, jatorriaren arabera, %

79.G. Zer garrantzi du zuretzat zure jatorriko herrialdeko tradizioei eusteak?
Iturria: egileek egin

Jatorri autoktonoko edo euskalduneko gurasoek garrantzi gutxiago ematen diote jatorriko herrialdeko tradizioei eusteari atzerritik datozenek baino.

Laburbilduz

1. Telebista, filmak edo serieak ikusteko eta liburuak irakurtzeko gehien erabiltzen den hizkuntza gaztelania da, eta ez dago alde adierazgarririk jatorriaren edo beste aldagai soziodemografiko batzuen arabera.
2. Nazio-identifikazioari dagokionez, euskalduna sentitzen den pertsona gehiago daude jatorri autoktonokoan artean atzerritar jatorrikoen artean baino. Azken horien kasuan, ia erdiek aitaren edo amaren jatorriko herrialdearekin identifikatzen dute beren burua. Familia-jatorriaren eremuaren arabera, afrikar jatorriko pertsonak (askok familia-jatorriko herrialdearekin identifikatzen du bere burua) euskaldun gisa identifikatzen dira beste jatorri batzuetakoak baino neurri handiagoan.
3. Erlijio-gaiei dagokionez, familia autoktonoetako ikasleen artean pertsona erlijiozale gutxiago dago atzerritar jatorriko ikasleen artean baino. Afrikar jatorriko pertsonak dira erlijiozaletasun-maila handiena adierazi dutenak. Aldiz, erlijiozalea ez dela dioten atzerritar jatorriko ikasleen portzentajea handiagoa da goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alaben kasuan.
4. Erlijio-pertenentziari dagokionez, atzerritar jatorriko ikasle gehienek diote beren erlijioa katolikoa, protestantea edo ortodoxoa dela. Gehien aipatutako bigarren erlijioa musulmana da.
5. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek neurri handiagoan uste dute familia-jatorriko tradizioei eta ohiturei eustea garrantzitsua dela; baita, Afrikatik etorritako pertsonen. Aldiz, Asiatik eta Ekialdeko Europatik etorritako ikasleen ustez, gai hori ez da hain garrantzitsua.
6. Seme-alabak zer hizkuntzatan heziko zituzketen galdetuta, atzerritar jatorriko ikasleen artean gaztelania da gehien aipatu den aukera; latinoamerikar jatorriko gehienek seme-alabak gaztelaniaz heziko zituzketen, eta jatorri autoktonokoek, euskaraz. Azkenik, D ereduan agertzen dira tasa altuenak ondorengoak euskaraz hezteari dagokionez.
7. Bigarren Hezkuntzako ikasleek beren ondorengoan erlijio-hezkuntzari buruz duten iritziari dagokionez, atzerritar jatorriko pertsonen adostasun-maila handiagoa adierazi dute jatorri autoktonoko pertsonen baino. Familia-jatorriaren eremuaren arabera, afrikar jatorriko pertsonak neurri handiagoan daude ondorengoak erlijioaren batean heztearen alde gainerako jatorrietakoak baino.

8. Euskal gizarteko integrazio-maila handiagoa da jatorri autoktonoko ikasleen kasuan; ondoren, Ekialdeko Europa eta Asia daude. Aldiz, Latinoamerika eta Afrika dira balio baxuenak dituzten familia-jatorriak. Bestetik, integratuenak sentitzen direnak A ereduiko ikasleak eta goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabak dira.
 9. Gurasoei dagokienez, haien seme-alabak baino erlijiozaleagoak dira. Alderdi horretan ere, atzeritar jatorriko pertsonak dira erlijiozaleenak; bereziki, afrikar jatorrikoak. Erlijiozaleak direla dioten pertsonen artean, gehien aipatu den aukera katolikoa, protestantea edo ortodoxoa izan da.
 10. Azkenik, atzeritar jatorriko gurasoek askoz garrantzi handiagoa ematen diote jatorriko tradizioei eusteari autoktonoek baino
-

5

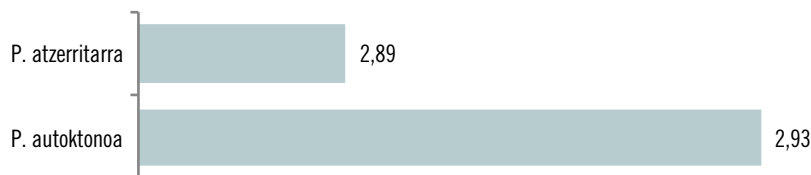
Gizarte-harremanak

Gizarte-harremanak: lehen hezkuntza

Atal honetan, Lehen Hezkuntzako ikasleen eta haien gurasoen gizarte-harremanei buruzko datuak aztertu ditugu, lagunen jatorriari arreta berezia jarrita.

Lehenik eta behin, lagun-kopuruari dagokionez, 113. grafikoan ikus daiteke atzerritar jatorriko ikasleek 2,89 lagun dituztela, batez beste; eta ez dago alde adierazgarririk familia-jatorriaren arabera.

113. grafikoa Lagun-kopurua jatorriaren arabera, batez besteko balioak

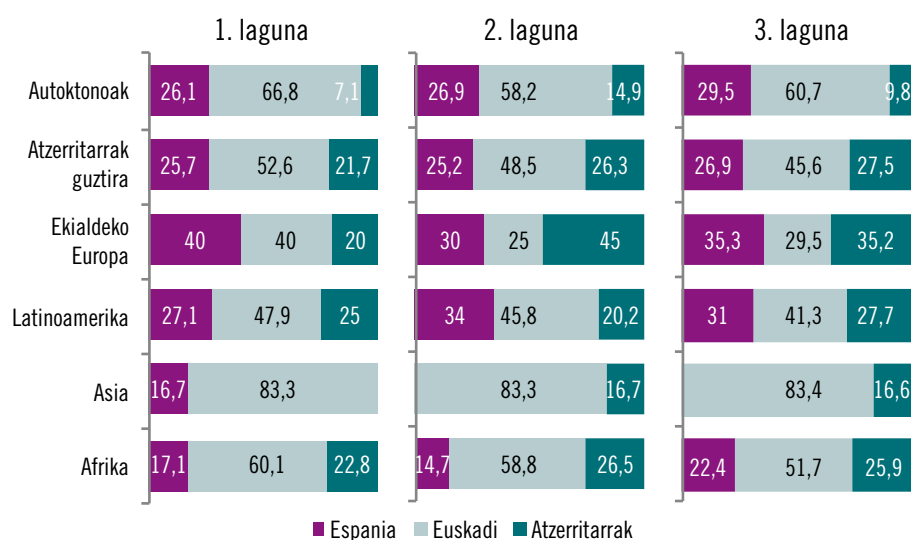
10.G. Lagun-kopurua
Iturria: egileek egina

Lehen Hezkuntzako ikasleen familia-jatorriaren arabera, gehienek diote haien lagunen familia-jatorriak espainiarra eta euskalduna direla. Hiru lagun onenen familia-jatorriaz galdetuta, jatorri autoktonoko ikasleen lehen aukera euskal jatorriko pertsonak (kasuen %66,8) eta espainiar jatorriko pertsonak dira (kasuen %26,1); atzerritar jatorriko familietako lagunen kopuruak ez du %7,1 gainditzen. Atzerritar jatorriko ikasleen lagunei dagokienez, euskal jatorriko lagunen proportzioa txikiagoa da: %52,6. Aldi berean, atzerritar jatorriko ikasleen kanpoko lagun-kopurua hiru aldiz handiagoa da jatorri autoktonoko ikasleena baino. Familia-jatorriaren eremuaren arabera, asiar jatorriko ikasleak dira atzerritar jatorriko lagun gutxien dituztenak, eta Latinoamerikako eta Ekialdeko Europako jatorria duten ikasleek lagun espainiar gehiago dituzte beste jatorrietakoek baino.

Ikasle autoktonoen artean, atzerritar jatorriko lagunen tasa bikoitza da bigarren aipamenean (%14,9), eta gauza bera gertatzen da Ekialdeko Europako (%45) eta

Asiako (%16,7) jatorria duten ikasleekin ere. Azkenik, hirugarren aipamen gisa, datuak aurreko kasuaren antzekoak dira.

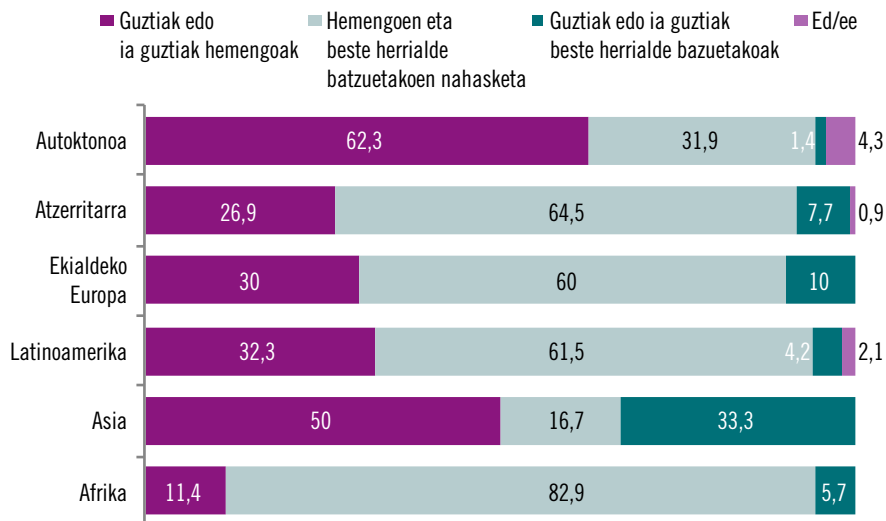
114. grafikoa Lagunen familia-jatorria, lehen, bigarren eta hirugarren aipamena jatorriaren arabera, %

10.G. Pentsatu nor diren zure hiru lagun onenak. Nongoak dira?
Iturria: egileek egina

Lagunen familia-jatorriaren osaeraz galdetu diegunean, atzerritar jatorriko ikasleen %64,5ek adierazi du jatorri autoktonoko eta beste herrialde batzuetako pertsonek osatzen dutela. %26,9k dio guztiak edo ia guztiak euskal jatorrikoak direla; eta azkenik, %7,7ren lagun guztiek edo ia guztiek beste herrialde batzuetako jatorria dute.

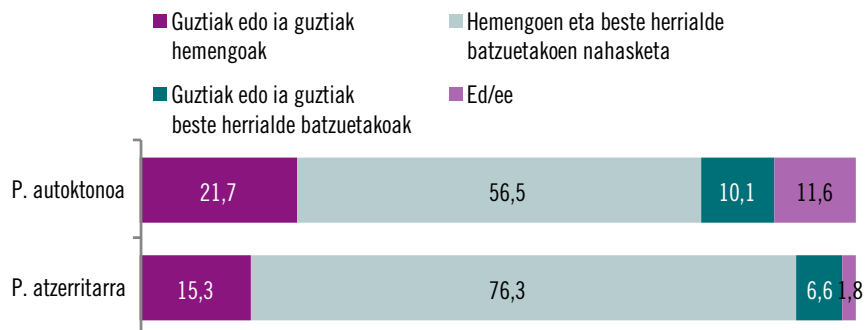
Familia-jatorriaren arabera, alde adierazgarriak daude. Jatorri autoktonoko ikasleen lagun gehienak jatorri berekoak diren arren (%62,3), atzerritar jatorriko ikasleen artean, gehienek euskal jatorriko eta beste herrialde batzuetako jatorria duten lagunak dituzte (%64,5).

115. grafikoa Lagun-taldearen jatorria, jatorriaren arabera, %

11.G. Nolako da zure lagun-taldea?
Iturria: egileek egina

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, afrikar jatorriko ikasleen artean, jatorri autoktonoko lagunak dituzten pertsona gutxiago daude (%11,4), eta gehienek lagunak jatorri autoktonoko eta atzeritar jatorriko pertsonak dira (%82,9). Asiaren kasuan, heren batek atzeritar jatorriko lagunak soilik dituen arren, erdien lagunak euskal jatorriko pertsonak dira.

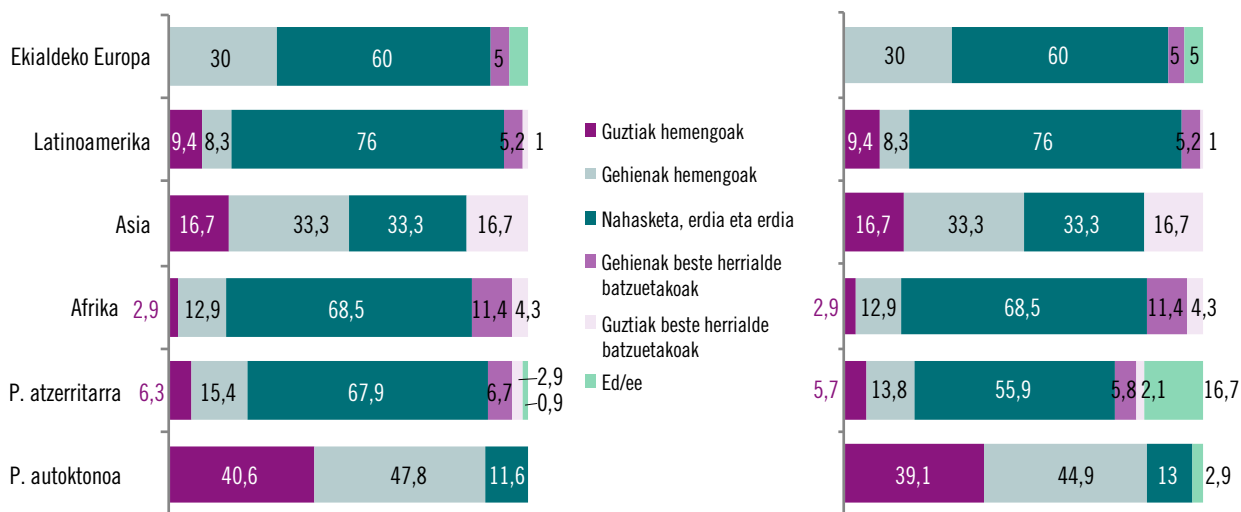
Azkenik, galdetu diegu haurren zer talderekin nahiago duten jolasean jardun, jatorria kontuan hartuta. 116. grafikoa ikus daitekeen moduan, atzeritar jatorriko ikasleen %76,3k nahiago du talde mistotan jolastu; hau da, pertsona autoktonoek eta kanpokoek osatutako taldeetan. %13,5ek nahiago du guztiak edo ia guztiak autoktonoak diren taldeak, eta %6,6k ia pertsona guztiak atzeritar jatorrikoak diren taldea aukeratzeko luke. Familia-jatorriaren arabera, jatorri autoktonoko ikasleek euskal jatorriko neska-mutilez osatutako taldea aukeratzeko joera dute (%21,7; aurreko kasuan %15,3 zen). Hala ere, atzeritar jatorriko pertsonen talde bat aukeratu zukeen portzentajea (%10,1) handiagoa da atzeritar jatorriko ikasleen beraien kasuan baino (%6,6).

116. grafikoa Jolaserako nahiago duten taldearen osaera, jatorriaren arabera, %

12.G. Zer haur-talderekin nahiago duzu jolasean jardun?
Iturria: egileek egina

Azkenik, familia-jatorriaren eremuaren arabera, Lehen Hezkuntzako asiar jatorriko ikasleek nahiago dituzte soilik atzeritar jatorriko haurrez osatutako taldeak, eta Ekialdeko Europako jatorria dutenek nahiago dute haur autoktonoekin jardun jolasean talde mistoekin edo kanpoko pertsonen osatutako taldeekin baino. Bestetik, gurasoei ere galdetu diegu inkestatuaren lagunez eta haren bikotekidearen lagunez ere, bikotekidea izanez gero.

Lehenik eta behin, nabarmendu behar da inkestatutako pertsonen erantzunen banaketa kasik bat datorrela haien bikotekideek estimatutakoarekin. Bi kasuetan, atzeritar jatorriko gurasoen aukera nagusia lagun-talde mistoa da (%67,9); bigarren aukera lagun gehienak pertsona autoktonoak izatea da (%15,4); kasuen %6,7an, lagunak atzeritar jatorriko pertsonak soilik dira.

117. grafikoa Gurasoen lagunen jatorria, jatorriaren arabera, %

80.G. Nongoak dira zure lagunak edo ezagunak?
Iturria: egileek egina

Jatorriaren arabera, alde adierazgarriak daude. Atzerritar jatorriko gurasoen lagunak jatorri mistoetako pertsonak dira, kanpoko lagunak eta lagun autoktonoak dituztelako. Jatorri autoktonoko pertsonen lagunak soilik autoktonoak direnen taldetan eta gehienak autoktonoak diren taldetan banatzen dira.

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, nabarmentzekoa da Afrikatik etorritako pertsonen kasua; izan ere, haiek dira lagunaren artean pertsona autoktono gutxien dituztenak. Gainera, beren lagun gehienak beste herrialde batzuetako pertsonak direla dioten tasa handiena dute.

Erantzunak bereizten dituen beste aldagai bat seme-alabaren hezkuntza-eredua da. Ohikoagoa da ondorengoak A ereduan matrikulatuta dituzten pertsonak batik bat beste herrialde batzuetako lagunak izatea (%32,9) seme-alabak B ereduan (%4,2) edo D ereduan (%6,68) matrikulatuta dituztenekin alderatuta. Ikastetxe-motaren arabera, sare pribatuko eta itunpeko sareko ikastetxeetan lagunaren artean pertsona autoktono gehiago daude (%15,3) sare publikoan baino (%3,6).

Laburbilduz

1. Atzerritar jatorriko ikasleen gehiengo zabalak lagun mistoak ditu, eta atzerritar jatorriko lagunak tasa hirukoitza da jatorri autoktonoko ikasleen artean hautemandakoarekin alderatuta.
 2. Jatorri autoktonoko ikasleen lagun gehienak haien jatorri berekoak dira, eta atzerritar jatorriko lagunak ez dira oso ohikoak.
 3. Atzerritar jatorriko eta jatorri autoktonoko ikasleek, jolasean jarduteko, nahiago dituzte lagunak talde mistoak; hala ere, azken horiek nahiago dituzte familia-jatorri bereko neska-mutilez soilik osatutako taldeak. Ekialdeko Europako jatorria duten ikasleek nahiago dute jatorri autoktonoko neska-mutilekin jolasean jardun talde mistoekin edo atzerritar jatorriko pertsonaz osatutako taldeekin baino.
 4. Atzerritar jatorriko gurasoen lagunei dagokienez, nahiago dituzte jatorri mistoko lagunak; eta guraso autoktonoek, berriz, nahiago dituzte haien jatorri bereko lagunak. Afrikatik etorritako pertsonak dira biztanleria autoktonoko lagun gutxien dituztenak. Ondorengoak A ereduari matrikulatuta dituzten pertsonen lagunak beste herrialde batzuetako pertsonak izaten dira gehienbat, B eta D ereduari gurasoekin alderatuta. Azkenik, ikastetxe-motaren arabera, seme-alabak ikastetxe pribatuetan eta itunpeko ikastetxeetan matrikulatuta dituzten gurasoen artean, euskal jatorriko lagunak dituzten pertsonen portzentajea handiagoa da seme-alabak ikastetxe publikoetan matrikulatuta dituzten gurasoen kasuan baino.
-

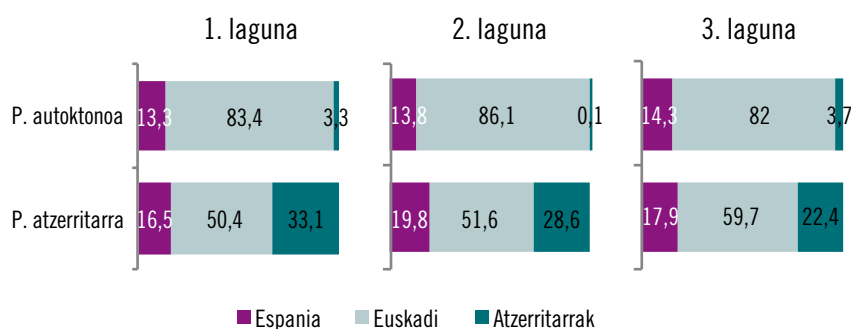
Gizarte-harremanak: bigarren hezkuntza

Atal honetan, Bigarren Hezkuntzako ikasleen eta haien gurasoen gizarte-harremanei buruzko datuak aztertuko ditugu. Lehenik eta behin, hiru lagun onenen jatorriaz galdetu diegu. Lehen aipamenari dagokionez, ikus daiteke atzerritar jatorriko ikasleen lagunak erdian jatorria Euskadi dela (%50,4), eta jatorri autoktonoko ikasle gehienek lehen aipamena euskal jatorriko lagunak direla (%83,4).

Lehen aukera gisa lagun atzerritar bat dutenen tasa handiagoa da atzerritar jatorriko ikasleen artean (%33,1) atzerritar jatorriko lagunak dituzten jatorri autoktonoko pertsonekin alderatuta (%3,3).

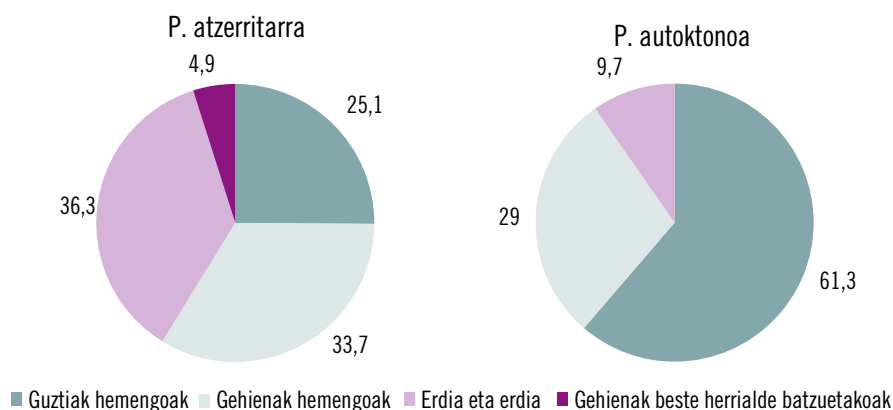
Atzerritar jatorriko pertsonen lagunei buruzko bigarren eta hirugarren aipamena kasik ez da aldatzen.

118. grafikoa Hiru lagun onenen jatorria, jatorriaren arabera, %

*Pentsatu nor diren zure hiru lagun onenak. Zer izen dute eta nongoak dira?
Iturria: egileek egina*

Ondoren, beren lagun-taldean familia-jatorriak adierazteko eskatu diegu. 119. grafikoan ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko ikasleen artean ez da hain ohikoa soilik pertsona autoktonoz osatutako lagun-taldea izatea (%25,1) jatorri autoktonoko ikasleekin alderatuta (%61,3). Errazagoa da lagun-talde mistoak, erdia eta erdia, izatea atzerritar jatorriko ikasleen artean (%36,3) euskal jatorriko ikasleen artean baino (%9,7). Soilik atzerritar jatorriko ikasleek aipatu dute (%4,9) beren lagun-artean atzerritar jatorriko familietako lagunak daudela.

119. grafikoa Lagun-taldearen osaera, jatorriaren arabera, %

22.G. Nongoa da zure lagun-taldea?
Iturria: egileek egin

Bestetik, ikastetxe-motaren arabera, alde adierazgarriak agertu dira atzerritar jatorriko ikasleen erantzunen banaketan. 10. taulan ikus dezakegunez, soilik jatorri autoktonoko pertsonaz osatutako lagun-taldeak ohikoagoak dira itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleen artean (%41,6) ikastetxe publikoetan baino; azken horiei buruzko datua nabarmen txikiagoa da (%10,5).

10. taula Lagun-taldearen osaera ikastetxe-motaren arabera, atzerritar jatorria, %

	PUBLIKOA	ITUNPEKOA PRIBATUA
Guztiak hemengoak	10,5	41,6
Erdiak hemengoak	51,6	13,5
Erdia eta erdia	34,4	38,5
Gehienak beste herrialde batzuetakoak	3,5	6,5

22.G. Nongoa da zure lagun-taldea?
Iturria: egileek egin

Hizkuntza-ereduen arabera, jatorri autoktonoko lagunak dituzten D ereduan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleen proportzioa (%56,7) handiagoa da B ereduan (%35,6) eta A ereduan (%0) matrikulatutako ikasleena baino.

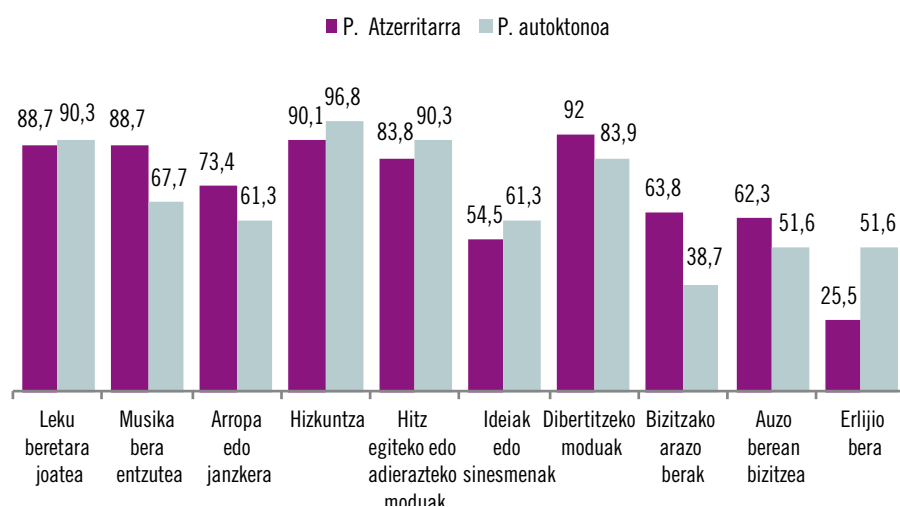
Azkenik, Bigarren Hezkuntzako ikasleei beren gustuei eta beren adineko neska-mutilekin partekatzen dituztela uste duten sinesmenei buruzko galderak egin dizkiegu. 120. grafikoan ikus daitekeen moduan, atzerritar jatorriko ikasleek gehien partekatzen dituzten gaiak dibertitzeko moduak (%92), hizkuntza (%90,1), musika entzutea (%88,7), leku beretara joatea (%88,7) eta hitz egiteko eta adierazteko moduak (%83,8) dira. Aldiz, gutxien partekatzen dituztenak erlijio bera (%25,5) eta ideia eta sinesmen berak izatea (%54,5) dira.

Dena den, alde adierazgarriak daude jatorriaren arabera. Esate baterako, musika entzutea atzerritar jatorriko %88,7k partekatzen du, baina jatorri autoktonoko ikasleen artean, %67,7k soilik. Bizitzako arazoak ere ez dira modu berean partekatzen ikasleen familia-jatorriaren arabera: atzerritar jatorriko ikasleen %63,8k uste du bere adineko beste neska-mutil batzuekin partekatzen dituela, eta jatorri autoktonoko ikasleen kasuan, kopuru hori %38,7koa da. Erlijioari dagokionez, jatorri autoktonoko ikasle gehiagok (%51,6) uste dute partekatzen dutela atzerritar jatorrikoek baino (%25,5).

Auzo berean bizitzea uste da gehiago partekatzen dela atzerritar jatorriko pertsonen artean (%62,3) jatorri autoktonoko pertsonen artean baino (%51,6). Gauza bera gertatzen da dibertitzeko moduekin ere; izan ere, atzerritar jatorriko ikasleek (%92) gehiago partekatzen dituzte ikasle autoktonoek baino (%83,9).

Gai hauek, berriz, atzerritar jatorriko pertsonen eta pertsona autoktonoek partekatzen dituzte: leku beretara joatea, hizkuntza bera, hitz egiteko ea adierazteko moduak, ideiak edo sinesmenak, eta janzteko moduak.

120. grafikoa Adin bereko neska-mutilekin partekatutako gustuak, sinesmenak, ohiturak eta arazoak jatorriaren arabera, %

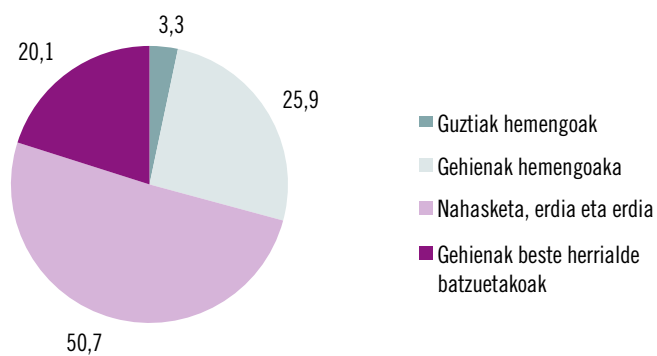
23.G. Zer partekatzen duzu zure adinekoekin?
Iturria: egileek egina

Azkenik, Bigarren Hezkuntzako ikasleen gurasoei haien lagunei buruzko galderak egin dizkiegu. 121. grafikoa ikus daiteke atzerritar jatorriko gurasoen lagun-taldeak mistoak direla batik bat (%50,7). Gainera, kasuen %25,9an lagun-taldeko gehienak euskal jatorrikoak dira, eta kasuen %20,1ean, lagun gehienak beste herrialde batzuetakoak dira.

Jatorri autoktonoko pertsonen artean, ohikoagoa da soilik hemengo pertsonaz osatutako lagun-taldeak aurkitzea (%58,1). Eta ez da batere ohikoa lagun-talde

mistoak izatea (%3,2), eta are gutxiago lagun guztiak beste herrialde batzuetakoak izatea (batere ez).

121. grafikoa Gurasoen lagunen jatorria, atzeritar jatorria, %

80.G. Nongoak dira zure lagunak edo ezagunak?
Iturria: egileek egin

Inkestatutako pertsonen bikotekideen lagunen jatorriaz ere galdetu dugu; dena den, banaketa aurreko grafikoan aurkeztutakoaren oso antzekoa da.

Laburbilduz

1. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen lagunak jatorri autoktonoko pertsonak dira, batik bat; hala ere, kanpotik etorritako lagun gehiago dituzte jatorri autoktonoko ikasleek baino. Lagun-talde mistoak ohikoagoak dira atzerritar jatorriko ikasleen artean.
 2. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, soilik pertsona autoktonoz osatutako lagun-taldea duten atzerritar jatorriko ikasleen tasa handiagoa da sare publikoan baino. Aldi berean, jatorri autoktonoko lagunak dituzten atzerritar jatorriko ikasleen proportzioa D eremuan da handiena.
 3. Beren adineko gazteekin partekatzen dituzten gustuei, sinesmenei eta arazoei dagokienez, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek gehien aipatutako alderdiak hauek izan dira: dibertitzeko moduak, hizkuntza, musika, leku beretara joatea, eta hitz egiteko eta adierazteko moduak; gutxien aipatutakoak erlijio bera izatea eta ideia eta sinesmen berak izatea dira.
 4. Musika partekatzea neurri handiagoan uste dute atzerritar jatorriko ikasleek jatorri autoktonoko ikasleek baino. Gauza bera gertatzen da bizitzako arazoekin ere. Atzerritar jatorriko ikasleek partekatzen dituztela neurri handiagoan uste dute jatorri autoktonoko ikasleek baino.
 5. Leku beretara joatea, hizkuntza bera hitz egitea, hitz egiteko eta adierazteko moduak, ideiak edo sinesmenak, eta janzteko moduak atzerritar jatorriko ikasleek eta jatorri autoktonoko ikasleek partekatzen dituzte.
 6. Azkenik, gurasoen lagunei dagokienez, atzerritar jatorrikoen artean ohikoagoa da lagun-talde mistoa izatea, eta jatorri autoktonoko artean ohikoagoa da soilik pertsona autoktonoz osatutako lagun-taldea izatea
-

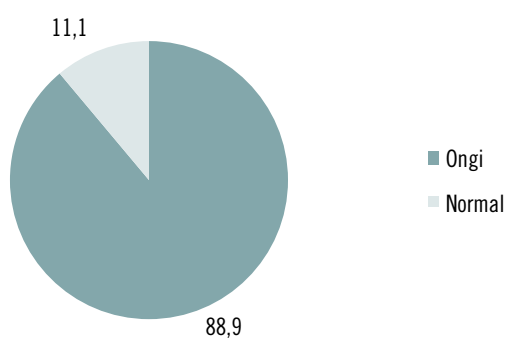
6

Ongizatea

Ongizatea: lehen hezkuntza

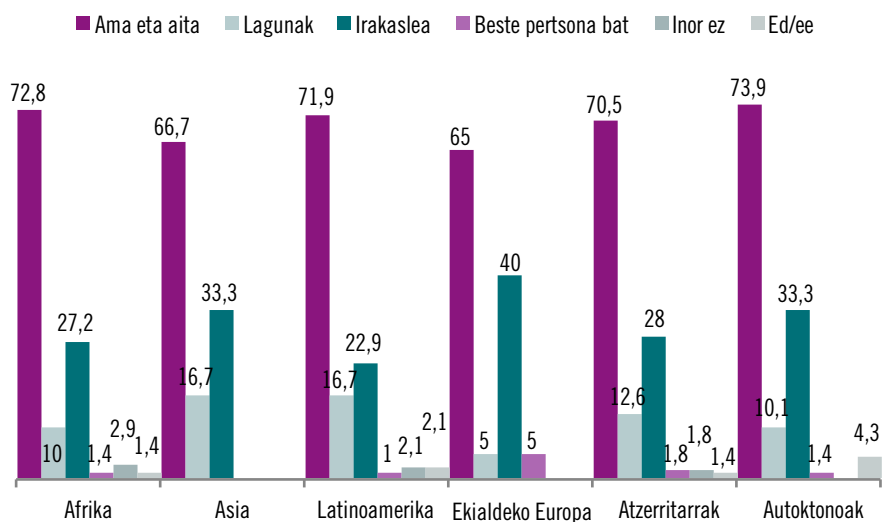
Atal honetan, Lehen Hezkuntzako ikasleen ongizate subjektiboarekin lotutako alderdien emaitza nagusiak bildu ditugu; esate baterako, ohiko gogo-aldatea edo norengana jotzen duten arazoren bat dutenean. Hasteko, normalean nola sentitzen diren galdetu diegu. 122. grafikoan ikus daitekeen moduan, Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen gehiengo zabalak (%88,9) dio ongi sentitzen dela, eta %11,1ek, normal sentitzen dela. Ez dago alde adierazgarririk jatorriaren arabera.

122. grafikoa Ohiko gogo-aldatea, atzeritar jatorria, %

28.G. Nola sentitzen zara normalean?
Iturria: egileek egina

Azkenik, arazoren bat dutenean norekin hitz egiten duten galdetu diegu Lehen Hezkuntzako neska-mutilei. Oro har, atzeritar jatorriko ikasleak eta euskal jatorrikoak gurasoengana jotzen dute (%70,5 eta %73,9). Hala ere, heren bat inguruk irakasleak aipatu dituzte. Lagunengana Lehen Hezkuntzako hamar ikasletik batek jotzen du (%12,6 eta %10,1).

123. grafikoa Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, jatorriaren arabera, %

29.G. Arazo bat dutunean, norekin hitz egiten duzu?
Iturria: egileek eginak

Familia-jatorriaren arabera, Ekialdeko Europako eta Asiako jatorria duten ikasleek gurasoengana gutxiago jotzen dutela ikusten dugu (%65,0 eta %66,7, hurrenez hurren) gainerako jatorrietakoek baino. Latinoamerikar jatorriko ikasleak dira irakasleengana gutxien jotzen dutenak (%22,9), eta arazo bat izanez gero lagunengana jotzen dutenen portzentaje handienetako bat dute (%16,7), asiar jatorriko ikasleekin batera (%16,7).

Laburbilduz

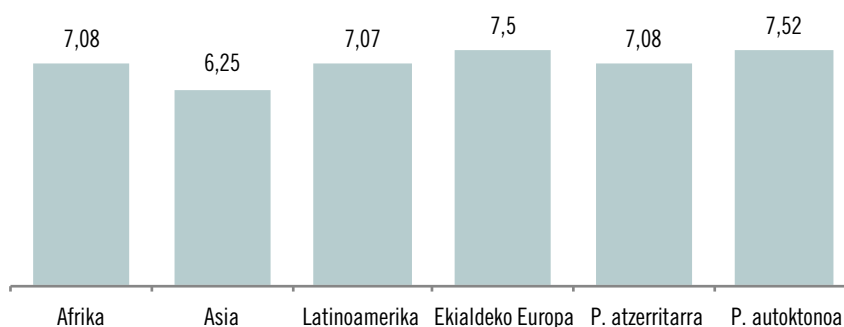
1. Lehen Hezkuntzako ikasleen gehiengo zabalak dio normalean ongi sentitzen dela. Ez dago alde adierazgarriarik familia-jatorriaren arabera. Arazoren bat dutenean norengana jotzen duten galdetuta, atzeritar jatorriko eta jatorri autoktonoko ikasleek gehien aipatu duten aukera gurasoengana jotzea izan da, eta bigarren aipatuena, irakasleengana jotzea.
 2. Ekialdeko Europako eta Asiako jatorriko ikasleek beste familia-jatorri batzuetakoek baino neurri txikiagoan jotzen dute gurasoengana. Latinoamerikar jatorriko neska-mutilak dira arazoren bat dutenean irakasleengana gutxien jotzen dutenak; haien aukera ohikoena lagunengana jotzea izaten da.
-

Ongizatea: bigarren hezkuntza

Bigarren Hezkuntzako ikasleen ongizatea baloratzeko asmoz, ongizate subjektiboaren dimentsio batzuen adierazleak diren galdera batzuk egin dizkiegu. Lehenik eta behin, jendearengan zer konfiantza duten galdetu diegu, eta 0tik 10era baloratzeko eskatu diegu. Atzerriar jatorriko ikasleek 7,80 puntuko tasa dute batez beste, eta datu hori altuagoa da jatorri autoktonoko ikasleen kasuan: 7,52 puntu.

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, batez besteko txikiena asiar jatorriko ikasleena da (6,25 puntu), eta altuena inkestatutako Ekialdeko Europako jatorria duten pertsonena da (7,50 puntu).

124. grafikoa Pertsonarteko konfiantza, jatorriaren arabera, batez besteko balioak

50.G. Zure ustez, zer neurritan fidatu daiteke jendeaz?
Iturria: egileek egina

Ikastetxe-motaren arabera, ikastetxe pribatuetako ikasleek konfiantza gehiago dute jendearengan (7,34 puntu) ikastetxe publikoetakoek baino (6,84 puntu). Hizkuntza-eredua galderari erantzutean populazioa bereizten duen beste aldagai bat da. A ereduko ikasleak dira jendearengan konfiantza gutxien duena: 6,50 puntu; B eredukoak, 6,98 puntu, eta D eredukoak, 7,01 puntu.

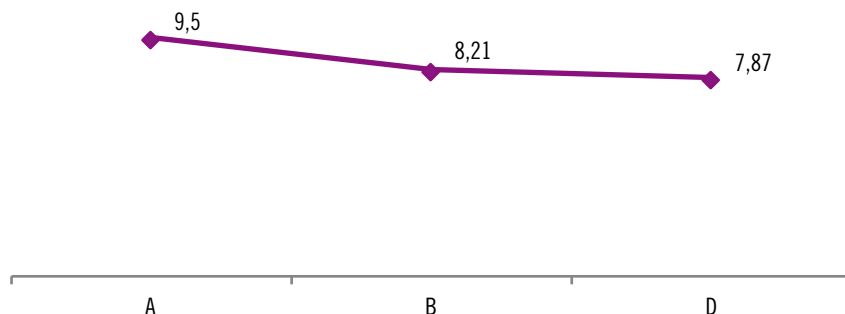
Ongizate subjektiboaren beste dimentsio bat zoriontasun-maila da, eta 0tik 10era arteko eskalaren arabera baloratzen da. Hurrengo grafikoa, Bigarren Hezkuntzako atzerriar jatorriko eta jatorri autoktonoko ikasleek zoriontasun-balio handiak dituztela ikus daiteke: 8,14 eta 8,52 puntu, hurrenez hurren.

Familia-jatorriaren eremuaren arabera, 125. grafikoa ikus daitekeenez, balio altuagoak aurkituko ditugu asiar jatorriko (9,00 puntu) eta afrikar jatorriko (8,48 puntu) ikasleen artean; eta balio baxuenak dituztenak Ekialdeko Europako ikasleak dira (7,00 puntu).

125. grafikoa Zoriontasuna, jatorriaren arabera, batez besteko balioak

51.G. Oro har, pertsona zoriontsua zarela uste al duzu?
Iturria: egileek egina

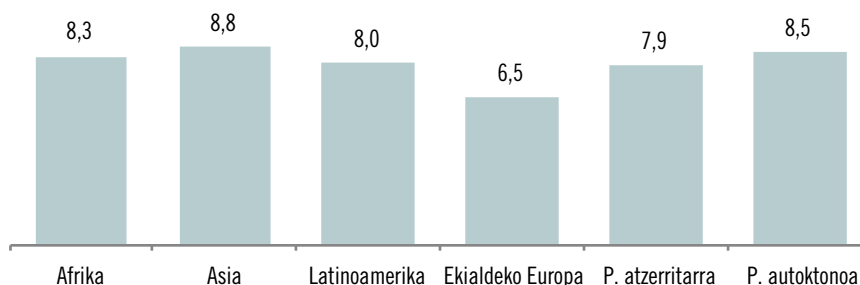
Hurrengo grafikoa, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen batez besteko balioak ikusi daitezke, hizkuntza-ereduaren arabera. A hizkuntza-ereduan matrikulatutako neska-mutilek zoriontsuagoak direla diote (9,5 puntu) B ereduan (8,21 puntu) eta D ereduan (7,87 puntu) matrikulatutakoek baino.

126. grafikoa Zoriontasuna, hizkuntza-ereduaren arabera, batez besteko balioak

51.G. Oro har, pertsona zoriontsua zarela uste al duzu?
Iturria: egileek egina

Bizimoduarekiko asebetetze-mailari dagokionez, oso altua da oro har (8,10 puntu). Hala ere, badaude aldeak familia-jatorriaren arabera; jatorri autoktonoko ikasleek asebetetze-maila altuagoa dute bizimoduarekiko (8,48 puntu) atzerritar jatorrikoek baino (7,93 puntu). Azken horien artean, asebetetze-maila handienekoak Asia (8,75 puntu), Afrika (8,30 puntu) eta Latinoamerikakoak dira (8,00 puntu); maila txikiena, berriz, Ekialdeko Europako jatorrikoek adierazi dute (6,50 puntu).

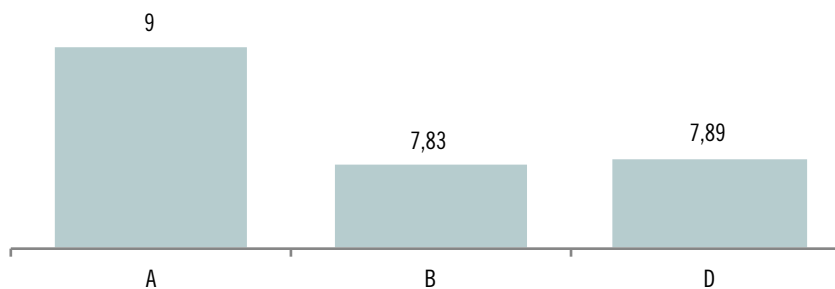
127. grafikoa Bizimoduarekiko asebetetze-maila, jatorriaren arabera, batez besteko balioak

52.G. Zer neurritan zaude pozik zure bizimoduarekin?
Iturria: egileek egin

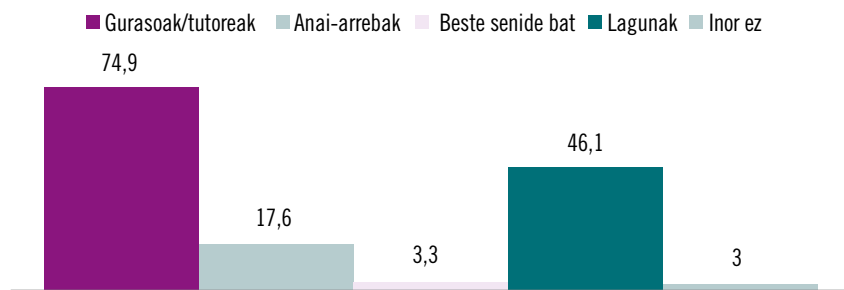
Hizkuntza-ereduaren arabera, 128. grafikoa ikus daiteke A ereduari matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleek bizimoduarekiko asebetetze-maila handiagoa dutela (9,00 puntu) B ereduari (7,83 puntu) edo D ereduari (7,89 puntu) matrikulatutako ikasleek baino.

128. grafikoa Bizimoduarekiko asebetetze-maila, atzeritar jatorria, hizkuntza-ereduaren arabera, batez besteko balioak

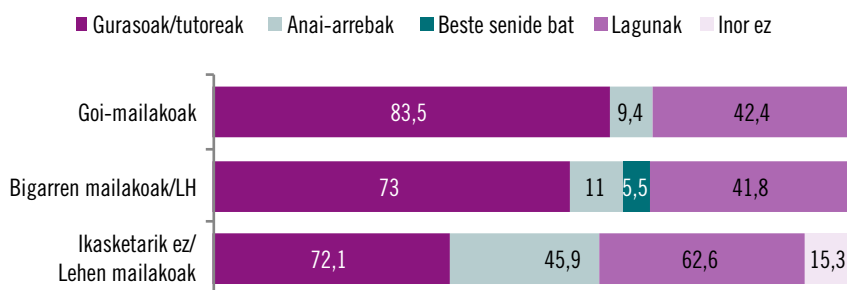
52.G. Zer neurritan zaude pozik zure bizimoduarekin?
Iturria: egileek egin

Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan bezala, arazoren bat dutenean norekin hitz egiten duten galdetu diegu: gurasoekin, anai-arrebekin, lagunekin, beste senideren batekin edo inorekin ez. 129. grafikoa ikus daitekeen moduan, ikasle gehienek gurasoengana edo tutorengana jotzen dutela dioten arren (%74,9), Bigarren Hezkuntzan gehiago aipatzen da lagunekin hitz egiteko aukera (%46,1) Lehen Hezkuntzan baino. Aldi berean, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen %17,6k anai-arrebengana jotzen du, %3,3k beste senideren batengana, eta, azkenik, %3k dio ez duela inorengana jotzen arazoren bat duenean.

129. grafikoa Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, atzeritar jatorria, %

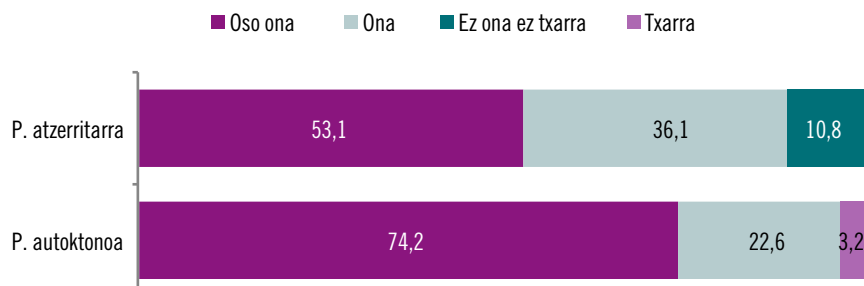
53.G. Kezkatuta zaudenean edo arazo bat duzunean, norekin hitz egiten duzu?
Iturria: egileek egina

Gurasoen ikasketa-mailaren arabera, 130. Grafikoa ikus dezakegun moduan, atzeritar jatorriko ikasleak sarriago joaten dira gurasoengana, goi-mailako ikasketak badituzte (%83,5). Aldiz, lehen mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik gabeko gurasoak dituzten ikasleek kasuan, gehiago jotzen dute anai-arrebengana (%45,9), lagunengana (%62,6) edo ez dute inorengana jotzen (%15,3).

130. grafikoa Arazo bat dutenean norengana jotzen duten, atzeritar jatorria, gurasoen ikasketa-mailaren arabera, %

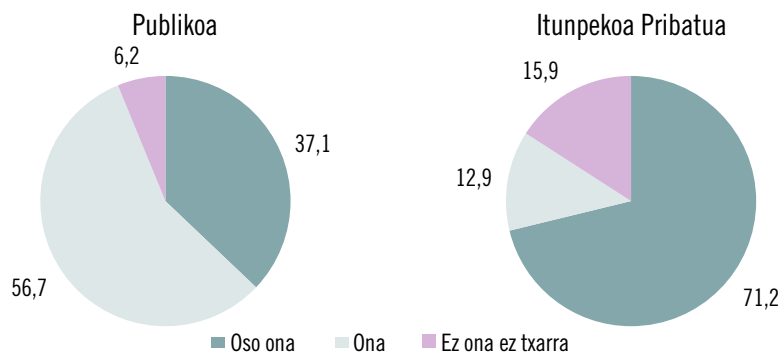
53.G. Kezkatuta zaudenean edo arazo bat duzunean, norekin hitz egiten duzu?
Iturria: egileek egina

Azkenik, beren osasun-egoera baloratzeko eskatu diegu. 131. grafikoa erakusten du atzeritar jatorriko ikasleek ia erdiek oso osasun ona dutela (%53,1), %36,1ek osasun ona duela, eta %10,8k osasun ez ona ez txarra duela. Familia-jatorriaren arabera, jatorri autoktonoko ikasleek dute beren egoera oso ontzat baloratzen dutenen tasa altuena (%74,2; atzeritar jatorriko ikasleek %53,1 baino altuagoa, beraz).

131. grafikoa Osasunaren autoebaluazioa, jatorriaren arabera, %

54.G. Zure ustez, nolakoa da zure osasuna?
Iturria: egileek egina

Gurutzeetako beste aldagai batzuk kontuan hartuta, alde adierazgarriak daude ikastetxe-motaren eta hizkuntza-ereduaren arabera. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, osasunaren autoebaluazioa (%71,2) handiagoa da sare publikoko ikastetxeetan baino (%37,1).

132. grafikoa Osasunaren autoebaluazioa ikastetxe-motaren arabera, atzerritar jatorria %

54.G. Zure ustez, nolakoa da zure osasuna?
Iturria: egileek egina

Azkenik, hizkuntza-ereduaren araberako aldeei dagokienez, B eremuan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleen artean, beren osasuna oso ona dela dioten tasa (%74) altuagoa da A eremuan (%50) edo D eremuan (%26) matrikulatutako ikasleena baino.

Laburbilduz

1. Jendearengan duten konfiantzari dagokionez (ongizate subjektiboaren dimentsioetako bat da), Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen batez bestekoa altua da; hala ere, datu hori jatorri autoktonoko ikasleen kasukoa baino baxuagoa da. Batez besteko baxuena asiar jatorriko ikasleen artean erregistratu da, eta altuena, inkestatutako Ekialdeko Europako jatorriko pertsonen artean. Ikastetxe pribatuetan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleek konfiantza handiagoa duten jendearengan ikastetxe publikoetan matrikulatutakoek baino. Gainera, A ereduko ikasleak neurri txikiagoan fidatzen dira jendeaz D edo B ereduetako ikasleak baino.
 2. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko eta jatorri autoktonoko ikasleen zoriontasun-mailari dagokionez, zoriontasun subjektiboaren balioak altuak dira. Familia-jatorriaren eremuaren arabera, asiar jatorriko ikasleei dagozkien balio altuenak, eta Ekialdeko Europako jatorriko ikasleei dagozkien balio baxuenak. A hizkuntza-ereduan matrikulatutako atzerritar jatorriko neska-mutilek zoriontsuagoak direla diote B ereduan eta D ereduan matrikulatutakoek baino.
 3. Atzerritar jatorriko ikasleek diote oso pozik daudela beren bizimoduarekin; hala ere, balio hori altuagoa da jatorri autoktonoko ikasleen artean. Familia-jatorriaren eremuaren arabera, balio altuenak dituzten jatorriak Asia, Afrika eta Latinoamerika dira. Balio txikiak, berriz, Ekialdeko Europako jatorriari dagozkio. Berriro ere, A ereduan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleak dira bizimoduarekiko asebetetze-balio altuagoak dituztenak B eta D ereduetan matrikulatutako pertsonekin alderatuta.
 4. Arazo bat izatean norengana jotzen duten galdetuta, atzerritar jatorriko ikasle gehienek erantzun dute gurasoengana edo tutorengana jotzen dutela, eta, neurri txikiagoan, lagunengana. Gurasoen ikasketa-mailaren arabera, atzerritar jatorriko ikasleek maizago jotzen duten gurasoengana, haiek goi-mailako ikasketak badituzte. Gurasoek lehen mailako ikasketak badituzte edo ez badute ikasketarik, gehiago jotzen dute anai-arrebengana edo lagunengana, edo ez dute inorengana jotzen.
 5. Azkenik, atzerritar jatorriko ikasle gehienek diote osasun ona edo oso ona dutela; jatorri autoktonoko ikasleak dira oso osasun onaren tasa altuena dutenak. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, atzerritar jatorriko ikasleen osasunaren autoebaluazioa handiagoa da sare publikoan baino. Hizkuntza-ereduaren arabera, B ereduan matrikulatutako atzerritar jatorriko ikasleen artean, beren osasuna oso ona dela dioten tasa altuagoa da A ereduan edo D ereduan matrikulatutako ikasleena baino.
-

7

Itxaropenak

Lehen hezkuntzako itxaropenak

Lehen Hezkuntzako ikasleek beren etorkizunari buruz zer pentsatzen duten bildu dugu. Horretarako, handitan zer izan nahi duten galdetu diegu, eta haien gurasoei beren seme-alabentzat etorkizunean nahi dutenari buruzko galderak egin dizkiegu. Eta Lehen Hezkuntzako ikasleek handitan zer izan nahi duten abiapuntu hartuta, bederatzi lanbideko zerrenda bat eman diegu inkestatutako neska-mutilei, eta zerrendan zer jarri edo kenduko luketen esateko aukera ere eman diegu. 11. taulan ikus daitekeen moduan, aurrez ezarritako bederatzi lanbideez gain, beste zortzi ere sartu ditugu. Guztira, gehien hautatutako aukera futbolaria izatea izan da (%22,6). Bigarrenik, garrantzitsua iruditzen zaigu jasotzea inkestatutako Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen %12,3k ez dakiela zer izan nahi duen handitan. %8k irakaslea izatea aukeratu du; %9,2k, sendagilea izatea; %8,4k, polizia; eta %4,5ek, ile-apaintzailea.

11. taula Handitan zer izan nahi duten, %

LANBIDEA	%
Futbolaria	22,6
Beste zerbait	15,1
Ed/ee	12,3
Medikua	9,2
Polizia	8,4
Irakaslea	8
Ile-apaintzailea	4,5
Margolaria	3,9

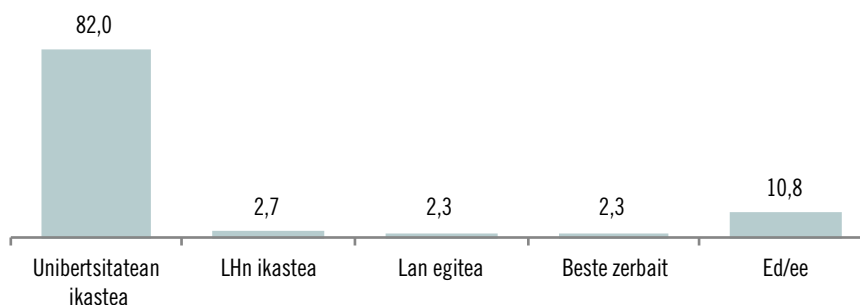
LANBIDEA	%
Kantaria	3,2
Suhiltzailea	2,8
Sukaldaria	2,8
Pilotua	2,8
Albaitaria	2,1
Igeltseroa	1,3
Bankuko langilea	0,5
Okina	0,5

30.G. Zer izan nahi duzu handitan?
Iturria: egileek egina

Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikus daiteke alde adierazgarriak daudela sexuaren arabera. Izan ere, futbolariak izan nahi duten mutilak (%34,1) neskak baino gehiago dira (%6,2), eta irakasleak izan nahi duten neskak (%15,2) mutilak baino gehiago dira (%2,4). Hizkuntza-ereduaren arabera ere, ikus daiteke A ereduan matrikulatutakoek neurri handiagoan izan nahi dutela ile-apaintzaileak (%22,7) B ereduan ikasten dutenak baino (%2,9).

Ikasleek institutuan ikasten amaitu ondoren, atzeritar jatorriko gurasoek nahi dutenari dagokionez, hamar familiatik ia zortzik unibertsitatera joan daitezela nahi dute (133. grafikoa); %2,7k lanbide-heziketa ikas dezatela nahi du, eta %2,3k, lanean hastea. Beste erantzun bat aukeratzean (%2,3), seme-alabek aukeratzen dutenarekin edo haiek zoriontsu egiten dituenarekin lotuta egoten da. Ikasten jarraitu dezaten duten interesari buruzko baieztapenen arrazoiei dagokienez, enplegu on bat izatea eta beren bizitzan etorkizun hobea izatearekin lotutako alderdiak agertzen dira, eta, kasu batzuetan, beren seme-alabengan dituzten itxaropenak beteko dituztelako.

133. grafikoa Lehen Hezkuntzako gurasoek institutuaren ondorengo etorkizunari buruz dituzten nahiak, %

72.G. Zure seme-alabak institutua amaitzean zer egitea nahi zenuke?
Iturria: egileek egina

Ondoren, beren seme-alabak zertan lan egitea gustatuko zitzaien galdetu diegu, galdera ireki baten bidez; hau da, ez dugu lanbiderik iradoki zuzenean Lehen Hezkuntzako ikasleei galdera egitean. Erantzun ondoren, benetan zertan lan egin dezakeen uste duen galdetu diegu. 12. taulan ikusten den moduan, hasiera batean ez zekiten zer erantzun (%30,5) eta are gehiago harritu ziren errealistak izateko esan genienean (%38,8k ez zekien zer esan). Bestetik, gehien gustatzen zaien edo motibatu ditzakeen horretan lan egiteko nahiaren tasa %15ekoa da, baina %5,9raino jaitsi da “nahi” hori “ahal” bihurtzean. Beraz, gurasoek onartzen dute ez dela erraza izango haien seme-alabek nahi duten horretan lan egitea, ez eta ikasitakoarekin lotutako lana izango dutenik ere; hain zuzen ere, gertatu dadin nahi dutenaren (%3,7) eta benetan gerta daitekeenaren (%1) arteko aldea 3,7 puntukoa da.

12. taula Seme-alaben etorkizun profesionalari buruzko gurasoen nahia eta errealitate posiblea, %

	NAHIA	ERREALISTA IZANIK
Ed/ee	30,5	38,8
Medikua eta sanitarioa	18,8	13,1
Gustuko duena/nahi duena	15,0	5,9
Irakaslea	4,9	5,9
Futbolaria	4,0	5,8
Ikasitakoa	3,7	1,0
Polizia	3,5	2,6
Ingeniaria	3,2	0,9
Administraria	2,7	1,3
Albaitaria	1,4	3,3
Abokatua	1,4	0,5
Mekanikaria	1,4	0,9
Arkitektoa	1,4	1,8
Ekonomialaria	1,0	1,5
Estetizista eta ile-apaingintza	0,9	1,0
Informatikaria	0,5	3,2
Ahal duenean	0,5	0,9
Artista	0,4	-

74.G. Zure seme-alabak handitan zer lan egitea nahi zenuke?

75.G. Eta errealista izanik, zertan egin dezake lan, zure ustez?

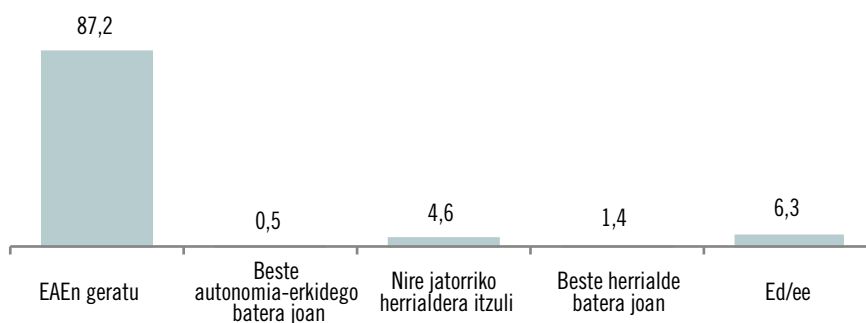
Iturria: egileek egina

Lanbide konkretuei dagokienez, batzuek nahiaren alde gehiago egin dute benetan gertatuko dela uste dutenaren alde baino (ingeniaritzak, osasun-adarra), eta beste batzuek uste dute beren etorkizuna enplegu bat lortzeko moduko lanbideei lotuta

egon daitekeela, horretan lan egiteko nahiari lotuta egon beharrean (informatika, albaitaritza).

Azkenik, inkestatutako familia gehienek hurrengo bost urteetan gutxienez Euskadin geratzeko asmoa dute (%87,2). Soilik %4,6k du bere jatorrizko herrialdera itzultzeko asmoa, eta %1,4k, bere herrialdera batera joateko asmoa. Lurraldera azken aldian (2008tik 2013ra bitartean) iritsitako atzerritar jatorriko populazioaren %9,5ek beste herrialde batera joateko asmoa du, aurreko aldietan iritsitakoetatik nabarmen bereiziz.

134. grafikoa Hemendik bost urtera arteko itxaropenak, %

76.G. Hurrengo bost urteetan, EAEn geratzeko, beste herrialde batera joateko edo zure herrialdera itzultzeko asmoa duzu?
Iturria: egileek egina

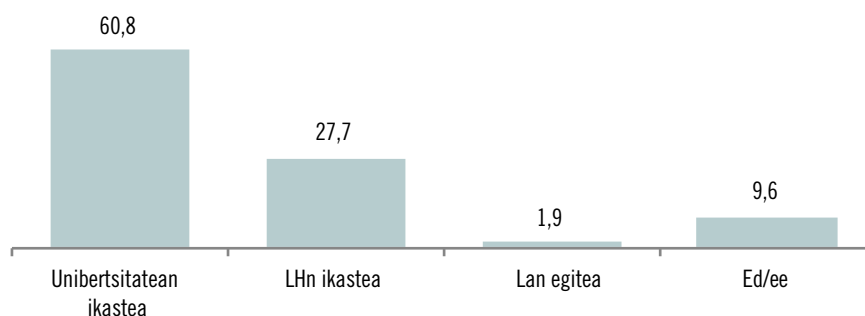
Laburbilduz

1. Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek aukeratutako lanbideetan, alde adierazgarriak daude generoaren arabera; futbolariak izan nahi duten mutilak gehiago dira, eta irakasleak eta ile-apaintzaileak izan nahi duten neskak gehiago dira. Gurasoen aukeraketa aldatu egiten da beren seme-alabek izan dezatela nahi duten lanbideaz edo benetan garatuko dutenez hitz egiten dugunean. Zehazki, uste dute beren seme-alabek aukeratu dezaketen lanbidea gehiago dela nahi bat errealitatea baino.
 2. Inkestatutako atzerritar jatorriko hamar gurasotik zortzik nahi dute beren seme-alabak unibertsitatera joatea, lanbide-heziketako ikasketetan edo zuzenean lan-merkatuan sartzea bigarren planoan utzita.
 3. Hurrengo bost urteetan, gutxienez, Euskadin geratzea ideia orokor bat den arren, 2008tik 2013ra bitartean iritsitakoek itzultzeko asmo handiagoa dute lehenago iritsitakoek baino.
-

Bigarren hezkuntzako itxaropenak

Lehen Hezkuntzako ikasleekin bezala, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleek beren etorkizun akademikoari eta etorkizuneko lanari buruz dituzten itxaropenak aztertuko ditugu, bai eta haien gurasoenak ere. Institutua amaitu ondoren, Bigarren Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleen %60,8k unibertsitatera joan nahi du, eta %27,7k, lanbide-heziketa ikasi. Hau da, %88,5ek ikasten jarraitzeko asmoa du. Soilik %1,7k ikusten du bere burua lan-merkatuan. Zehazki, eta gurutzeetako aldagaiak kontuan hartuta, A ereduko ikasleen %50ek lanean ikusten du bere burua, institutua amaitu ondoren. Beste ereduetako ikasleek ez dute kontuan hartu aukera hori. Beraz, aldea adierazgarria da. Bestetik, mutilek neurri handiagoan ikusten dute beren burua lanbide-heziketa ikasten (%43,5) neskek baino (%7,5).

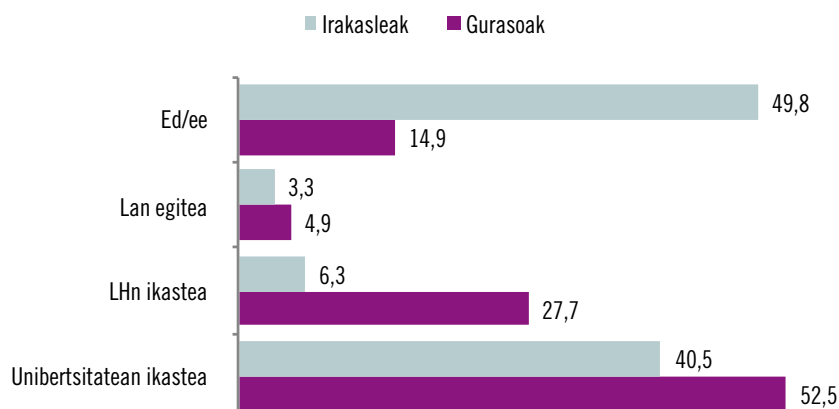
135. grafikoa Bigarren Hezkuntzako ikasleen nahia institutua amaitzen dutenerako, %

55.G. Zer gustatuko litzaizuke egitea institutua amaitu ondoren?
Iturria: egileek egina

Ikasleen etorkizunari buruz beren gurasoek eta irakasleek zer uste duten galdetuta, X. grafikoan ikus dezakegu familiaren kasuan haiek adierazitakoarekiko pertzepzio desberdina dutela, eta irakasleen kasuan, are desberdinagoa. Gurasoen kasuan, atzeritar jatorriko ikasle gehienek uste dute unibertsitatera joan daitezela izango dela (%52,5), baina ikasleek beraiek beren etorkizunaz uste dutena baino neurri txikiagoan. Dena den, lanbide-heziketa ikasteko ideian bat datoz (%27,2) eta familiak pentsatzen duenarekiko ezjakintasuna ere pixka bat handitu da (%14,9). Irakasleen kasuan, ikasleen %49,8k ez daki zer uste duten beren etorkizunari buruz, eta %40,5ek uste du ikastetxearen ustez ikasleak unibertsitate-ikasketekin jarraituko duela. Lanbide-heziketa %6,3ra arte jaitsi da.

136. grafikoa Bigarren Hezkuntzako ikasleen pertzepzioa gurasoen eta irakasleen nahiari buruz, %

56.G. Eta, institutua amaitzean, zer egin dezazun nahi dute zure gurasoek?
 57.G. Eta, institutua amaitzean, zer egin dezazun nahi dute zure irakasleek?
 Iturria: egileek egina

Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, mutilen %43,5ek pentsatzen du gurasoek uste dutela lanbide-heziketa ikasten amaituko duela. Horretan alde nabarmena dago neskekiko (%7,5). Bestetik, goi-mailako ikasketak dituzten atzerritar jatorriko gurasoen seme-alabek pentsatzen dute familiak ez duela inola ere uste lanbide-heziketa ikasten amaituko dutenik. Bigarren mailako ikasketak eta lanbide-heziketakoak (%40,9) eta lehen mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik gabekoen (%15,3) familiek ez bezala.

Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleei zertan lan egin nahi duten galdetuta, eta ondoren, errealista izanik, non amaituko duten uste duten, zalantzak eta ezjakintasuna izan dira nagusi. Hala ere, ikasleen %6,3k adierazi du ez dakiela zertan lan egitea gustatuko litzaiokeen, eta errealistak izateko eskatu ondoren, datua %24,8ra jaitsi da. 13. taulan azaltzen diren enpleguei dagokienez, alde txiki bat hautematen da nahi dutenaren eta benetan gertatuko dela espero dutenaren artean.

13. taula Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen lan-etorkizunari buruzko nahia eta errealitate posiblea, %

	NAHIA	ERREALISTA IZANIK
Mekanikaria	21,3	16,3
Medikua eta sanitarioa	14,0	11,5
Futbolaria	9,9	0,0
Ile-apaintzailea	8,5	6,6
Ez dakit	6,3	24,8
Abokatua	6,1	6,1
Irakaslea	5,8	5,8

	NAHIA	ERREALISTA IZANIK
Zuzenbida	3,3	3,3
Artista	3,3	0,0
Laguntzailea	3,3	0,0
Administraria	3,3	3,3
Soldatzailea	3,0	0,0
Pilotua	3,0	6,3
Arkitektoa	2,5	2,5
Ingeniaria	2,5	0,0
Farmazialaria	1,9	1,9
Garraiolaria	1,9	1,9
Igeltseroa	0,0	3,3
Teknologia	0,0	3,0
Hezitzailea	0,0	3,3

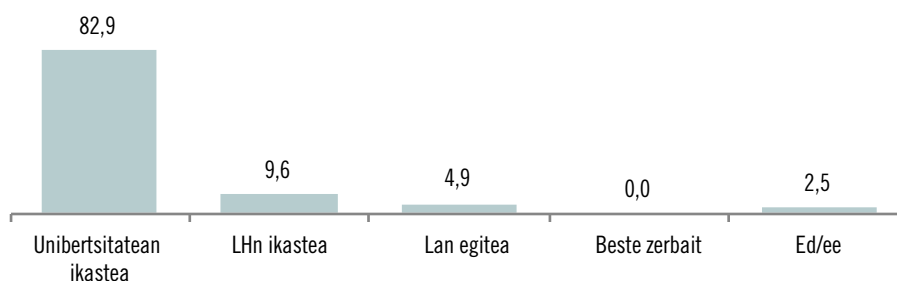
58.G. Zertan lan egin nahi zenuke handitan?

59.G. Eta errealista izanik, zertan egin dezakezu lan, zure ustez?

Iturria: egileek egina

Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen kasuan bezala, Bigarren Hezkuntzako seme-alaben etorkizuneko lanarekin eta prestakuntzarekin lotutako gaiei buruzko galderak egin dizkiegu gurasoei. 137. grafikoan ikus daitekeen moduan, hamarretik zortzik nahi dute seme-alabek unibertsitatean ikasten jarraitzea, %9,6k lanbide-heziketa ikas dezaten nahi du, eta %4,9k, lanean hastea. Baieztapen horien alde arrazoi hauek eman dituzte: gurasoak baino hobeto bizitzea eta lan bat lortzea. Edo besterik gabe, badakite zer etorkizun nahi duten beren seme-alabek eta haien erabakia babesten dute. Gurutzeetako aldagaiei erreparatuz, ikusten da seme-alabak A ereduan dituzten gurasoen %50en ustez, lan-merkatuan sartuko dira, institutua amaitu ondoren. D ereduan ikasten (%7) dutenekiko aldea adierazgarria da.

137. grafikoa Bigarren Hezkuntzako gurasoek institutuaren ondorengo etorkizunari buruz dituzten nahiak, %

27.G. Zure seme-alabak institutua amaitzean zer egitea nahi zenuke?
Iturria: egileek egina

Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleei zertan lan egin nahiko luketen eta benetan zertan lan egiten ikusten duten beren burua galdetu diegun moduan, bi galdera horiek egin dizkiegu haien gurasoei ere. 14. taulan ikus daitekeen moduan, seme-alabek nahi duten ikasteko nahia %31,1etik %5,8ra jaisten da, errealistak izateko eskatzen diegunean. Gainera, zalantzak areagotu egiten dira etorkizunean benetan zertan lan egingo duten pentsatzen dutenean (%46,6). Gainerako lanbideei dagokienez, ez dugu alde adierazgarririk hauteman nahiaren eta errealitatearen artean, kontuan hartuta Bigarren Hezkuntzako ikasleekin hitz egiten ari garela, eta familiek argiago izan dezaketela zein izan daitezkeen beren lehentasunak; Lehen Hezkuntzako ikasleekin ez zen gauza bera gertatzen, orain baino askoz urrunagoko etorkizunerako gurasoek zituzten itxaropenak garbiago sumatu zitekeelako.

14. taula Seme-alaben etorkizun profesionalari buruzko Bigarren Hezkuntzako gurasoen nahia eta errealitate posiblea, %

	NAHIA	ERREALISTA IZANIK
Gustuko duena/nahi duena	33,1	5,8
Irakaslea	6,6	6,6
Medikua	7,4	8,2
Ingeniaria	5,5	-
Informatikaria	3,0	6,1
Administraria	6,3	-
Komunikazioa	3,3	-
Lanpostu ona	3,3	-
Arkitektoa	1,9	2,5
Ahal duenean	3,0	3,3
Abokatua	6,3	6,3

	NAHIA	ERREALISTA IZANIK
Pilotua	3,0	3,0
Ile-apaintzailea	1,9	-
Farmazialaria	1,9	-
Ez dakit	13,3	46,6
Mekanikaria	-	3,3
Enpresaburua	-	1,9
Soldatzailea	-	3,0

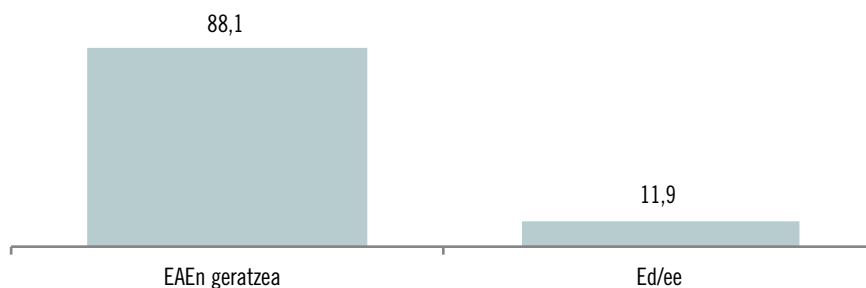
74.G. Zure seme-alabak handitan zer lan egitea nahi zenuke?

75.G. Eta errealista izanik, zertan egin dezake lan, zure ustez?

Iturria: egileek egina

Azkenik, bost urte barruko etorkizunari buruzko galderari dagokionez, Euskadin bizitzen jarraitzeko asmoa duten, beste herrialde edo autonomia-erkidego batera joateko asmoa duten edo beren jatorriko herrialdera itzultzeko asmoa duten galdetuta, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen familiek Euskadin geratzeko asmoa dute (%88,1), eta ez dute beste aukerarik aurreikusten, zer egin behar dutenek ez dakitenek salbu (%11,9)

138. grafikoa Hemendik bost urtera arteko itxaropenak, %

76.G. Hurrengo bost urteetan, EAEn geratzeko, beste herrialde batera joateko edo zure herrialdera itzultzeko asmoa duzu?

Iturria: egileek egina

Laburbilduz

1. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasle gehienek ikasten jarraitze-ko asmoa dute, institutua amaitu ondoren. Zehazki, %60k unibertsitatera joan nahi du. Ikasleek, beren iruditerian, gurasoen nahia ere ikasten jarraitu dezatela dela hautematen dute; hala ere, unibertsitatera joateko aukera txikiagoa da. Bestetik, ikasleen erdiek ez dakite zer espero duten irakasleek beraiegandik etorkizunean. Goi-mailako ikasketak dituzten familietako ikasleek uste dute ez dutela lanbide-heziketa ikasiko, eta ikasketarik ez duten edo lehen mailako ikasketak dituzten familietakoek uste dute lan-merkatuan sartuko dituztela. Bestetik, mutilek neskek baino neurri handiagoan uste dute haren familiek lanbide-heziketa ikas dezatela nahi dutela.
 2. Gehienetan, bizibidea ateratzeko izan nahi duten lanbidea desiratuagoa da benetan hori gertatuko den galdetzea baino. Etorkizunean izan dezaketene lanbideari buruz errealistak direnean, zalantzak handitu egiten dira.
 3. Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan bezala, atzerritar jatorriko hamar familiatik zortzik beren seme-alabak unibertsitatera joatea nahi dute. Seme-alabek lanbideari buruzko nahiaren eta benetan zer izan dezaketene lanbidearen artean aukeratu beharraren aurrean, aldeak ez dira hain adierazgarriak. Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen kasuan bezala; dena dela, badirudi errealistak direla benetan egin nahi duten lanean jarduteko aukerei dagokienez.
 4. Atzerritar jatorriko ikasleen familiak hemendik bost urtera bitartean aurreikusten duten aukera bakarra Euskadin geratzea da. Baina zalantza gehiago dituzte beren buruaz Lehen Hezkuntzako ikasleen familiek baino.
-

Laburpena eta ondorioak

Txosten honetan zehar, atzerritar jatorriko ikasleen eta haien gurasoen pertzepzioak eta errealitateak bildu ditugu, haien hezkuntza-, familia-, identitate- eta gizarte-errealitatea eta etorkizuneko errealitatea ezagutzeko. Halaber, atzerritar jatorriko ikasleen eta jatorri autoktonoko ikasleen emaitzak alderatuz, egiaztatu ahal izan dugu alde adierazgarriak daudela bi talde horien artean, bigarren belaunaldi esaten zaionaren egoera bereizgarriak nabarmenduz.

Emaitzek serie honetako beste txosten batzuetan jasotako gai batzuk berretsi dituzte, eta maiz agertu izan dira eremu honetako beste ikerketa batzuetan. Arrakala bat dago atzerritar jatorriko eta jatorri autoktonoko familien artean, hezkuntza- eta ekonomia-aldagaietan oinarritua batik bat, ondorengoengan eragiten duena. Gainera, ondorengo horiek beren egoerei aurre egin behar diete; adibidez, identitate berri bat sortzeko beharrari. Eta, azken batean, euskal errealitate anitzean beren lekua aurkitu behar dute. Prozesu konplexua da etorkinen seme-alabentzat, sarritan bizi diren gizarteko herritartzat hartzen ez direnak erabat (Barquín, 2009)⁴.

Azterketa honetatik ateratako eta jarraian laburbilduta erakusten dugun informazioak azken urteetan EAEn sortu den errealitate berri hori hobeto ulertzen laguntzen digu. Ezinbesteko urratsa da gero eta handiagoa den aniztasuna behar bezala kudeatzeko eta ekintza politikotik egokiak direla iritzita hartutako neurriak inplementatzeko.

⁴ Barquín, A. (2009). Nongoak dira etorkinen seme-alabak? Identitatea eraikitzea ikastetxean. In Revista educar, 81-93.

ALDERDI OROKORRAK

Atzeritar jatorriko ikasleen Lehen eta Bigarren Hezkuntzako hizkuntza-ereduari dagokionez, gehienak D eta B⁵ eredueta matrikulatuta daude. Bigarren Hezkuntzan, A eredurako joera handiagoa hautematen da, eta Lehen Hezkuntzan, D ereduak da nagusi. Beraz, badirudi belaunaldi gazteenak neurri handiagoan ari direla euskarazko ereduari matrikulatzen.

Familiak ikasleak zer ikastetxe-motatan (publikoa edo itunpekoa) matrikulatzen dituzten kontuan hartuta, atzeritar jatorriko familietan alde handiak aurkitu ditugu Lehen eta Bigarren Hezkuntzako matrikulazioen artean. Lehen Hezkuntzan, gehienek ikastetxe publikoa aukeratu dute, eta Bigarren Hezkuntzan, ikastetxe publikoaren eta itunpekoaren banaketak antzekoak dira. Lehen eta Bigarren Hezkuntzaren arteko alde horrek eta nagusi den ikastetxe-motak zerikusi handia izan dezake hizkuntza-ereduarekin: itunpeko ikastetxeek A eta B eredueta plazar eskaintzen dituzte normalean, eta beraz, aukera interesgarria izan daiteke Bigarren Hezkuntzako pertsonentzat, neurri handiagoan, eredu hori nahiago dutelako.

Gurasoen giza kapitala funtsezkoa da atzeritarren ondorengoen dinamikak ulertzeko; izan ere, hainbat egileren arabera, zenbat eta handiagoa izan gurasoen giza kapitala, hainbat eta handiagoak izango dira seme-alaben aukera eta helburuak (Aparicio eta Portes, 2014). Atal honetan, giza kapitalaren bi alderdi aztertuko ditugu: lan-egoera eta prestakuntza-maila. Lehenik eta behin, atzeritar jatorriko ikasleen gurasoen ikasketa-mailan derrigorrezkoaren ondoko hezkuntzaren presentzia handiagoa da. Aldiz, familia autoktonoetan goi-mailako ikasketak presentzia handiagoa du.

Bigarrenik, lan-egoerari buruzko datuek erakusten digute atzeritar jatorriko guraso gehienak lanean ari diren arren, lanik gabeko pertsonen kopurua nabaria dela pertsona autoktonoen tasarekin alderatuz gero. Oro har, atzeritar jatorriko familien diru-sarrerak familia-errentetatik datoz neurri handian, eta soilik 10 familietatik 2 bizi dira gizarte-laguntzetatik. Familien erdiak baino pixka bat gehiago alokairuan bizi dira. Joera hori ez da agertzen familia autoktonoen kasuan, etxebizitza baten jabe izatea baita nagusitzen dena.

Jatorri nagusia latinoamerikarra da, Lehen Hezkuntzan zein Bigarren Hezkuntzan. Hala ere, atzeritar jatorriko haurren jatorriari erreparatzen badiogu, argazkia errotik aldatzen da: Lehen Hezkuntzan 10 haurretik 9 Estatuan jaioak dira, eta Bigarren Hezkuntzan, 10etik 5. Bigarrenen artean, pisu handieneko jatorriak Latinoamerika eta Magreb dira.

⁵ Argitze aldera, hiru dira euskal hezkuntza-sareko hizkuntza-ereduak:

- D ereduak: Irakasgai guztiak euskaraz ematen dira eta gaztelania beste irakasgai bat da.
- B ereduak: Irakasgai batzuk euskaraz eta beste batzuk gaztelaniaz (normalean, matematika eta irakurtzen eta idazten ikastea).
- A ereduak: Irakasgai guztiak gaztelaniaz ematen dira eta euskara beste irakasgai bat da.

HEZKUNTZA-ESPARRUA

Ikasgeletan atzeritar jatorriko ikasleak biltzea eztabaida publikoko gaia bihurtu da EAEn. Dena den, badirudi protagonistek (ikasleek) ez dutela gai gatazkatsutzat hartzen. Lehen Hezkuntzako atzeritar jatorriko ikasleek hautematen dute kultura-aniztasuna beren ikasgelan; hala ere, hautemate hori ez da hain nabaria itunpeko sareko ikastetxeetan ikasten dutenen artean. Bigarren Hezkuntzaren kasuan, ikasleek jarrera tolerantea dute kultura-aniztasunarekiko, eta ez dute hautematen etorkinen gehiegizko presentzia ikastetxean; hala ere, probableagoa da hori gertatzea A ereduko ikasleen artean. Gainera, atzeritar jatorriko ikasleak pozik daude ikastetxearekin eta ikasgelako harremanekin, eta gatazkak izaten diren arren, ez dira maiz gertatzen.

Hezkuntza-errendimenduari dagokionez, Lehen Hezkuntzan zein Bigarren Hezkuntzan, atzeritar jatorriko ikasleek, oro har, ikasle ontzat dute beren burua. Hala ere, matematika eta euskara irakasgai zailagoak iruditzen zaizkie; jatorri autoktonoko ikasleentzat, berriz, atzerriko hizkuntzak dira zailenak. Euskal testuinguruan, bi hizkuntza ofizial izanda, gai hori oso garrantzitsua da; eta beraz, haietako bat ez jakiteak lan-aukerak, kultura-ekoizpena eta integrazioa galtzea eragiten du.

Atzeritar jatorriko ikasleek eskola-jardueretan eta eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeari dagokionez, Lehen Hezkuntzako ikasleen kasuan, gehienek hartzen dute parte ikastetxean antolatutako jardueretan eta eskolaz kanpoko jardueretan. Gehienak kirolarekin lotutakoak diren arren, hizkuntzak eta eskola-laguntzako klaseak ere agertzen dira. Zehazki, eskolaz kanpoko azken jarduera hori da A ereduko ikasleek neurri handienez aukeratu dutena. Bigarren Hezkuntzaren kasuan, ikasleen hiru laurdenek ikastetxeak proposatutako eskola-jarduera osagarrietan parte hartzen dute, eta antzeko proportzio batek jardueraren bat egiten du ikastetxetik kanpo, bere kasa. A ereduko ikasleek gutxiago hartzen dute jardueretan beste hizkuntza-eredu batzuetan matrikulatutakoek baino. Kirol-jarduerak dira ohikoenak; eta ondoren, eskola-laguntza eta hizkuntzak.

Ikastetxea aukeratzeko orduan, Lehen Hezkuntzan zein Bigarren Hezkuntzan, etxetik hurbil egotea da gurasoek kontuan hartzen duten lehen irizpidea; eta bigarrena, ikastetxearen kalitatea. Ikastetxearen aukeratzeko erabakian parte ez hartzea neurri handiagoan gertatzen da lehen mailako ikasketak dituzten edo ikasketarik gabeko gurasoen artean.

Azkenik, gurasoek ikastetxearekiko duten harremanari dagokionez, ikastetxerako familiako erreferentzia den pertsona ama izaten da, baina familia autoktonoetan aitaren presentzia handiagoa da atzeritar jatorriko familietan baino. Bestetik, azken horiek diote nahiko harreman dutela ikastetxearekin. Atzeritar jatorriko familien eta euskal jatorrikoen egoera horrek familiako kargak neurri handienez emakumeengan uzten dituen egiturazko genero-desberdintasun bati erantzuten dio (Emakunde, 2007).

FAMILIA-ESPARRUA

Atzerritar jatorriko ikasleen familia-esparrua ezagutzea oso garrantzitsua da haien egungo egoera ulertzeko. Atzerritar jatorriko familien etxeetan pertsona gehiago bizi dira, batez beste, familia autoktonoen etxeetan baino. Familia-moten artean ere alde adierazgarriak daude; atzerritar jatorriko ikasleen artean, guraso bakarreko familiak gehiago dira eta seme-alaben kopurua handiagoa da.

Lehen Hezkuntzan zein Bigarren Hezkuntzan, ikasle gehienek diote giro ona dutela etxean. Hala ere, etxean hautematen duten egoera ekonomikoa hobe da familia autoktonoen kasuan. Itunpeko ikastetxeetan egoera ekonomiko “erosoa” dutela dioten familia gehiago daude ikastetxe publikoetan baino.

Atzerritar jatorriko ikasleek etxean izaten duten eskola-laguntzari erreparatuz, Lehen Hezkuntzan zein Bigarren Hezkuntzan, tutoreek edo gurasoek ikasleen eskola-jarduerari buruzko interes handia erakusten dute. Etxeko lanetan laguntzeari dagokionez, aldeak daude bi zikloen artean. Lehen Hezkuntzako ikasleen artean, gurasoak dira eskola-zereginetako laguntza nagusia, eta afrikar eta txinatar jatorriko ikasleak dira laguntza gutxien izaten dutenak. Inoren laguntzarik izaten ez duten ikasleak Bigarren Hezkuntzan izaten dira ugariagoak, eta gurasoen ikasketamaila txikiagoa (lehen mailako ikasketak edo ikasketarik ez) duten familietan, are ugariagoak.

IDENTITATEA ETA INTEGRAZIOA

Bigarren belaunaldi izenekoak “liminilatite” egoeran daude; hau da, pertsonak zenbait kultura-testuingururen artean oszilatzen, eta, azkenik, zenbait jatorritako kultura-ezaugarri batzuk hartuta identitate berri bat eratuz (Bennet, 2013). Nazio-identifikazioaz galdetzean, identitate hori zehazte aldera, datuak konplexutasun hori erakusten digute: Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen artean, gehienak euskaldun edo espainiar gisa identifikatzen dira; hala ere, Bigarren Hezkuntzaren kasuan, ia erdiek gurasoen jatorriko herrialdea aipatzen dute beren pertenezia zehazteko, baina, afrikar jatorriko ikasleen artean, beren burua euskalduntzat dutenen tasa handiagoa da.

Erljioari eta erlijio-praktikei dagokionez, gai horiek presenteago daude atzerritar jatorriko familietan familia autoktonoetan baino; batik bat, Afrikatik etorritako familien artean. Gurasoek erlijiozaleagoak direla diote seme-alabek baino.

Jatorriko ohiturak eta tradizioak transmititzea, oro har, gai garrantzitsua da atzerritar jatorriko familientzat, eta, bereziki, Afrikatik etorritakoentzat. Ekialdeko Europatik etorritako familientzat garrantzi txikiagoa du.

Bigarren Hezkuntzako ikasleei beren integrazioari buruz galdetuta, euskal gizartean hautemandako integrazio-maila handiagoa da Ekialdeko Europako eta asiar jatorriko ikasleen kasuan. Latinoamerikar eta afrikar jatorriko ikasleen kasuan da txikiena integrazio-maila. Ikasleen artean aldeak daude: goi-mailako ikasketak dituzten gurasoen seme-alabek eta A ereduan matrikulatutakoek integratuago daudela diote beste ikasketa-maila batzuetako gurasoen seme-alaben edo beste eredu batzuetan matrikulatuta daudenen kasuan baino.

GIZARTE-HARREMANAK

Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen gehiengo zabalak lagun mistoak ditu, eta atzerritar jatorriko lagunak tasa hirukoitza da jatorri autoktonoko ikasleen artean hautemandakoarekin alderatuta. Euskal jatorriko ikasleen lagun gehienak haien jatorri berekoak dira, eta atzerritar jatorriko lagunak ez dira oso ohikoak. Dena den, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen lagunak jatorri autoktonoko pertsonak dira, euskal jatorriko familietakoak. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, soilik pertsona autoktonoz osatutako lagun-taldea duten atzerritar jatorriko ikasleen tasa handiagoa da sare publikoan baino. Aldi berean, jatorri autoktonoko lagunak dituzten atzerritar jatorriko ikasleen proportzioa D ereduan da handiena.

Beren adineko gazteekin partekatzen dituzten gustuei, sinesmenei eta arazoei dagokienez, Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek gehien partekatutako alderdiak hauek izan dira: dibertitzeko moduak, hizkuntza, musika, leku beretara joatea, eta hitz egiteko eta adierazteko moduak; gutxien aipatutakoak erlijio bera izatea eta ideia eta sinesmen berak izatea dira.

Azkenik, Lehen Hezkuntzako zein Bigarren Hezkuntzako gurasoen lagunei dagokienez, atzerritar jatorrikoen artean lagun-talde mistoak dira ohikoenak; guraso autoktonoen artean, berriz, soilik pertsona autoktonoz osatutako lagun-taldeak dira ohikoenak. Afrikatik etorritako pertsonak dira biztanleria autoktonoko lagun gutxien dituztenak.

ONGIZATEA

Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko eta jatorri autoktonoko ikasleen zoriontasun-mailari dagokionez, zoriontasun subjektiboaren balioak altuak dira.

Arazo bat izatean norengana jotzen duten galdetuta, Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako ikasle gehienek erantzun dute gurasoengana edo tutoreengana jotzen dutela, eta, neurri txikiagoan, lagunengana.

Azkenik, atzerritar jatorriko ikasle gehienek diote osasun ona edo oso ona dutela; jatorri autoktonoko ikasleak dira oso osasun onaren tasa altuena dutenak. Itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, atzerritar jatorriko ikasleen osasunaren autoebaluazioa handiagoa da sare publikoan baino.

ITXAROPENAK

Atzerritar jatorriko ikasleen eta haien gurasoen itxaropenak eta etorkizuneko planak ezagutzea ere garrantzitsua da. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasle gehienek ikasten jarraitzeko asmoa dute, institutua amaitu ondoren. Zehazki, %60k unibertsitatera joan nahi du. Beren iruditerian, gurasoen nahia ere ikasten jarraitu dezatela dela hautematen dute; mutilek uste izaten dute haien familiak lanbide-heziketa ikastea nahi duela nesken kasuan baino neurri handiagoan.

Inkestatutako atzerritar jatorriko hamar gurasotik zortzik nahi dute beren seme-alabak unibertsitatera joatea, lanbide-heziketako ikasketetan edo zuzenean lan-merkatuan sartzea bigarren planoan utzita.

Izan nahi dituzten lanbideei dagokienez, Lehen Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleek aukeratutako lanbideetan, alde adierazgarriak daude generoaren arabera; futbolariak izan nahi duten mutilak gehiago dira, eta irakasleak eta ile-apaintzaileak izan nahi duten neskak gehiago dira. Bigarren Hezkuntzako atzerritar jatorriko ikasleen artean, gehien aukeratutako lanbideak mekanikaria, medikua, futbolaria, ile-apaintzailea eta “ez daki” izan dira.

Eranskina

Galdetegia lehen hezkuntza

GALDETEGIA - LEHEN HEZKUNTZA

Galdeketa-zenbakia	
Data (eguna-hilabetea-urtea)	
Lurralde Historikoa	
Ikastetxe-mota	
Maila	
Eredua	
Ikastetxearen IDa	
Bertakoa / Jatorri atzerritarra	
Inkestagilea	

Lehenik eta behin, mila esker denbora hartzeagatik. Galdetegi hau benetan garrantzitsua da guretzat; horregatik eskatzen dizugu galdera guztiei zintzotasunez erantzuteko. Ez digu axola nor zaren edo nola deitzen zaren; izan ere, galdetegi hau IKUSPEGIko ikertzaileek baino ez dute ikusiko. Jarraian, hainbat galdera egingo dizkizugu eskolari, lagunei eta, oro har, zure bizitzari buruz, integrazioari buruzko ikerketa baterako. Ondoren, zure guraso edo tutoreei ere galdera batzuk egingo dizkiegu. Has gaitezen.

1. Normalean, zenbat pertsona bizi dira zure etxean?

1) NORMALEAN, ZENBAT PERTSONA BIZI DIRA ZURE ETXEAN?

2. Zure familiako norekin bizi zara?

Aita eta Amarekin	1
Aitarekin bakarrik	2
Amarekin bakarrik	3
Beste pertsona batzuekin, _____	4
Ed/Ede	0

2) ZURE FAMILIAKO NOREKIN BIZI ZARA?			
			
AMA ETA AITAREKIN ☐	AITAREKIN BAKARRIK ☐	AMAREKIN BAKARRIK ☐	BESTE PERTSONA BATZUEKIN ☐

3. Zurekin bizi den neba-arrebarik baduzu?

Bai, 1	1
Bai, 2	2
Bai, 2 baino gehiago	3
Ez	4
Ed/Ede	0

3) ZUREKIN BIZI DEN NEBA-ARREBARIK BADUZU?			
			
EZ ☐	BAI, 1 ☐	BAI, 2 ☐	BAI, 2 BAINO GEHIAGO ☐

4. Nola moldatzen zara etxean bizi diren pertsonekin?

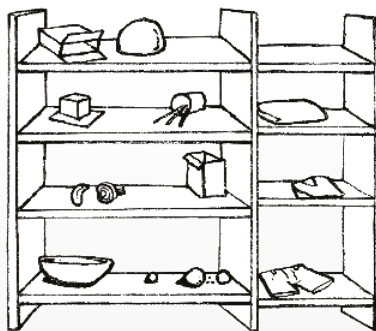
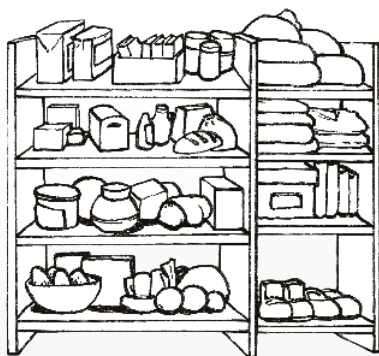
Ongi	1
Ez ongi ez gaizki	2
Gaizki	3
Ed/Ede	0

4) NOLA MOLDATZEN ZARA ETXEAN BIZI DIREN PERTSONEKIN?		
ONGI ☐	EZ ONGI, EZ GAIZKI ☐	GAIZKI ☐
		

5. Etxean behar duzue guztia duzue?

Behar duzuen guztia duzue	1
Batzuetan gauzak falta zaizkizue	2
Ed/Eda	0

5) ETXEAN BEHAR DUZUEN GUZTIA DUZUE?

BEHAR DUGUN GUZTIA DUGU

☐

BATZUETAN GAUZAK FALTA ZAIZKIGU

☐

6. Normalean, nork laguntzen dizu etxerako lanekin?

Gurasoek	1
Beste senide batzuek	2
Beste pertsona batzuek	3
Inork ez	4
Ed/Eda	0

6) NORMALEAN, NORK LAGUNTZEN DIZU ETXERAKO LANEKIN?

GURASOEK ☐BESTE SENIDE
BATZUEK ☐BESTE PERTSONA
BATZUEK ☐INORK EZ ☐

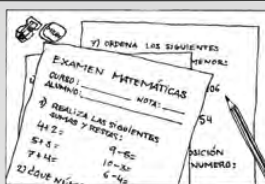
7. Zurekin bizi diren pertsonek honi buruz galdetzen al dizute?
(Erantzun guztiak irakurri)

	Ez	Bai	Ed/Ede
Ea klasera joaten zaren	1	2	0
Azterketak eta notak	1	2	0
Eskolan zer gertatu den	1	2	0
Etxerako lanak	1	2	0
Eskolako bilerak	1	2	0

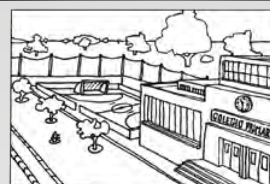
7) ZUREKIN BIZI DIREN PERTSONEK HONI BURUZ GALDETZEN AL DIZUTE?

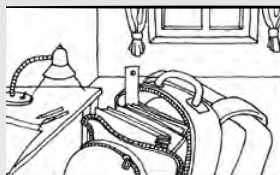
EA KLASERA
JOATEN ZAREN

AZTERKETAK
ETA NOTAK

ESKOLAN ZER
GERTATU DEN

ETXERAKO LANAK

ESKOLAKO BILERAK

8. Norbaitek nongoa zaren galdetuko balizu, zer erantzungo zenioke?
(Erantzun anitza)

Euskalduna	1
Espainarra	2
Jaio zinen herrialdekoa	3
Zure gurasoen herrialdekoa	4
Ed/Ede	0

8) NORBAITEK NONGOA ZAREN GALDETUKO BALIZU, ZER ERANTZUNGO ZENIOKE?

EUSKALDUNA

ESPAINIARRA

JAIO ZINEN
HERRIALDEKOA

ZURE GURASOEN
HERRIALDEKOA

9. Gainerako umeen aldean desberdina zarela sentitzen duzu?

Desberdina	1
Antzekoa	2
Berdina	3
Ed/Ede	0

9) GAINERAKO UMEEN ALDEAN DESBERDINA ZARELA SENTITZEN DUZU?

DESBERDINA ☐

ANTZEKOA ☐

BERDINA ☐

10. Pentsatu zure 3 lagunik onenengan. Nola izena dute? Nongoak dira? (Hitzez hitz nota hartu esandakoa; ondoren, kodifikatu: ikus orrialdea)

IZENA	NONGOA DA		Ed/Ede
			0
			0
			0
			0
			0

10) PENTSATU ZURE 3 LAGUNIK ONENENGAN. NOLA IZENA DUTE? NONGOAK DIRA?

11. Nolakoa da zure lagun taldea?

Guztiak edo ia guztiak hemengoak	1
Hemengoak eta beste herrialde batzuetakoak, nahastuta	2
Guztiak edo ia guztiak beste herrialde batzuetakoak	3
Ed/Ede	0

11) NOLAKOA DA ZURE LAGUN TALDEA?

GUZTIAK EDO IA GUZTIAK HEMENGOAK ☐

HEMENGOAK ETA BESTE HERRIALDE BATZUETAKOAK, NAHASTUTA ☐

GUZTIAK EDO IA GUZTIAK BESTE HERRIALDE BATZUETAKOAK ☐

12. Norekin jolastu nahiko zenuke?

Gehienbat hemengoak direnekin	1
Hemengoekin eta beste herrialde batzuetakoekin, nahastuta	2
Gehienbat beste herrialde batzuetakoekin	3
Ed/Ede	0

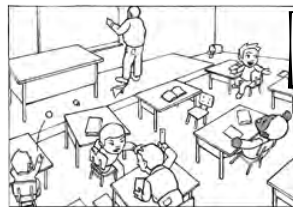
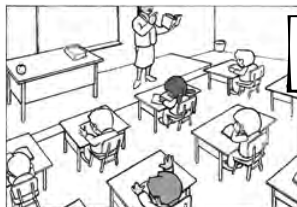
12) NOREKIN JOLASTU NAHIKO ZENUKE?

13. Zure ikasgelan umeek borrokan egiten dute?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

13) ZURE IKASGELAN UMEEK BORROKAN EGITEN DUTE?

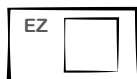
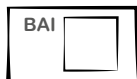

14. Eta zuri? Gertatu zaizu? Inoiz borrokan egin duzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 17Gra

14) ETA ZURI, GERTATU ZAIZU? INOIZ BORROKAN EGITEN DUZU?

15. Askotan ala gutxitan gertatzen da? Zelako maiztasunarekin?

Ia inoiz ez	1
Batzuetan	2
Askotan	3
Ed/Ede	0

15) ASKOTAN ALA GUTXITAN GERTATZEN DA? ZELAKO MAIZTASUNAREKIN?

IA INOIZ EZ ☐

BATZUETAN ☐

ASKOTAN ☐

16. Arrazoi hauengatik izan da borroka? (Erantzun guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Desberdina izateagatik	1	2	0
Neska izateagatik	1	2	0
Zure fisikoagatik	1	2	0
Zure gustuengatik	1	2	0
Zure diruagatik	1	2	0
Zure erlijioagatik	1	2	0
Zure hitz egiteko moduagatik	1	2	0
Beste arrazoiengatik?	1	2	0

16) ARRAZOI HAUENGATIK IZAN DA BORROKA?

1) DESBERDINA IZATEAGATIK ☐

2) NESKA IZATEAGATIK ☐

3) NIRE FISIKOAGATIK ☐

4) NIRE GUSTUENGATIK ☐

5) NIRE DIRUAGATIK ☐

6) NIRE ERLIJIOAGATIK ☐

7) NIRE HITZ EGITEKO MODUAGATIK ☐

8) BESTE ARRAZOIENGATIK ☐

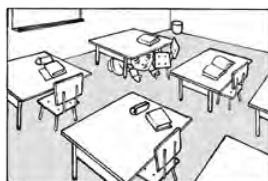
17. Gertatu al zaizu hau inoiz? (Erantzun guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Gezurra esatea, eskolara ez joateko	1	2	0
Klasean ezkutatzea, jolastokira ez ateratzeko	1	2	0
Desberdina izateagatik iraintzen zaituzte	1	2	0
Ez dute zurekin jolastu nahi	1	2	0
Jo egiten zaituzte	1	2	0
Iraindu egiten zaituzte	1	2	0

17) GERTATU AL ZAIZU HAU INOIZ?

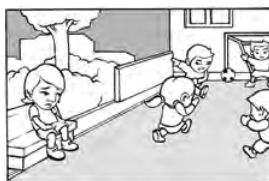
1) GEZURRA ESATEA, ESKOLARA EZ JOATEKO

2) KLASLEAN EZKUTATZEA, JOLASTOKIRA EZ ATERATZEKO

3) DESBERDINA IZATEAGATIK IRAINTZEN NAUTE

4) EZ DUTE NIREKIN JOLASTU NAHI

5) JO EGITEN NAUTE

6) IRAINDU EGITEN NAUTE

18. Nola konpontzen zara ikaskideekin?

Oso ondo	1
Normal	2
Txarto	3
Ed/Ede	0

18) NOLA KONPONTZEN ZARA IKASKIDEEKIN?

OSO ONDO ☐

NORMAL ☐

TXARTO ☐

19. Eskolak antolatzen dituen irteeretan eta jardueretan parte hartzen duzu?

Bai, guztietan	1
Batzuetan bai, beste batzuetan ez	2
Ez	3
Ez, ez dagoelako	4
Ed/Ede	0

19) ESKOLAK ANTOLATZEN DITUEN IRTEERETAN ETA JARDUERETAN PARTE HARTZEN DUZU?

BAI, GUZTIETAN ☐

BATZUETAN BAI, BESTE BATZUETAN EZ ☐

EZ ☐

EZ, EZ DAGOELAKO ☐

20. Eskolaz kanpoko jarduerarik egiten duzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

Joan 22Gra

20) ESKOLAK KANPOKO JARDUERARIK EGITEN DUZU?

BAI ☐

EZ ☐

21. Zein? (Guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Kirola	1	2	0
Hizkuntzak	1	2	0
Eskola-laguntza	1	2	0
Musika	1	2	0
Arteak	1	2	0
Aisialdia/denbora libre	1	2	0
Beste batzuk, Zein? _____	1	2	0

21) ZEIN?

KIROLA

HIZKUNTZAK

ESKOLA-LAGUNTZA

MUSIKA

ARTEA

AISIALDIA/DENBORA LIBREA

22. Nolakoa da zure gela edo taldea?

Guztiak edo ia guztiak hemengoak dira	1
Hemengoak eta beste herrialde batzuetakoak, nahastuta	2
Guztiak edo ia guztiak herrialde batzuetakoak	3
Ed/Ede	0

22) NOLAKOA DA ZURE GELA EDO TALDEA?

		
GUZTIAK EDO IA GUZTIAK HEMENGOAK DIRA ☐	HEMENGOAK ETA BESTE HERRIALDE BATZUETAKOAK, NAHASTUTA ☐	GUZTIAK EDO IA GUZTIAK BESTE HERRIALDE BATZUETAKOAK ☐

23. Zure gela edo talde gustuko duzu?

Oso	1	Joan 25Gra
Normal	2	
Ez oso	3	
Ed/Ede	0	

23) ZURE GELA EDO TALDEA GUSTUKO DUZU?

		
OSO ☐	NORMAL ☐	EZ OSO ☐

24. Zergatik ez duzu gustoko zure gela edo taldea?

Ikaskideengatik	1
Ikasgaiengatik	2
Irakasleengatik	3
Ed/Ede	0

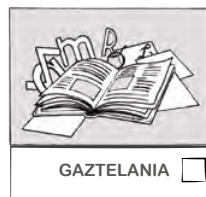
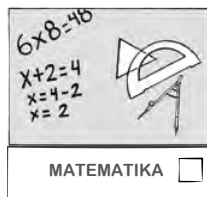
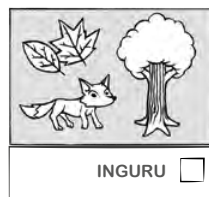
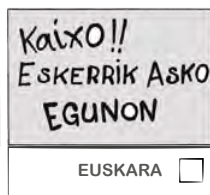
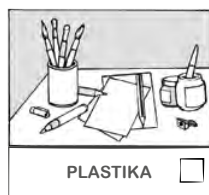
24) ZERGATIK EZ DUZU GUSTUKO ZURE GELA EDO TALDEA?

		
IKASKIDEENGATIK ☐	IKASGAIENGATIK ☐	IRAKASLEENGATIK ☐

25. Zein ikasgai dituzu gogoko? Zein Ez? (Guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Plastika	1	2	0
Euskara	1	2	0
Gorputz Hezkuntza	1	2	0
Atzerriko Hizkuntza	1	2	0
Inguru	1	2	0
Matematika	1	2	0
Gaztelania	1	2	0

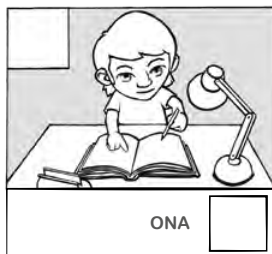
25) ZEIN IKASGAI DITUZU GOGOKO? ZEIN EZ?

26. Ikasle ona ala txarra zara?

Ona	1
Normala	2
Txarra	3
Ed/Ede	0

26) IKASLE ONA ALA TXARRA ZARA?

27. Etxerako lanak egiten ohi dituzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

27) ETXERAKO LANAK EGITEN DITUZU?

BAI ☐

EZ ☐

28. Nola sentitzen zara normalean?

Ondo	1
Normal	2
Txarto	3
Ed/Ede	0

28) NOLA SENTITZEN ZARA NORMALEAN?

ONDO ☐

NORMAL ☐

TXARTO ☐

29. Arazoren bat duzunean, norekin hitz egiten duzu?

Gurasoekin	1
Lagunekin	2
Irakaslearekin	3
Beste norbaitekin	4
Inorekin ez	5
Ed/Ede	0

29) ARAZOREN BAT DUZUNEAN, NOREKIN HITZ EGITEN DUZU?

GURASOEKIN ☐

LAGUNEKIN ☐

IRAKASLEAREKIN ☐

BESTE NORBAITEKIN ☐

INORREKIN EZ ☐

30. Zer izan nahi duzu nagusia zarenean? (Bat bakarrik)

Ile apaintzailea	1
Okina	2
Irakaslea	3
Medikua	4
Futbolaria	5
Igeltseroa	6
Bankaria	7
Margolaria	8
Abeslaria	9
Bestelakorik, zer? _____	10
Ed/Ede	0

30) ZER IZAN NAHI DUZU NAGUSIA ZARENEAN?

 ILE APAINTZAILEA ☐	 OKINA ☐	 IRAKASLEA ☐
 MEDIKUA ☐	 FUTBOLARIA ☐	 IGELTSEROA ☐
 BANKARIA ☐	 MARGOLARIA ☐	 ABESLARIA ☐

31. Zer hizkuntza dakizkizu? (Erantzun guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Txinera	1	2	0
Errumaniera	1	2	0
Arabiera	1	2	0
Euskara	1	2	0
Gaztelania	1	2	0
Errusiera	1	2	0
Frantsesa	1	2	0
Ingelesa	1	2	0

ZURE ATALAREKIN AMAITU DUGU!
ESKERRIK ASKO!

31) ZER HIZKUNTZA DAKIZKIZU?

TXINERA ☐	ERRUMANIERA ☐	ARABIERA ☐	EUSKARA ☐
GAZTELANIA ☐	ERRUSIERA ☐	FRANTSESA ☐	INGELESA ☐

GALDETEGIA - GURASOAK / TUTOREAK

IKASTETXEA

65. Zergatik erabaki zenuen zure semea edo alaba ikastetxe honetan matrikulatzea? HIRU ARRAZOI

	1 ^a	2 ^a	3 ^a
Hurbiltasuna	1	1	1
Prezioa	2	2	2
Kalitatea	3	3	3
Hezkuntza-eskaintza	4	4	4
Ikastetxearen erlijio-joera	5	5	5
Ikastetxearen aniztasuna	6	6	6
Ez nuen nik erabaki	7	7	7
Beste bat. Zein? _____	8	8	8
Ed/Ede	0	0	0

66. Zenbat denbora darama zure semeak edo alabak ikastetxean?

Urtebete baino gutxiago	1
1 eta 3 urte bitartean	2
4 urte edo gehiago	3
Ed/Ede	0

67. Zure semea edo alaba ikastetxez aldatu da azken urtean?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 69Gra

68. Zenbat aldiz aldatu da zure semea edo alaba ikastetxez?

2 aldiz edo gehiago	1
Behin	2
Ed/Ede	0

69. Nor da ikastetxearekin harremanetan egon ohi den pertsona?

Aita	1
Ama	2
Beste pertsona bat. Nor? _____	3
Ed/Ede	0

70. Nolako harremana duzu ikastetxearekin?

Ez dago harremanik	1
Harreman gutxi dago	2
Nahikoa harreman dago	3
Harreman handia dago	4
Ed/Ede	0

Joan 72Gra

71. Zure ustez, zergatik dago harreman gutxi edo bat ere ez? (guztiak irakurri)

Hizkuntza-oztopoak	1
Ez da beharrezkoa	2
Ikastetxeak ez du interesik	3
Harreman galazkatsua	4
Beste bat. Zein? _____	5
Ed/Ede	0

ESPEKTATIBAK

72. Zer nahiko zenuke zure semeak edo alabak egitea institutua bukatu ondoren? (guztiak irakurri)

Unibertsitatean ikasi	1
LH ziklo bat ikasi	2
Lan egin	3
Beste bat. Zein? _____	4
Ed/Ede	0

73. Zergatik?

74. Zure semeak edo alabak zertan lan egitea nahiko zenuke?

Ed/Ede	0

75. Eta, errealista izanda, zertan lan egin dezakeela uste duzu?

Ed/Ede	0

76. Zer asmo duzu datozen 5 urteotarako: EAEn gelditu, beste herrialde batera joan ala zure jatorrizko herrialdera itzuli?

EAEn gelditu	1
Beste autonomia-erkidego batera joan	2
Nire jatorrizko herrialdera itzuli	3
Beste herrialde batera joan	4
Ed/Ede	0

NORTASUNA

77. Pertsona erlijiosotzat duzu zeure burua? (guztiak irakurri)

Bai, oso	1
Ez oso, ez gutxi	2
Batere ez	3
Ed/Ede	0

Joan 79Gra

78. Zein da zure erlijioa? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi kodea)

	Ed/Ede	0
--	--------	---

79. Zenbateko garrantzia du, zure iritziz, zure jatorrizko herrialdeko ohi-turei eusteak? (guztiak irakurri)

Handia	1
Nahikoa	2
Txikia	3
Bat ere ez	4
Ed/Ede	0

80. Nongoak dira zure eta zure bikoteakidearen lagun eta ezagunak? (guztiak irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Guztiak hemengoak	1	1
Gehienak hemengoak	2	2
Erdi eta erdi	3	3
Gehienak beste herrialde batzuetakoak	4	4
Guztiak beste herrialde batzuetakoak	5	5
Ed/Ede	0	0

ELEMENTU SOZIODEMOGRAFIKOAK

81. Zein da zure egoera zibila?

Ezkondua	1
Izatezko bikotea	2
Dibortziatua	3
Banandua	4
Alarguna	5
Ezkongabea	6
Ezkongabea, baina bikoteakidearekin bizi da	7
Ed/Ede	0

82. Zein da zure hezkuntza-maila gorena? Eta zure bikotekidearena?

	Inkestatua	Bikotea
Ikasketarik gabe / Lehen Hezkuntza bukatu gabe	1	1
Lehen Hezkuntza (12 urte arte)	2	2
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (12 eta 16 urte artean)	3	3
Derrigorrezkoa ez den Bigarren Hezkuntza (16-18 urte)	4	4
Erdi-mailako Lanbide Heziketa	5	5
Goi-mailako Lanbide Heziketa	6	6
Unibertsitatea / Goi-ikasketak	7	7
Ed/Ede	0	0

83. Zein da zure lan-egoera? Eta zure bikotekidearena? (guztiak irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Lanean	1	1
Langabezian	2	2
Ikasten	3	3
Erretiraturata	4	4
Etxekoandrea/gizona	5	5
Ed/Ede	0	0

84. Lanean ari bazarete, zein da zuen lanbidea? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Inkestatua		Ed/Ee	0
Bikotea		Ed/Ee	0

85. Zure etxean zein da diru-iturri nagusia? (guztiak irakurri)

Lana	1
Langabeziagatiko diru-laguntza	2
Diru-laguntzak (DSBE, GLL...)	3
Aurrezki pertsonalak	4
Lagun eta senideen laguntza	5
Ed/Ee	0

86. Gutxi gorabehera, zenbateko diru-sarrerak dituzue etxean? Adierazi etxeko pertsona guztien diru-sarrerak. (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi dagokion tartea)

--

Diru-sarrerarik ez	1
300 € arte	2
300 eta 499 € artean	3
500 eta 999 € artean	4
1.000 eta 1.499 € artean	5
1.500 eta 1.999 € artean	6
2.000 eta 2.999 € artean	7
3.000 eta 4.999 € artean	8
5.000 edo gehiago	9
Ed/Ede	0

87. Nola definituko zenuke etxeko egoera ekonomikoa? (guztiak irakurri)

Oso pobrea	1
Pobrea	2
Moldatzen gara	3
Erosoa	4
Aberatsa	5
Ed/Ede	0

88. Zuk edo etxeko beste norbaitek arazorik izan du poliziarekin? (irakurri)

Bai, nik	1
Bai, senide batek	2
Bai, nik neuk eta senide batek	3
Ez, bat ere ez	4
Ed/Ede	0

89. Alokairuan bizi zara edo etxea zuen jabetzakoa da? (guztiak irakurri)

Alokairua	1
Jabetzakoa (ordaintzeko bidean)	2
Jabetzakoa (ordaindua)	3
Utzilako etxea	4
Ed/Ede	0

90. Azken urtean etxex aldatu zara?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 92Gra

91. Zenbat aldiz?

	Ed/Ee	0
--	-------	---

92. Zein herrialdetan jaio ziren umearen ama eta aita biologikoak? Eta umea? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Aita		Ed/Ee	0
Ama		Ed/Ee	0
Umea		Ed/Ee	0

93. Zein da zure administrazio-egoera? Eta zure bikotekidearena?

	Inkestatua	Bikotea
Espainiar nazionalitatea	1	1
Bizitzeko eta lan egiteko baimen iraunkorra	2	2
Aldi baterako bizitzeko eta lan egiteko baimena	3	3
Bizitzeko baimena, baina ez lan egitekoa	4	4
Ikasteko baimena	5	5
Asilo-eskatzaila	6	6
Egoera irregularra	7	7
Ed/Ede	0	0

94. Zein urtetan iritsi zinen Espainiara? Eta Euskadira? (jatorri atzerritarrekoei bakarrik)

	Esp.	Ed/Ee	Eus.	Ed/Ee
Inkestatua		0		0
Bikotea		0		0
Umea		0		0

95. Zein da zure ama-hizkuntza? Eta zure bikotekidearena? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Inkestatua		Ed/Ee	0
Bikotekidea		Ed/Ee	0

96. Zein da zure gaztelania-maila? Eta zure bikotekidearena? (guztiak irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Ezgai	1	1
Eskasa	2	2
Tartekoa	3	3
Ona	4	4
Ed/Ede	0	0

97. Eta euskara-maila? (irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Ezgai	1	1
Eskasa	2	2
Tartekoa	3	3
Ona	4	4
Ed/Ede	0	0

98. Inkestatuaren sexua:

Gizonezkoa	1
Emakumezkoa	2

99. Zein da zure adina?

100. Zein herrialdetan jaio zinen?(Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

101. Zein senidetasun-maila edo erlazioa duzu umearekin?

Aita/Ama	1
Amona/Aitona	2
Osaba/Izaba	3
Anaia/Arreba	4
Beste bat (idatzi): _____	5

Bukatzeko, gauzatzen ari garen ikerketari lotuta,

102. Prest egongo zinateke etxean zure familiarekin batera elkarrizketa sakonago bati erantzuteko? Horren truke dirua jasoko duzu.

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

103. Baimena emango zenioke zure semeari edo alabari, hala nahiko balu, bere adineko beste gazte batzuekin batera aipatu ditugun gaiei buruz hitz egiteko?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

Izena: _____

Telefona: _____

Elkarrizketa egin dela egiaztatzeko edota familien elkarrizketan edo taldeko eztabaidan parte hartzeko harremanetan jartzeko beharko genituzke datuok.

BUKATU DUGU. ESKERRIK ASKO

ELKARRIZKETATZAILEAK ADIERAZTEKO. EZ GALDETU.

- A. Inkestatuaren talde etnikoa.
B. Bikotekidearen talde etnikoa.
C. Umearen talde etnikoa.

	A	B	C
Kaukasikoa/zuria	1	1	1
Beltza	2	2	2
Asia hegoaldekoa (hindua, pakistandarra...)	3	3	3
Asia ekialdekoa (txinatarra, japoniarra...)	4	4	4
Arabiarra	5	5	5
Indigena (amerikarra)	6	6	6
Ijitoa	7	7	7
Beste bat. Zein?	8	8	8
Ed/Ede	0	0	0

- D. Elkarrizketatzailearen ustez, zein da ebeko egoera sozioekonomikoa?

Familia oso pobrea	1
Familia pobrea	2
Klase ertaineko familia	3
Egoera eroso duen familia	4
Familia aberatsa	5
Ed/Ede	0

Galdetegia bigarren hezkuntza

GALDETEGIA - BIGARREN HEZKUNTZA

Galdeketa-zenbakia	
Data (eguna-hilabetea-urtea)	
Lurralde Historikoa	
Ikastetxe-mota	
Maila	
Eredua	
Ikastetxearen IDa	
Bertakoa / Jatorri atzerritarra	
Inkestagilea	

Lehenik eta behin, mila esker denbora hartzeagatik. Galdetegi hau benetan garrantzitsua da guretzat; horregatik eskatzen dizugu galdera guztiei zintotasunez erantzuteko. Ez digu axola nor zaren edo nola deitzen zaren; izan ere, galdetegi hau IKUSPEGIko ikertzaileek baino ez dute ikusiko. Jarraian, hainbat galdera egingo dizkizugu eskolari, lagunei eta, oro har, zure bizitzari buruz, integrazioari buruzko ikerketa baterako. Ondoren, zure guraso edo tutoreei ere galdera batzuk egingo dizkiegu. Has gaitezen.

FAMILIA

1. Zenbat pertsona bizi dira zure etxean? (adierazi kopurua)

2. Norekin bizi zara etxean? (guztiak irakurri)

Gurasoekin	1
Amarekin baino ez	2
Aitarekin baino ez	3
Beste senide batekin	4
Ez zara zure familiako inorekin bizi	5
Ed/Ede	0

3. Baduzu zurekin bizi den neba-arrebarik?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ee	0

4. Zenbat neba-arreba? (adierazi kopurua)

5. Nola moldatzen zara etxean bizi diren pertsonekin? (guztiak irakurri)

Oso ongi	1
Ongi	2
Ez ongi ez gaizki	3
Gaizki	4
Oso gaizki	5
Ed/Ede	0

6. Nork laguntzen dizu etxeko lanekin? (anitza)

Guraso edo tutoreek	1
Neba-arrebek	2
Beste senideren batek	3
Beste pertsona batek	4
Inork ez	5
Ed/Ede	0

Joan 8Gra

7. Zenbatetan laguntzen dizute etxeko lanekin? (guztiak irakurri)

Inoiz ez	1
Gutxitan	2
Askotan	3
Beti	4
Ed/Ede	0

8. Zure gurasoek/tutoreek ba al dute interesik (guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
a) eskolan gertatzen zaizkizun gauzetan	1	2	0
b) hurrengo egunerako dituzun etxerako lanetan	1	2	0
c) notetan eta azterketetan	1	2	0
d) eskolako bileretan	1	2	0
e) zu eskolara joatean	1	2	0

9. Zure iritziz, zein da etxeko egoera ekonomikoa? (guztiak irakurri)

Eroso bizi zarete	1
Bizitzeko behar beste duzue	2
Bizitzeko zailtasunak dituzue	3
Bizitzeko zailtasun handiak dituzue	4
Ed/Ede	0

10. Oro har, zein hizkuntzatan ikusten duzue telebista etxean? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Ed/Ede	0

11. Oro har, zein hizkuntzatan ikusten dituzu filmak edo telesailak? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Ed/Ede	0

12. Zein hizkuntzatan daude zure etxeko aldizkari eta liburu gehienak? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Ed/Ede	0

NORTASUNA

13. Zure burua nongoa sentitzen duzun galdetuko balizute, zer erantzungo zenuke? (ez irakurri)

Euskalduna	1
Espainiarra	2
Zure jatorriko herrialdekoa	3
Zure gurasoetako baten jatorriko herrialdekoa	4
Euskalduna eta espainiarra	5
Euskalduna eta zure jatorriko herrialdekoa	6
Espainiarra eta zure jatorriko herrialdekoa	7
Euskalduna eta zure gurasoetako baten jatorriko herrialdekoa	8
Espainiarra eta zure gurasoetako baten jatorriko herrialdekoa	9
Zure gurasoetako baten jatorriko herrialdekoa eta zure jatorriko herrialdekoa	10
Ed/Ede	0

14. Erlijiosotzat hartzen duzu zure burua? (guztiak irakurri)

Bai, oso	1
Ez asko, ez gutxi	2
Ez, batere ez	3
Ed/Ede	0

→ Joan 16Gra

15. Zein da zure erlijioa? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi kodea)

--	--

16. Zenbateko garrantzia du zure edo zure familiaren jatorrizko herrialdeko ohiturei eusteak? (guztiak irakurri)

Handia	1
Nahikoa	2
Txikia	3
Bat ere ez	4
Ed/Ede	0

17. Seme-alabarik izango bazenu, zer hizkuntzatan heziko zenuke?

Gaztelania	1
Euskara	2
Jatorrizko hizkuntza	3
Beste bat	4
Ed/Ede	0

18. Seme-alabarik izango bazenu, erlijioaren batean heziko zenuke?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 20Gra

19. Zeinetan? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Ed/Ede	0

20. Euskal gizartearen parte sentitzen al zara? 0tik 10erako eskalan (0 "ezer ez" eta 10 "guztiz").

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ed/Ede
											99

HARREMAN SOZIALAK

21. Pentsatu zure hiru lagunik onenengan. Nola dute izena? Nongoak dira? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

	Izena	Nongoa da
1. Laguna		
2. Laguna		
3. Laguna		
Ez dauka lagunik	1	
Ed/Ede	0	

22. Nongoak dira zure lagunak? (guztiak irakurri)

Denak hemengoak	1
Gehienak hemengoak	2
Erdi eta erdi	3
Gehienak beste herrialde batzuetakoak	4
Denak beste herrialde batzuetakoak	5
Ez daukazu lagunik	6
Ed/Ede	0

23. Zer partekatzen duzu zure adinekoekin? (guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Leku beretara joaten gara	1	2	0
Musika bera entzuten dugu	1	2	0
Berdin janzten gara	1	2	0
Hizkuntza berean hitz egiten dugu	1	2	0
Hitz egiteko edo adierazteko modu bera dugu	1	2	0
Ideia edo sinesmen berak ditugu	1	2	0
Zaletasun berak ditugu	1	2	0
Arazo berak ditugu bizitzan	1	2	0
Auzo berean bizi gara	1	2	0
Erlijio bera dugu	1	2	0

ESKOLAKO GIROA

24. Zure ustez, euskal gizartearen hainbat lekutako, erlijiotako eta/edo kulturatako jendea egotea...? (guztiak irakurri)

Ona da, gauza berriak ikasten ditugulako	1
Ona da, baina zaila	2
Txarra da, euskal kulturari kalte egiten diolako	3
Ed/Ede	0

25. Eta zure ikasgelan, hainbat lekutako, erlijiotako eta/edo kulturatako jendea egotea... (guztiak irakurri)

Positiboa da	1
Ez da ez positiboa ez negatiboa	2
Negatiboa da	3
Ed/Ede	0

26. Zure eskolan edo institutuan pentsatzen baduzu, zer esango zenuke? (guztiak irakurri)

Kanpoko pertsona gehiegi dago	1
Ez asko ez gubi, normala	2
Gubi daude	3
Ed/Ede	0

27. Ikusi al duzu eskolan indarkeria kasurik ikasleen artean edo ikasle-en eta irakasleen artean? (guztiak irakurri)

Bai, ikasleen artean	1
Bai, irakasleen artean	2
Bien artean	3
Ez	4
Ed/Ede	0

28. Indarkeriarik, irainik edo borrokarik jasan al duzu eskolan?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

Joan 30Gra

29. Horretarako arrazoiak hauetakoren bat da? (ez irakurri)

Desberdina izateagatik	1
Neska izateagatik	2
Zure ezaugarri fisikoengatik	3
Zure gustuengatik	4
Zure egoera ekonomikoarengatik	5
Zure erlijioarengatik	6
Zure hitz egiteko moduarengatik	7
Beste bat:	8
Ed/Ede	0

30. Azken urtean hauetakoren bat gertatu zaizu? (guztiak irakurri)

	Bai	Ez	Ed/Ee
Gezurra esatea ikastetxera ez joateko	1	2	0
Gelan ezkatutzea jolastokira ez ateratzeko	1	2	0
Desberdina izateagatik irainak jasotzea	1	2	0
Besteek zurekin jolastu nahi ez izatea	1	2	0
Norbaitek zu jotzea (heldu, tira egin, gauzak bota...)	1	2	0
Irainak jasotzea	1	2	0
Besteek zu ekiditea, zurekin ez jolastea	1	2	0

31. Zure ikasgelan ikaskideren bat iraintzen, jotzen, bultzatzen edo baztertzen al dute? Edo haren gauzak baimenik gabe hartzen al dituzte?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

32. Ohikoak al dira gatazkak zure ikasgelan? (guztiak irakurri)

Samitan	1
Noizbait	2
Ia inoiz ere ez	3
Inoiz ere ez	4
Ed/Ede	0

33. Nola deskribatuko zenuke ikaskideekin duzun harremana? (guztiak irakurri)

Oso ona	1
Ona	2
Ez ona ez txarra	3
Txarra	4
Oso txarra	5
Ed/Ede	0

34. Nolako da, zure ustez, irakasleekin duzun harremana? (guztiak irakurri)

Oso ona	1
Ona	2
Ez ona ez txarra	3
Txarra	4
Oso txarra	5
Ed/Ede	0

Joan 36Gra

35. Zergatik? (guztiak irakurri, bat baino gehiago hauta daitezke)

Zure izateko moduarengatik	1
Zure ezaugarri fisikoengatik	2
Zure egoera ekonomikoarengatik	3
Zure erlijioarengatik	4
Zure edo zure gurasoen jatorriarengatik	5
Zure hitz egiteko moduarengatik	6
Beste bat:	7
Ed/Ede	0

36. Eskolako jardueretan parte hartu ohi duzu (irteerak, bidaiak, bisitak, jaiak...)? (guztiak irakurri)

Bai, beti	1
Batzuetan bakarrik	2
Ez, inoiz ez	3
Ez, ez dagoelako	4
Ed/Ede	0

37. Eskolaz kanpoko jarduerarik egiten duzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

Joan 39Gra

38. Zeinetan? (bat baino gehiago hauta daitezke)

Kirola	1
Kultura	2
Hizkuntzak	3
Eskola-laguntza	4
Musika	5
Aisia	6
Ed/Ede	0

IKASKETA MAILA

39. Gustura al zaude ikasgelan? (guztiak irakurri)

Oso	1	} Joan 41Gra
Nahiko	2	
Gutxi	3	
Ezer ez	4	
Ed/Ede	0	

40. Zergatik uste duzu gustura ez zaudela? (guztiak irakurri)

Ikaskideengatik	1
Lantzen ditugun gaiengatik	2
Irakasleengatik	3
Aipatutako guztiengatik	4
Beste bat:	5
Ed/Ede	0

41. Olik 10erako eskalan (0 "oso gaizki" eta 10 "ezin hobeto"), nola ari-zen zara eskolan?

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ed/Ede 99
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--------------

42. Zein da hoberen menderatzen duzun ikasgaia? Eta okerren?

	Hoberen	Okerren
Giza zientziak (Historia, geografia...)	1	2
Gaztelania eta literatura	1	2
Euskara	1	2
Atzerniko hizkuntzak (ingeleza, frantsesa...)	1	2
Zientziak (Biologia, geologia, fisika, kimika...)	1	2
Matematikak	1	2
Ed/Ede	0	

43. Mailarik errepikatu al duzu noizbait?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

44. Mailaren bat errepikatu dezakezula uste al duzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

45. Irakasgairan batean laguntza behar duzula uste al duzu?

Bai	1	→ Joan 49Gra
Ez	2	
Ed/Ede	0	

46. Laguntzarik eskaini al dizute ikastetxean/institutuan?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

47. Gurasoek/tutoreek laguntzarik eskaini al dizute?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

48. Gurasoek/tutoreek akademia batera edo irakasle partikular batengana joateko proposatu al dizute?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

49. Zenbatero huts egiten duzu eskolara? (guztiak irakurri)

Inoiz ez	1
Zenbaitetan	2
Dezentetan	3
Sarritan	4
Ed/Ede	0

ONGIZATEA

50. Zure uste zenbaterainoko konfiantza duzu jendearengan? 0 "batere ere ez" eta 10 "handia" izanik

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ed/Ede 99
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--------------

51. Oro har, zoriontsua zarela uste duzu? 0 "oso zorigaiztoko" eta 10 "oso zoriontsu" izanik

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ed/Ede 99
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--------------

52. Zein neurritan zaude pozik zure bizitzarekin? 0 "batere pozik ez" eta 10 "oso pozik" izanik

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ed/Ede 99
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--------------

53. Kezkatuta zaudenean edo arazoren bat duzunean, norekin hitz egi-ten duzu? (guztiak irakurri, bat baino gehiago hauta daitezke)

Gurasoak/tutoreak	1
Neba-arrebak	2
Beste senideren bat	3
Irakaslea	4
Lagunak	5
Inor ez	6
Ed/Ede	0

54. Nola deskribatuko zenuke zure osasuna? (guztiak irakurri)

Oso ona	1
Ona	2
Ez ona ez txarra	3
Txarra	4
Oso txarra	5
Ed/Ede	0

ITXAROPENAK

55. Zer egin nahiko zenuke institutua amaitu ondoren? (guztiak irakurri)

Unibertsitatean ikasi	1
LH ziklo bat ikasi	2
Lan egin	3
Beste bat: _____	4
Ed/Ede	0

56. Eta zure gurasoak/tutoreak, zer nahi dute zuk egitea institutua amaitzen duzunean? (guztiak irakurri)

Unibertsitatean ikasi	1
LH ziklo bat ikasi	2
Lan egin	3
Beste bat: _____	4
Ed/Ede	0

57. Eta zure irakasleek zer nahi dute zuk egitea institutua bukatu ondoren? (guztiak irakurri)

Unibertsitatean ikasi	1
LH ziklo bat ikasi	2
Lan egin	3
Beste bat: _____	4
Ed/Ede	0

58. Heldua zarenean, zertan egin nahiko zenuke lan?

59. Eta errealista izanik, zertan uste duzu egin dezakezula lan?

OROKORRAK

60. Sexua (idatzi elkarrizketatuaren sexua)

Mutila	1
Neska	2

61. Zenbat urte dituzu? (idatzi elkarrizketatuaren adina)

62. Zein herrialdetan jaio zinen? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

63. Zein hizkuntzatan antzen zara jariatortasunez? (guztiak irakurri, anitza)

	Bai	Ez	Ed/Ede
Gaztelania	1	2	0
Euskara	1	2	0
Jatorrizko hizkuntza	1	2	0

64. Zein hizkuntza hitz egiten da gehien zure etxean? (Hiru gehienez, idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

1. hizkuntza		
2. hizkuntza		
3. hizkuntza		

ZURE ATALAREKIN AMAITU DUGU!
ESKERRIK ASKO!

GALDETEGIA - GURASOAK / TUTOREAK

IKASTETXEA

65. Zergatik erabaki zenuen zure semea edo alaba ikastetxe honetan matrikulatzea? HIRU ARRAZOI

	1º	2º	3º
Hurbiltasuna	1	1	1
Prezioa	2	2	2
Kalitatea	3	3	3
Hezkuntza-eskaintza	4	4	4
Ikastetxearen erlijio-joera	5	5	5
Ikastetxearen aniztasuna	6	6	6
Ez nuen nik erabaki	7	7	7
Beste bat. Zein? _____	8	8	8
Ed/Ede	0	0	0

66. Zenbat denbora darama zure semeak edo alabak ikastetxean?

Urtebete baino gutxiago	1
1 eta 3 urte bitartean	2
4 urte edo gehiago	3
Ed/Ede	0

67. Zure semea edo alaba ikastetxez aldatu da azken urtean?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 69Gra

68. Zenbat aldiz aldatu da zure semea edo alaba ikastetxez?

2 aldiz edo gehiago	1
Behin	2
Ed/Ede	0

69. Nor da ikastetxearekin harremanetan egon ohi den pertsona?

Aita	1
Ama	2
Beste pertsona bat. Nor? _____	3
Ed/Ede	0

70. Nolako harremana duzu ikastetxearekin?

Ez dago harremanik	1
Harreman gutxi dago	2
Nahikoa harreman dago	3
Harreman handia dago	4
Ed/Ede	0

Joan 72Gra

71. Zure ustez, zergatik dago harreman gutxi edo bat ere ez? (guztiak irakurri)

Hizkuntza-oztopoak	1
Ez da beharrezkoa	2
Ikastetxeak ez du interesik	3
Harreman gatazkatsua	4
Beste bat. Zein? _____	5
Ed/Ede	0

ESPEKTATIBAK

72. Zer nahiko zenuke zure semeak edo alabak egitea institutua bukatu ondoren? (guztiak irakurri)

Unibertsitatean ikasi	1
LH ziklo bat ikasi	2
Lan egin	3
Beste bat. Zein? _____	4
Ed/Ede	0

73. Zergatik?

74. Zure semeak edo alabak zertan lan egitea nahiko zenuke?

Ed/Ede	0

75. Eta, errealista izanda, zertan lan egin dezakeela uste duzu?

Ed/Ede	0

76. Zer asmo duzu datozen 5 urteotarako: EAEn gelditu, beste herrialde batera joan ala zure jatorrizko herrialdera itzuli?

EAEn gelditu	1
Beste autonomia-erkidego batera joan	2
Nire jatorrizko herrialdera itzuli	3
Beste herrialde batera joan	4
Ed/Ede	0

NORTASUNA

77. Erijiotsotzat duzu zeure burua? (guztiak irakurri)

Bai, oso	1
Ez oso, ez gutxi	2
Batere ez	3
Ed/Ede	0

Joan 79Gra

78. Zein da zure erlijioa? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi kodea)

	Ed/Ede	0
--	--------	---

79. Zenbateko garrantzia du, zure iritziz, zure jatorrizko herrialdeko ohi-turei eusteak? (guztiak irakurri)

Handia	1
Nahikoa	2
Txikia	3
Bat ere ez	4
Ed/Ede	0

80. Nongoak dira zure eta zure bikotekidearen lagun eta ezagunak? (guztiak irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Guztiak hemengoak	1	1
Gehienak hemengoak	2	2
Erdi eta erdi	3	3
Gehienak beste herrialde batzuetakoak	4	4
Guztiak beste herrialde batzuetakoak	5	5
Ed/Ede	0	0

ELEMENTU SOZIODEMOGRAFIKOAK

81. Zein da zure egoera zibila?

Ezkondua	1
Izatezko bikotea	2
Dibortziatua	3
Banandua	4
Alarguna	5
Ezkongabea	6
Ezkongabea, baina bikotekidearekin bizi da	7
Ed/Ede	0

82. Zein da zure hezkuntza-maila gorena? Eta zure bikotekidearena?

	Inkestatua	Bikotea
Ikasketarik gabe / Lehen Hezkuntza bukatu gabe	1	1
Lehen Hezkuntza (12 urte arte)	2	2
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (12 eta 16 urte artean)	3	3
Derrigorrezkoa ez den Bigarren Hezkuntza (16-18 urte)	4	4
Erdi-mailako Lanbide Heziketa	5	5
Goi-mailako Lanbide Heziketa	6	6
Unibertsitatea / Goi-ikasketak	7	7
Ed/Ede	0	0

83. Zein da zure lan-egoera? Eta zure bikotekidearena? (guztiak irakurri)

	Inkestatua	Bikotea
Lanean	1	1
Langabezia	2	2
Ikasten	3	3
Erretiratuta	4	4
Etxekoandrea/gizona	5	5
Ed/Ede	0	0

84. Lanean ari bazarete, zein da zuen lanbidea? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Inkestatua		Ed/Ee	0
Bikotea		Ed/Ee	0

85. Zure etxean zein da diru-iturri nagusia? (guztiak irakurri)

Lana	1
Langabeziagatiko diru-laguntza	2
Diru-laguntzak (DSBE, GLL...)	3
Aurrezki pertsonalak	4
Lagun eta senideen laguntza	5
Ed/Ee	0

86. Gutxi gorabehera, zenbateko diru-sarrerak dituzue etxean? Adierazi etxeko pertsona guztien diru-sarrerak. (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi dagokion tarte)

Diru-sarrerarik ez	1
300 € arte	2
300 eta 499 € artean	3
500 eta 999 € artean	4
1.000 eta 1.499 € artean	5
1.500 eta 1.999 € artean	6
2.000 eta 2.999 € artean	7
3.000 eta 4.999 € artean	8
5.000 edo gehiago	9
Ed/Ede	0

87. Nola definituko zenuke etxeko egoera ekonomikoa? (guztiak irakurri)

Oso pobrea	1
Pobrea	2
Moldatzen gara	3
Erosoa	4
Aberatsa	5
Ed/Ede	0

88. Zuk edo etxeko beste norbaitek arazorik izan du poliziarekin? (guztiak irakurri)

Bai, nik	1
Bai, senide batek	2
Bai, nik neuk eta senide batek	3
Ez, bat ere ez	4
Ed/Ede	0

89. Alokairuan bizi zara edo etxea zuen jabetzakoa da? (guztiak irakurri)

Alokairua	1
Jabetzakoa (ordaintzeko bidean)	2
Jabetzakoa (ordaindua)	3
Utzitako etxea	4
Ed/Ede	0

90. Azken urtean etxez aldatu zara?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

→ Joan 92Gra

91. Zenbat aldiz?

	Ed/Ee	0
--	-------	---

92. Zein herrialdetan jaio ziren umearen ama eta aita biologikoak? Eta umea? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Aita		Ed/Ee	0
Ama		Ed/Ee	0
Umea		Ed/Ee	0

93. Zein da zure administrazio-egoera? Eta zure bikotekidearena?

	Inkestatura	Bikotea
Espainiar nazionalitatea	1	1
Bizitzeko eta lan egiteko baimen iraunkorra	2	2
Aldi baterako bizitzeko eta lan egiteko baimena	3	3
Bizitzeko baimena, baina ez lan egitekoa	4	4
Ikasteko baimena	5	5
Asilo-eskatzailea	6	6
Egoera irregularra	7	7
Ed/Ede	0	0

94. Zein urtetan iritsi zinen Espainiara? Eta Euskadira? (jatorri atzeritarrekoei bakarrik)

	Esp.	Ed/Ee	Eus.	Ed/Ee
Inkestatura		0		0
Bikotea		0		0
Umea		0		0

95. Zein da zure ama-hizkuntza? Eta zure bikotekidearena? (Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

Inkestatura		Ed/Ee	0
Bikotekidea		Ed/Ee	0

96. Zein da zure gaztelania-maila? Eta zure bikotekidearena? (guztiak irakurri)

	Inkestatura	Bikotea
Ezgai	1	1
Eskasa	2	2
Tartekoa	3	3
Ona	4	4
Ed/Ede	0	0

97. Eta euskara-maila? (guztiak irakurri)

	Inkestatura	Bikotea
Ezgai	1	1
Eskasa	2	2
Tartekoa	3	3
Ona	4	4
Ed/Ede	0	0

98. Inkestatuaren sexua:

Gizonezkoa	1
Emakumezkoa	2

99. Zein da zure adina?

100. Zein herrialdetan jaio zinen?(Idatzi erantzuna hitzez eta adierazi zerrendako kodea)

101. Zein senidetasan-maila edo erlazioa duzu umearekin?

Aita/Ama	1
Amona/Aitona	2
Osaba/Izaba	3
Anaia/Arreba	4
Beste bat (idatzi): _____	5

Bukatzeko, gauzatzen ari garen ikerketari lotuta,

102. Prest egongo zinateke etxean zure familiarekin batera elkarriketa sakonago bati erantzuteko? Horren truke dirua jasoko duzu.

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

103. Baimena emango zenioke zure semeari edo alabari, hala nahiko balu, bere adineko beste gazte batzuekin batera aipatu ditugun gaiei buruz hitz egiteko?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

Izena: _____

Telefonoa: _____

Elkarriketa egin dela egiaztatzeko edota familien elkarriketan edo taldeko eztabaidan parte hartzeko harremanetan jartzeko beharko genituzke datuok.

BUKATU DUGU. ESKERRIK ASKO**ELKARRIZKETATZAILEAK ADIERAZTEKO. EZ GALDETU.****A.** Inkestatuaren talde etnikoa.**B.** Bikotekidearen talde etnikoa.**C.** Umearen talde etnikoa.

	A	B	C
Kaukasikoa/zuria	1	1	1
Beltza	2	2	2
Asia hegoaldekoa (hindua, pakistandarra...)	3	3	3
Asia ekialdekoa (txinatarra, japoniarra...)	4	4	4
Arabiarra	5	5	5
Indigena (amerikarra)	6	6	6
Ijitoa	7	7	7
Beste bat. Zein?	8	8	8
Ed/Ede	0	0	0

D. Elkarriketatzailearen ustez, zein da etxeko egoera sozioekonomikoa?

Familia oso pobrea	1
Familia pobrea	2
Klase ertaineko familia	3
Egoera eroso duen familia	4
Familia aberatsa	5
Ed/Ede	0

Azkenaldiko migrazio-fenomenoek euskal errealitate soziokulturala aldatu dute. Gure gizarteko aniztasuna gero eta handiagoa da, eta orain arte izan ez ditugun erronkak jartzen dizkigu, kohesioarekin, integrazioarekin eta elkarbizitzarekin lotuta. Bizitzen ari garen aldaketak argitzeko, Ikuspegi – Immigrazioaren Euskal Behatokia Euskadin bizi diren jatorri atzerritarreko pertsonen seme-alaben fenomenoak ikertzen ari da. Txosten honetan, interes berezia duen kolektibo bat aztertuko dugu, hau da, jatorri afrikarreko emakumeen kolektiboa, zehazki, Magrebeko eta Saharaz hegoaldeko emakumeak. Era berean, emakume horien errealitatea, egoera pertsonalak, ingurune soziala, beharrak, interesak, beldurrak, nahiak eta itxaropenak aipatuko ditugu gainera.

Dokumentu hau *Haur eta gazteen aniztasuna EAEn. (Oker izendatutako) bigarren belaunaldiak* izenburua duen ikerketaren zati bat da. Ikerketa horrek dibulgaziozko helburua du, eta ahal den alderdi guztietatik saiatzen da jatorri atzerritarra duten pertsonen seme-alaben fenomenoak aztertzen: alderdi teorikotik, datu soziodemografikoen azterketatik, pertsona adituen eta hezitzaileen ikuspegitik, euskal haurren eta gazteen nahiz haien familien ikuspegitik, bai eta euskal gizarte osoaren ikuspegitik ere.

